

Memòria del Departament de Justícia 2020

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Elaboració: Gabinet Tècnic del Departament de Justícia.

Aquesta Memòria ha estat elaborada a partir dels materials facilitats per les diferents unitats directives del Departament de Justícia. Agraïm especialment la dedicació i la col·laboració dels diferents interlocutors que han proporcionat o generat continguts.

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

© Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

justicia.gencat.cat

Aquest document és accessible a

http://justicia.gencat.cat/ca/departament/publicacions/llobres_per_tematica/memories/

Índex

Presentació	4
1. Estructura	6
1.1. Organització	7
1.2. Consell de Direcció	9
2. El Departament de Justícia en xifres	10
3. Gabinet de la Consellera	15
3.1. Oficina de Relacions Institucionals	16
3.2. Oficina de Comunicació	18
3.3. Oficina de Protocol	19
4. Secretaria General	21
4.1. Direcció de Serveis	22
4.2. Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques	44
4.3. Direcció General de Memòria Democràtica	51
4.4. Direcció General d'Afers Religiosos	62
4.5. Assessoria Jurídica	66
4.6. Gabinet Tècnic	72
4.7. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE)	82
4.8. Centre d'Història Contemporània de Catalunya	96
5. Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	97
5.1. Àrea d'Inspecció	98
5.2. Subdirecció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica	100
5.3. Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics	109
5.4. Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia	113
5.5. Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)	125
6. Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima	130
6.1. Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat	136
6.2. Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària	140
6.3. Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics	142
6.4. Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	145
6.5. Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)	157

Presentació

L'any 2020 havia de ser el del canvi de seu institucional del Departament de Justícia des del Casal Sant Jordi al Districte Administratiu i la posada en marxa d'un nou model organitzatiu del treball, més col·laboratiu i més transversal. Tot just el trasllat s'havia iniciat a principi del mes de març, que es va decretar l'estat d'alarma per la pandèmia, de manera que l'organització, no només als serveis centrals, es va haver d'adaptar a situacions que van requerir un esforç ingent de transformació, les quals es van superar gràcies al compromís i la dedicació dels professionals i a la flexibilitat que va demostrar la mateixa estructura del Departament.

Les dades de 2020, doncs, s'han d'interpretar amb el biaix dels efectes de la pandèmia. En uns casos, per la frenada en sec de l'activitat i, en altres, per l'increment de determinades actuacions i despeses necessàries per respondre amb la màxima normalitat possible a unes noves necessitats de la població. Només els anys ens donaran la perspectiva de com aquest canvi accelerat ens ha modificat com a organització pública i de com ha impactat en les demandes de la societat.

L'Administració de justícia, després de la frenada inicial de l'activitat presencial, ha relançat el seu procés de modernització i digitalització, amb l'increment de les videoconferències a les sales de vistes o les facilitats perquè les declaracions dels detinguts es puguin fer des de les comissaries. D'altra banda, amb l'adequació dels equips de treball, a final de 2020 el 75 % dels treballadors dels jutjats ja estaven en condicions de teletreballar. La mediació, que durant la pandèmia ha viscut un impuls i una adaptació necessaris per atendre l'increment d'activitat de manera no presencial, també ha mostrat la capacitat que té aquesta forma de resolució dels conflictes alternativa a la via judicial, i així es reconeix amb la modificació del Codi civil de Catalunya, que en fomenta l'ús en conflictes familiars, especialment en casos de separació en què hi ha menors implicats. També ha comportat un canvi legislatiu la llei que regula els contractes de lloguer per evitar l'escalada de preus en zones amb un mercat d'habitatges molt tensionat, especialment a les grans ciutats. La pandèmia també va imposar la necessitat de regular una reducció dels preus del lloguer dels locals de negoci mentre duraven les restriccions sanitàries, sobretot en l'activitat comercial i de restauració.

En l'àmbit de la memòria democràtica és l'any d'inici del nou pla de fosses, imprescindible per a la dignificació de la història, i dels projectes de desmantellament del monument franquista de Tortosa i de rehabilitació del poble vell de Corbera d'Ebre. Aquest àmbit es vincula també amb el respecte als drets civils i polítics i, en aquest sentit, no es pot obviar la sentència d'octubre de 2020 als membres del Govern i de la Mesa del Parlament i als líders socials encausats per la celebració del referèndum de 2017. La reobertura de l'espai dedicat al president Companys al Tarròs, el seu poble natal, així com la seva *Stolpersteine*, col·locada davant el Palau de la Generalitat, ha significat també una fita de recuperació històrica.

Als centres penitenciaris i els centres de justícia juvenil es van haver d'adoptar mesures extraordinàries per minimitzar els contagis per la COVID-19. A més dels equipaments de protecció i mesures excepcionals d'aïllament, es van facilitar i ampliar les videoconferències amb familiars i es van flexibilitzar les mesures dels interns en tercer grau per tal que poguessin passar el confinament a casa. En un altre sentit, es va començar a reforçar la instal·lació de càmeres de videovigilància en zones cegues i en espais d'aïllament per incrementar els estàndards de seguretat als centres. També es va haver de fer un esforç addicional per assegurar la substitució de personal per l'increment de les baixes laborals a causa de la COVID-19. El CIRE i els seus centres de treball van respondre a la pandèmia aportant la seva activitat en la confecció de bates per al personal sanitari de l'ICS i l'elaboració de mascaretes.

La pandèmia no va impedir que se celebrés la XVII Mostra de Cinema Espiritual, encara que es va haver d'adaptar a un format virtual. En aquest àmbit dels afers religiosos es va elaborar, amb la col·laboració dels Mossos d'Esquadra, la *Guia per al respecte a la diversitat de creences en l'àmbit dels serveis policials*.

La resposta a la necessitat d'informació de la ciutadania en una situació extrema com va ser el confinament es va canalitzar amb espais específics de preguntes més freqüents al web del Departament, especialment per als familiars de persones en execució penal, però també per a les entitats que van veure modificat el seu funcionament habitual (junes, presentació de comptes, etc.) o les persones immerses en processos judicials. La bústia de contacte del Departament també va servir per canalitzar moltes consultes i neguits de la ciutadania, amb un nombre de demandes que es va arribar a duplicar. D'altra banda, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada ha hagut d'adaptar les activitats a una oferta en línia i ha contribuït a fomentar les eines del treball

col·laboratiu i en accés remot, avançant-se a un canvi en la formació i la gestió del coneixement que s'imposarà d'ara endavant.

En aquestes circumstàncies difícils i inesperades, la professionalitat i el compromís de tothom que integra el Departament de Justícia ha fet possible, fins i tot en aquest any tan excepcional que ha estat el 2020, que els nostres serveis públics es continuessin prestant amb un nivell de qualitat que ha permès mantenir la confiança dels ciutadans.

1. Estructura

1.1. Organització

1.2. Consell de Direcció

1.1. Organització

Conselleria Ester Capella i Farré	Gabinet de la Consellera Helena Ricomà Galofré	Oficina de Relacions Institucionals Éric Gómez Pérez Oficina de la Secretaria de la Consellera Mònica Casals Serra Oficina de Comunicació Oriol Burgada Mascaró Oficina de Protocol Susana Cucurella Vila
Secretaria General Patricia Gomà i Pons		Assessoria Jurídica Maria del Pilar García Cruz Gabinet Tècnic Tamara Garcia de la Calle
	Direcció de Serveis Iolanda M. Aguilar Juncosa	Subdirecció General de Recursos Humans i Relacions Laborals Maria J. Martí González Subdirecció General de Gestió Econòmica M. Montserrat Vintró Feliu <i>(fins al gener de 2020)</i> Blanca de Gispert Díez <i>(des de l'1.6.2020)</i> Subdirecció General de Patrimoni, Obres i Serveis María Pérez Cardenal
	Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques Xavier Bernadí Gil	Subdirecció General de Dret, Entitats Jurídiques i Grups d'Interès Gemma Capdevila Ponce Centre de Mediació de Catalunya Rosa Creus Carreras
	Direcció General de Memòria Democràtica Gemma Domènech i Casadevall	Subdirecció General de Memòria Democràtica Alejandro Quintana Pérez Memorial Democràtic Jordi Font Agulló Consorti del Museu Memorial de l'Exili (MUME) Alfons Quera Carré Consorti Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre (COMEBE) Teresa Ferré Panisello
	Direcció General d'Afers Religiosos Marcel·lí Joan i Alsinella Patricia Gomà i Pons <i>(suplència temporal des del 12.12.2019)</i>	Subdirecció General d'Afers Religiosos Isabel Escandell i Sanchez
	Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada Núria Clèries i Nerín	

	Centre d'Història Contemporània de Catalunya Lluís Duran Solà
	Gerència Territorial de Barcelona Ciutat i l'Hospitalet de Llobregat Elisabet Abella Roca
	Gerència Territorial de Barcelona Comarques Rosa Maria Mateo Botella
	Serveis Territorials del Departament de Justícia a la Catalunya Central
	Serveis Territorials del Departament de Justícia a Girona Jordi Martinoy Camós
	Serveis Territorials del Departament de Justícia a Lleida Jaume Montfort Samà
	Serveis Territorials del Departament de Justícia a Tarragona Eva Ferran Roig
	Serveis Territorials del Departament de Justícia a les Terres de l'Ebre Montserrat Ingla Torné
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia Joan Domènec Abad i Esteve	Subdirecció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica Dora Tellado Rosselló
	Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics David Lladó García
Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia Montserrat Muñoz Moreno	Subdirecció General de Planificació i Programes Xavier Camps Ortiz
Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya Aina M. Estarellas Roca	
Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima Amand Calderó Montfort	Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics Rosa M. Pérez Vallverdú
	Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària Paula Montero Brasero
	Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat Carlos Soler Iglesias
Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil Gisela Torns Payà	Subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat Marta Ferrer i Puig
Centre d'Iniciatives per a la Reinserció Juan José Torres López	

Organigrama sorgit del Decret 6/2019, de 8 de gener, de reestructuració del Departament de Justícia.

1.2. Consell de Direcció

Del Consell de Direcció en formen part les persones titulars d'òrgans directius amb rang orgànic de secretaria general o de direcció general, els altres càrrecs que la persona titular del Departament determini i el cap del Gabinet del Conseller, que actua com a secretari.

Persona titular	Òrgan
Ester Capella i Farré	Conselleria de Justícia
Patricia Gomà i Pons	Secretaria General
Iolanda Aguilar Juncosa	Direcció de Serveis
Núria Clèries i Nerín	Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada
Juan José Torres López	Centre d'Iniciatives per a la Reinserció
Joan Domènec Abad i Esteve	Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia
Montserrat Muñoz Moreno	Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia
Xavier Bernadí i Gil	Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques
Amand Calderó Montfort	Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima
Gisela Torns Payà	Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil
Gemma Domènech i Casadevall	Direcció General de Memòria Democràtica
Marcel·lí Joan i Alsinella	Direcció General d'Afers Religiosos
Helena Ricomà Galofré	Gabinet de la Consellera

Composició a 31 de desembre de 2020.

2. El Departament de Justícia en xifres

Pressupost (en €)

Pressupost inicial	1.053.612.574
Pressupost definitiu	1.060.772.042

Recursos humans (personal actiu l'últim dia de l'any)

	Total	Dones
Administració i serveis generals	1.267	73,7 %
Administració de justícia	7.707	78,2 %
Centres penitenciaris	4.822	43,3 %
Centres de justícia juvenil	348	57,2 %
Total	14.144	65,4 %

Immobles

Serveis centrals, territorials i organismes adscrits	9
Administració de justícia	89
Centres penitenciaris	14
Centres de justícia juvenil	7
Total	119

Atencions a la ciutadania

Consultes, queixes i suggeriments (web)	18.769
Sol·licituds d'accés a la informació pública (SAIP)	58

Formació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE)

Accions	1.609
Alumnes	21.321

Registre de parelles estables

Sol·licituds de registre	26.127
--------------------------	--------

Registre d'entitats jurídiques (acumulat)

Associacions i federacions	75.116
Fundacions	2.621
Altres entitats	395
Total	78.132

Registre de grups d'interès (acumulat)

Persones físiques, jurídiques i organitzacions influents	3.715
--	-------

Centre de Mediació de Catalunya

Expedients gestionats	2.544
Sol·licituds de mediació iniciades	2.777

Memòria democràtica

Inscrits al cens de persones desaparegudes (acumulats)	6.013
Fosses excavades (Pla de fosses 2017-2019)	9
Sol·licituds d'indemnitzacions als expresos polítics (acumulades)	39.518

Afers religiosos

Centres de culte	7.405
Assistents a activitats formatives de diversitat religiosa	845
Mostra de Cinema Espiritual (espectadors)	6.337

Administració de justícia

Peritatges	20.113
Traduccions i interpretacions	30.372
Actuacions de justícia gratuïta	417.114
Servei d'Orientació Jurídica (consultes ateses)	73.334
Oficina d'Atenció Ciutadana (atencions)	456.014
Assistències a víctimes de violència sobre la dona (advocats)	14.071
Actuacions de l'IMLCFC en l'àmbit jurisdiccional penal	51.980
Actuacions de l'IMLCFC en l'àmbit jurisdiccional civil	19.839

Planta judicial

Òrgans judicials	633
Fiscalies	24
Jutjats VIDO ¹ i amb activitat VIDO	53
Jutjats de pau	898
Jutges per 100.000 habitants	10,8

1 Violència sobre la dona.

Execució penal

Capacitat dels centres del sistema penitenciari	10.561
Població penitenciària l'últim dia de l'any	7.884
Dones	6,5 %
Interns diferents al llarg de l'any	13.217
Població encarcerada per 100.000 habitants	102,7
Població en 3r grau	1.909
Població en llibertat condicional	803
Població en programes de rehabilitació	10.675

Mesures penals alternatives (MPA)

Població amb MPA al llarg de l'any	12.715
MPA complertes de treballs en benefici de la comunitat (TBC)	4.022

Justícia juvenil (població atesa pels serveis de Justícia Juvenil)

Població l'últim dia de l'any	1.698
Persones diferents al llarg de l'any	5.367
Dones	17,0 %
Interns als centres (últim dia de l'any)	180

Oficines d'atenció a la víctima del delictes (OAVD)

Víctimes ateses	12.486
Dones	91,9 %

Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

Persones ocupades	3.555
Persones formades	1.987
Persones inserides (contractes)	997

3. Gabinet de la Consellera

- 3.1. Oficina de Relacions Institucionals
- 3.2. Oficina de Comunicació
- 3.3. Oficina de Protocol

3.1. Oficina de Relacions Institucionals

Iniciatives parlamentàries gestionades

	2019	2020
125 Procediment en exercici del dret de petició	1	0
126 Procediment en exercici del dret de petició (ePetició)	0	0
202 Proposició de llei	2	2
250 Proposta de resolució	21	22
290 Resolució	15	14
295 Control del principi de subsidiarietat	0	0
300 Interpel·lació	6	5
302 Moció subsegüent a una interpel·lació	2	4
310 Pregunta oral a respondre en el Ple	11	6
311 Pregunta oral a respondre en comissió	10	17
314 Pregunta al Govern a respondre per escrit	163	126
320 Sol·licitud d'informació i documentació	26	20
352 Proposta de compareixença	0	6
354 Sol·licitud de sessió informativa	12	0
355 Sessió informativa	5	1
356 Sol·licitud de compareixença	16	13
357 Compareixença	8	2
390 Moció	2	4
Total	300	242

Queixes i actuacions d'ofici tramitades pel Síndic de Greuges

	2019	2020
Es va solucionar el problema	40	57
Es va acceptar la resolució	6	28
Es va acceptar parcialment la resolució	60	3
No es va acceptar la resolució	18	1
No hi havia irregularitat	203	189
Altres formes de finalització	0	12
En tramitació al final del període	21	48
Total	348	338

Actuacions del Defensor del Pueblo

	2020
Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a al Víctima	46
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	4
Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques	1
Total	51

3.2. Oficina de Comunicació

L'Oficina de Comunicació ha dissenyat i executat 31 accions destinades als mitjans de comunicació i encapçalades per la consellera de Justícia, a banda de la resta d'accions amb secretaries i direccions generals. La majoria d'aquests esdeveniments ha comportat, per aquest ordre, la recollida d'informació, la localització de l'espai i la preparació de l'argumentari, el guió d'un audiovisual, el suport gràfic –infografies i fotografies–, la nota de premsa, l'oferta de reportatges complementaris per contextualitzar les declaracions, la convocatòria de premsa, la promoció d'entrevistes, les entrades a les xarxes socials, el trasllat dels equips materials i un resum de premsa anterior i posterior.

De totes les notes de premsa enviades en el decurs de l'any, el 41 % corresponen a l'àmbit de l'execució penal, el 20 % al de l'administració de justícia, el 17 % al del dret civil català i la mediació, el 16 % al de la memòria democràtica, i el 6 % al de la religió.

El conjunt de la direcció del Departament ha estat entrevistat en 57 ocasions en programes de ràdio i televisió, així com en la premsa escrita i digital.

En un any, l'equip de Comunicació ha atès a l'entorn de 11.000 trucades de periodistes per sol·licitar informació.

Durant el mateix període, la consellera de Justícia ha generat 4.184 impactes, tots a la premsa escrita i digital, i la resta del Departament n'ha produït 47.767. Segons la plataforma de gestió d'impactes que presta serveis al Departament, el valor econòmic conjunt d'aquestes mencions, excloent-ne les ràdios i les televisions, ascendiria fins a 188 milions d'euros.

Onze xarxes socials

L'Oficina de Comunicació gestiona onze comptes de xarxes socials:

- 4 a Twitter
- 4 a Facebook
- 1 a Youtube
- 1 a Flickr
- 1 a Instagram

Aquestes xarxes expliquen l'acció de govern, l'opinió de la direcció i els serveis que ofereix el Departament de Justícia amb fotografies, postals i vídeos. Durant l'any 2020, les xarxes socials del Departament de Justícia han continuat incrementant l'activitat i el nombre de seguidors. Per esmentar-ne alguns exemples, en només un any:

- El compte @justiciacat ha incrementat quasi un 15 % el nombre de seguidors (ha passat de tenir-ne 9.883 al gener a 11.296 al desembre) i ha publicat 1.348 piulades, un increment del 33 %.
- El compte de Twitter de @catmemoria ha incrementat el total de seguidors en un 7,2 %, i tanca l'any 2020 amb 7.949 seguidors acumulats.
- El compte d'Instagram de Justícia tancava l'any 2020 amb 2.700 seguidors i 239 publicacions.

Aposta pel contingut gràfic i audiovisual

L'Oficina de Comunicació ha penjat uns 70 vídeos als diferents comptes de Justícia, que han acumulat vora 70.000 reproduccions a Facebook. D'aquests vídeos, quasi un 50 % són vídeos institucionals, produïts per la mateixa Oficina, sobre els serveis del Departament i l'acció política de la direcció. D'aquests, la majoria estan vinculats a l'afectació de la COVID-19 en els serveis del Departament.

Les xarxes també han publicat unes 100 infografies amb dades vinculades als serveis i l'activitat de l'àmbit competencial del Departament de Justícia, de les quals més de 50 estan vinculades a l'afectació de la COVID-19 en els serveis del Departament.

També s'han publicat 25 postals relacionades amb intervencions als mitjans de comunicació de la consellera o dels directors generals o secretaris.

3.3. Oficina de Protocol

L'Oficina de Protocol gestiona les relacions amb la unitat homòloga de la Presidència de la Generalitat, coordina les activitats de protocol i els actes públics organitzats pel Departament i aquells en què participa; també assessora i assisteix, en matèria de protocol, la consellera del Departament.

Actes més destacats de la consellera

14 de gener	Inauguració del curs acadèmic del CEJFE 2020	CEJFE
16 de gener	Dia de la Justícia 2019	Palau de Pedralbes
21 de gener	Dia Europeu de la Mediació 2020 i lliurament dels premis ADR 2019	CEJFE
24 de gener	Festivitat de Sant Raimon de Penyafort. Col·legi d'Advocats de Lleida	Campus del Rectorat (UdL)
28 de gener	Dia Internacional de Commemoració en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust	Palau de la Generalitat
31 de gener	Festivitat de Sant Raimon de Penyafort. Col·legi de l'Advocacia de Barcelona	ICAB-Barcelona
8 de febrer	Dia Nacional de l'Exili i la Deportació: pujada al coll de Lli i acte en record i homenatge a l'exili de 1939. Inauguració al MUME de l'exposició "Art i Exili"	Coll de Lli (la Vajol) i la Jonquera
21 de febrer	Festivitat de Sant Raimon de Penyafort. Col·legi d'Advocats i Advocades de Tortosa	Xerta
28 de febrer	Presentació del Pla d'instal·lació de noves càmeres als centres penitenciaris	CP Brians 1
7 de març	Homenatge a Generosa Cortina, resistent antifeixista deportada a Ravensbrück, i acte institucional del Dia de la Dona	Son (Alt Àneu)
21 de maig	Cloenda del Màster de l'Advocacia de la Universitat Abat Oliva	Connexió telemàtica
25 de juny	Inauguració de l'exposició "Stolen Memory"	Palau Robert
3 de juliol	Lliurament de les restes d'un individu no identificat a l'Ajuntament de Seròs	Seròs (Segrià)
14 de juliol	Signatura de les Propostes de millora en l'àmbit de l'assistència jurídica gratuïta amb el CICAC i el Consell de Col·legis de Procuradors	Districte Administratiu
23 de juliol	Visita a l'ermita de Sant Pere de Vallhonestà i roda de premsa sobre immatriculacions de l'església	Sant Vicenç de Castellet
25 de juliol	Commemoració i homenatge a les víctimes i combatents de la batalla de l'Ebre	Cota 705 de la serra de Pàndols (el Pinell de Brai)
2 de setembre	Obertura de la fossa del Prat del Fuster	Sorpe (Alt Àneu)
18 de setembre	XIV Premi Agustí Juandó i Royo	Tortosa
23 de setembre	Signatura del conveni amb el Govern de Navarra en matèria de memòria democràtica	Districte Administratiu
14 d'octubre	Reobertura de l'espai Lluís Companys	El Tarròs (Tornabous)

14 d'octubre	Homenatge a Lluís Companys, president de la Generalitat, amb motiu del vuitantè aniversari del seu afusellament	Parlament de Catalunya
15 d'octubre	Col·locació de l'Stolpersteine del president Lluís Companys (80è aniversari del seu afusellament)	Palau de la Generalitat
4 de novembre	XII Premi Puig Salellas	Col·legi de Notaris de Catalunya
16 de novembre	Visita al Memorial de les Camposines amb motiu de la col·locació d'una nova placa	La Fatarella
26 de novembre	Lliurament del III Premi de Cinema Espiritual de Catalunya (XVII Mostra)	Districte Administratiu
27 de novembre	Visita a la Maternitat d'Elna i represa de les relacions amb l'Ajuntament d'Elna (revisió del conveni de col·laboració del 2011)	Elna (Rosselló)
3 de desembre	Commemoració dels 150 anys de la Revolta de les Quintes	Palau de la Generalitat
11 de desembre	Lliurament dels objectes de Baldiri Soler, alcalde de Sils deportat a Mauthausen, a la família	MUME – La Jonquera
14 de desembre	Obertura de la fossa de Móra d'Ebre - fossa de Santa Magdalena, roda de premsa i signatura en el Llibre d'Honor de l'Ajuntament	Móra d'Ebre

4. Secretaria General

- 4.1. Direcció de Serveis
- 4.2. Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques
- 4.3. Direcció General de Memòria Democràtica
- 4.4. Direcció General d'Afers Religiosos
- 4.5. Assessoria Jurídica
- 4.6. Gabinet Tècnic
- 4.7. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE)
- 4.8. Centre d'Història Contemporània de Catalunya

4.1. Direcció de Serveis

4.1.1. Subdirecció General de Recursos Humans i Relacions Laborals

La Subdirecció General de Recursos Humans i Relacions Laborals gestiona el personal de la Generalitat de Catalunya adscrit al Departament de Justícia (6.437 treballadors de plantilla en data 31 de desembre de 2020); en matèria de salut laboral i prevenció de riscos laborals, també gestiona el personal de l'Administració de justícia adscrit al Departament (7.707 treballadors). Per tant, es tracta d'un total de 14.144 treballadors el 31 de desembre de 2020.

Servei de Recursos humans

Relació de llocs de treball

Disposicions que han motivat les principals propostes de modificació de la relació de llocs de treball del Departament de Justícia aprovades per la Comissió Tècnica de la Funció Pública durant l'any 2020:

- Acord del Govern, de 17 de desembre de 2019, pel qual s'aproven mesures de racionalització relacionades amb la reorganització dels centres educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.
- Decret 1/2020, de 8 de gener, de creació de la Gerència de Serveis Comuns de la primera fase del Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya a Barcelona (DOGC 8039, de 10.01.2020).
- Acord GOV/191/2019, de 23 de desembre, sobre mesures de racionalització de l'organització i el personal per a la posada en funcionament del Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya a Barcelona (DOGC 8032, de 30.12.2019).

Propostes de modificació de l'RLT més destacades aprovades per la Comissió Tècnica de la Funció Pública durant l'any 2020:

- Modificació del centre de treball i la localitat de 13 llocs de treball de diferents centres educatius, per adscriure'ls al Centre Educatiu Els Til·lers, en aplicació de l'Acord de Govern, de 17 de desembre de 2019, pel qual s'aproven mesures de racionalització relacionades amb la reorganització dels centres educatius de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.
- Alta de 6 llocs de treball adscrits al Centre Educatiu Els Til·lers, d'acord amb la proposta aprovada de dimensionament de la seva plantilla.
- Baixa de 4 llocs estructurals i alta d'1 lloc estructural del Departament Justícia, en aplicació del Decret 1/2020, de 8 de gener, de creació de la Gerència de Serveis Comuns de la primera fase del Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya a Barcelona (DOGC 8039, de 10.01.2020).
- Modificació de 39 llocs de treball del Departament de Justícia per adscriure'ls a la Gerència de Serveis Comuns del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, en aplicació de l'Acord GOV/191/2019, de 23 de desembre, sobre mesures de racionalització de l'organització i el personal per a la posada en funcionament del Districte Administratiu de la Generalitat de Catalunya a Barcelona (DOGC 8032, de 30.12.2019).
- Alta de 41 llocs de treball d'acord amb la proposta aprovada de dimensionament dels equips d'assessorament tècnic penal (EATP) i els equips d'atenció a la víctima del Delicte (EAVD) a diferents gerències i serveis territorials, i adequació de les característiques de 5 llocs de treball ja existents a la RLT amb funcions de coordinació d'assessorament tècnic penal i d'atenció a la víctima del delicte.

Modificacions de la relació de llocs de treball

	2019	2020
Fitxers	117	75
Baixes	118	76
Altes	118	117
Modificacions	400	95

Gestió de recursos humans

Durant l'any 2020 es van tramitar 204 situacions administratives, per diversos supòsits. 35 per excedències: cura familiar (4), cura dels fills (4), incompatibilitats (18) i interès particular (9). 120 per jubilacions: voluntària (38), forçosa per edat (45), especial 64 anys (8), per incapacitat (25) i parcial (4). 7 per serveis especials, 9 per suspensió d'ocupació o contracte i 1 per disponibilitat (laboral fix discontinu). I 32 per reingrés al servei actiu.

Ocupacions de llocs de personal funcionari

	2019	2020
Assignació temporal de funcions	28	77
Comissions de serveis	228	190
Encàrrecs en funcions	164	162
Definitives	280	148
Provisionals o acumulació de tasques	53	41
Interinatges o programa temporal	473	605
Reforços	351	1.368
Substitucions	4.553	3.843
Total	6.131	6.434

Ocupacions de llocs de personal laboral

	2019	2020
Provisional	5	6
Temporal o programes	39	52
Laboral fix amb destinació adjudicada	10	45
Encàrrec de tasques de categoria diferent	—	1
Excés o acumulació de tasques / obra i serveis determinats	8	44
Substitucions	577	370
Total	642	518

Administració de recursos humans

Indicadors associats a la gestió de la Seguretat Social

	2019	2020
Treballadors del Departament afiliats a la Seguretat Social	6.747	6.838
Regularitzacions Seguretat Social	1.022	907
Baixes i altes per incapacitat temporal (malaltia comuna)	8.738	6.886
Baixes i altes per incapacitat temporal (COVID-19)	—	5.438
Certificats d'empresa: atur	412	315
Comunicats d'accidents laborals	506	378
Revisions enviades a l'ICAM	221	786
Enquestes INE	15	6
Jubilacions	77	92
Defuncions	8	9
Expedients de pluriocupació	6	2
Tramitacions de liquidacions normals	204	210
Tramitacions de liquidacions complementàries	223	237
Informes de vida laboral	87	6
Maternitats i paternitats	144	139
Esgotament i pròrroques d'IT	102	139

Conciliació de la vida personal, laboral i familiar

Permisos i reduccions de jornada per conciliació gestionats

	2019	2020
Permís de flexibilitat horària recuperable	725	397
Permís per lactància (compactació)	72	90
Permís de paternitat	78	77
Reducció de jornada per tenir cura d'un fill menor de sis anys	89	66
Reducció de jornada per tenir cura d'un fill, compactada (1r any)	37	34
Permís per atendre fills discapacitats	135	113
Permís prenatal	10	1
Permís per lactància	6	14
Reducció de jornada per familiar amb discapacitat o disminució ¹	16	10

¹ Reducció de jornada pel fet de tenir a càrrec un familiar fins al segon grau amb discapacitat o disminució reconeguda igual o superior al 65 % o amb un grau de dependència que l'impedeix ser autònom o que requereix dedicació o atenció especial.

Unitat de suport jurídic

Cal tenir en compte que, d'acord amb la disposició addicional tercera del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 (BOE núm. 67, de 14.03.2020), van quedar suspesos i interromputs els termes i els terminis per a la tramitació dels procediments de les entitats del sector públic amb efectes des de la seva entrada en vigor, el 14 de març de 2020, i fins a l'1 de juny de 2020, data en

què s'aixeca la suspensió de terminis administratius, d'acord amb l'article 9 del Reial decret 537/2020, de 22 de maig, pel qual es prorroga l'estat d'alarma declarat pel RD 463/2020, de 14 de març. Per aquest motiu, hi ha un menor nombre de procediments gestionats respecte de l'any anterior.

Procediments gestionats de personal

	2019	2020
Personal funcionari	307	107
Personal laboral	24	20
Altres procediments	8	8
Total	339	135

Procediments gestionats de personal funcionari

	2019	2020
Sol·licituds	20	14
Recursos de reposició	246	45
Recursos d'alçada	19	16
Recursos contenciosos administratius	19	24
Expedients disciplinaris	3	—
Demandes	—	6
Expedients de responsabilitat patrimonial	2	1
Expedients de responsabilitat empresarial	—	1

Procediments gestionats de personal laboral

	2019	2020
Sol·licituds	9	3
Demandes	10	17

Selecció i provisió

Convocatòries de provisió i selecció provisional

El 2020 es van publicar al portal ATRI 452 anuncis valorats i es van gestionar i valorar fins a 31.550 sol·licituds de persones que hi estaven interessades.

Ofertes de treball temporal. Durant l'exercici 2020 es va gestionar un total de 510 processos de selecció de personal per a la provisió provisional de 536 llocs de treball (490 corresponen a llocs de personal funcionari, dels quals 161 corresponen a llocs de comandament o singulars i 46 són llocs de treball de personal laboral).

Dades significatives dels processos de selecció provisional

	2019	2020
Candidatures presentades	28.371	31.550
Entrevistes personals	1.565	1.424
Proves psicomètriques	302	5

Processos provisionals en l'àmbit de justícia juvenil

Processos per a l'elaboració d'un llistat per fer substitucions en centres de justícia juvenil de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil.

	2019	2020
Processos	3	1
Persones presentades	286	275
Persones que han superat els processos	182	209

Processos provisionals en l'àmbit penitenciari

Procés per a la realització de substitucions de personal de tractament dels centres penitenciaris i centres educatius de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

	2020
Processos	1
Persones presentades	1.749
Persones seleccionades	45

Procés per a la realització de substitucions del costènic d'especialistes de la Generalitat de Catalunya, grup de serveis penitenciaris, als centres penitenciaris adscrits a la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

	2020
Processos	1
Persones presentades	1.093
Persones seleccionades	202

Procés per a la contractació de persones de la categoria laboral de tècnic especialista, animador sociocultural (grup C1) en centres penitenciaris i centres educatius de justícia juvenil de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

	2020
Processos	1
Persones presentades	881
Persones seleccionades	71

Processos de selecció provisional (principals unitats directives)

	2019	2020
DG de Serveis Penitenciaris i centres penitenciaris	233	244
DG d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	126	72
Secretaria General i Gabinet de la Consellera	16	11
DG de Dret i d'Entitats Jurídiques	16	12
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	39	35
Serveis territorials i gerències	98	98

Forma d'ocupació de llocs provisionals a les unitats directives

	2019	Vacants	Substitucions	Reforços	Relleus	2020
Centres penitenciaris	194	139	76	0	0	215
Serveis territorials i gerències	98	68	22	7	1	98
Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia	39	28	3	4	0	35
Secretaria General i Gabinet de la Consellera	16	6	0	5	0	11
Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima	39	20	7	2	0	29
DG d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	37	17	5	3	0	25
Centres educatius	89	40	5	1	1	47
DG de Dret i d'Entitats Jurídiques	16	4	1	7	0	12
Total	528	322	119	29	2	472

Convocatòries de provisió i selecció definitiva

Convocatòries de provisió i selecció definitiva

	2019	2020
Convocatòries per concurs específic de mèrits i capacitats	18	11
Convocatòries pel sistema de lliure designació	3	9
Llocs convocats	32	34

Convocatòria de concurs general de mèrits i capacitats per proveir llocs de treball del cos de diplomatura de la Generalitat de Catalunya, educació social, àmbit funcional d'execució penal (convocatòria de provisió núm. JU/001/2020)

41 persones admeses

Llocs convocats: 422 vacants i 82 resultes

Àrea de Relacions Laborals

Durant l'any 2020 l'Àrea de Relacions Laborals va gestionar i tramitar la borsa d'hores sindicals del personal al servei de l'Administració de justícia destinat a Catalunya.

Borsa d'hores sindicals del personal al servei de l'Administració de justícia

Sindicat	2019	2020
ASIJ	1.080	4.320
CCOO	13.164,5	13.692,5
CGT	1.080	0
CSIF	23.925,5	22.526
JyP	2.970	1.740
STAJ	32.415	31.056
UGT	9.448,5	6.852
Total	84.083,5	80.186,5

També es van gestionar i tramitar les llicències sindicals a temps complet (institucionals) del personal al servei de l'Administració de justícia destinat a Catalunya. (Les xifres no estan referides al nombre de llicències autoritzades, sinó al nombre de persones que en van gaudir.)

Llicències sindicals a temps complet del personal al servei de l'Administració de justícia

Sindicat	2019	2020
ASIJ	0	0
CCOO	2	2
CGT	0	0
CSIF	3	3
JyP	0	0
STAJ	7	6
UGT	1	2
Total	13	13

Així mateix, es va tramitar la borsa d'hores sindicals del personal d'administració, tècnic i laboral de la Generalitat de Catalunya, corresponent al Departament de Justícia.

Borsa d'hores sindicals del personal d'administració, tècnic i laboral de la Generalitat

Sindicat	2019	2020
ACAIP	2.153	2.295
CCOO	26.428	25.703
CGT	548	1.224
CSIF	20.492	19.437
IAC-CATAC	11.330	12.223
I-CSC	280	1.630
UGT	34.319	33.712
Total	95.550	96.224

També es van tramitar les llicències sindicals a temps complet (institucionals) del personal d'administració, tècnic i laboral de la Generalitat de Catalunya, corresponents al Departament de Justícia. (Les xifres no estan referides al nombre de llicències autoritzades, sinó al nombre de persones que en van gaudir.)

Llicències sindicals a temps complet (institucionals) del personal d'administració, tècnic i laboral de la Generalitat

Sindicat	2019	2020
ACAIP	0	0
CCOO	5	5
CGT	0	0
CSIF	2	2
IAC-CATAC	3	3
I-CSC	0	0
UGT	9	11
Total	19	21

Reunions

Òrgan	2019	2020
Comitè Intercentres	4	6
Comitè d'Empresa Territorial de Barcelona	0	3
Comissió Mixta	5	3
Grup de treball de formació	1	2
Grup de treball del personal penitenciari	8	4
Grup de 2a activitat i jubilació anticipada	0	9
Reunions COVID-19 personal penitenciari	0	12
Comissió de Seguiment de l'Acord Penitenciari	0	2
Comitè General de Seguretat i Salut	4	4
Comitè de Seguretat i Salut dels Centres Penitenciaris	4	4
Comitè de Seguretat i Salut del Personal al Servei de l'Administració de Justícia destinat a Catalunya	4	4
Total	30	53

Es va participar en la signatura d'acords amb les organitzacions sindicals en diferents òrgans de negociació.

Acords amb les organitzacions sindicals en diferents òrgans de negociació

Òrgan	2019	2020
Comitè Intercentres	5	6
Comitè d'Empresa Territorial de Barcelona	0	1
Comissió mixta	0	1
Grup de treball de formació	1	1
Grup de treball penitenciari	2	1
Total	8	10

Durant el 2020 es va gestionar una vaga general (3 durant el 2019).

Prevenió de riscos laborals

Avaluacions inicials i revisions d'avaluacions de riscos

- Avaluacions inicials de riscos de l'àmbit judicial: nou edifici judicial de Tortosa, jutjats de primera instància núm. 8, 9 i 10 de Sabadell, Fiscalia d'Àrea de Sabadell, nou edifici judicial de Mollet del Vallès; document *Bones pràctiques als edificis judicials. Mesures per a la prevenció dels contagis de la COVID-19*.
- Revisions d'avaluacions de riscos de l'àmbit judicial: jutjats penals núm. 1, 2, 3 i 4 de Tarragona.
- Revisions d'avaluacions de riscos de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya, el Memorial Democràtic de Catalunya i el Centre d'Història Contemporània de Catalunya: avaluació específica de riscos i planificació de mesures preventives associades a les situacions d'exposició als SARS-CoV-2 (revisions de maig i de juliol); documents de bones pràctiques del Memorial Democràtic i del Centre d'Història Contemporània de Catalunya.
- Revisions d'avaluacions de riscos en centres d'execució penal: Brians 2, Ponent, avaluació de riscos i planificació de mesures preventives de manera específica per a les situacions d'exposició al SARS-CoV-2 als centres penitenciaris, als centres de justícia juvenil i a la unitat d'aïllament per a casos positius de COVID-19 de menors i joves interns als centres de justícia juvenil. Document de bones pràctiques. Serveis Socials d'Execució Penal i Centres Penitenciaris de Règim Obert.
- Revisió i/o actualització de les avaluacions de riscos del Centre Educatiu Els Til·lers.

Plans d'autoprotecció elaborats als centres de treball

Els plans d'autoprotecció són el conjunt de mesures (procediments, sistemes i organització) implantades en un determinat àmbit (edificis, instal·lacions, activitats, centres) exposat a una o a diverses situacions de risc destinades a preveure, prevenir i controlar el risc i donar resposta adequada a les emergències. Tots els plans d'autoprotecció, un cop redactats, han de ser implantats, cosa que comporta formar al personal, informar els usuaris i realitzar simulacres anuals.

- Edificis judicials: nous edificis judicials de Mollet del Vallès (en elaboració) i de Tortosa (en elaboració); planta 16a. i Fiscalia d'Àrea de Sabadell.
- Centres d'execució penal: assessorament en l'actualització del Pla d'autoprotecció del Centre Penitenciari Obert 2 i elaboració d'un document annex als Plans d'autoprotecció "Prevenió front el risc de contagi" per la COVID-19.
- Simulacres realitzats als edificis judicials de Balaguer, Sabadell i Berga, i al Registre Civil de Tarragona (confinament)

Avaluació de riscos psicosocials PSQCAT21

Durant l'any 2020 l'activitat ha estat centrada en la fase de recollida de dades en l'àmbit del personal al servei de l'Administració de justícia. El Servei ha dut a terme deu visites a diferents seus judicials:

Santa Coloma de Gramenet, Cornellà de Llobregat, Mollet del Vallés, Sant Boi de Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Tarragona (jutjats de la jurisdicció penal), Arenys de Mar i Ciutat de la Justícia (Edifici I). A partir de l'11 de març el Grup de Treball acorda de suspendre les visites i el procés de recollida de dades com a conseqüència de la situació de pandèmia de la COVID-19. Fins al moment de la suspensió del procés, s'havien fet 28 sessions informatives en aquests centres de treball i s'ha facilitat al seu personal 1.318 qüestionaris a través de l'enllaç amb una plataforma informàtica.

Altres activitats de l'àrea psicosociològica

Per l'activació dels protocol d'intervenció per assetjament laboral s'ha intervingut en l'estudi de 3 casos de centres penitenciaris i, a l'Administració de justícia, en 3 activacions (en 2 ocasions s'ha tancat sense tramitació per voluntat de la persona afectada), a més de 3 casos de conflicte interpersonal greu sense necessitat d'activar el protocol.

Assessorament i participació en relació amb la COVID-19

- Elaboració de les avaluacions de riscos específiques segons el perfil professional (serveis centrals, gerències i serveis territorials, centres penitenciaris, centres de justícia juvenil, Administració de justícia, Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya i treballadors aliens a centres del Departament) i del protocol d'actuació per prevenir el contagi en desplaçaments fora del centre de treball
- Valoracions de vulnerabilitat al coronavirus SARS-CoV-2 des de Medicina del Treball: 907 valoracions mèdiques.
- Estudis de contactes estrets laborals (coronavirus SARS-CoV-2) notificats des dels centres de treball: 292 estudis de contactes.
- Assessorament a centres penitenciaris, centres educatius, Serveis Socials d'Execució Penal, Memorial Democràtic i Centre d'Història Contemporània de Catalunya.
- Informe sobre alternatives d'adaptació de l'espai i lloc de treball.
- Assessorament sobre els equips de protecció individual. Planificació de la formació en l'ús dels equips de protecció individual per al personal dels centres penitenciaris.
- Protocol de neteja per al personal propi i/o extern.
- Assessorament sobre ventilació i sistemes de climatització, com a mesura efectiva de prevenció de la malaltia.
- Valoració de les mesures de protecció proposades (mampares) per als professionals de centres educatius i penitenciaris que no disposen de tècnic de prevenció adscrit al centre.
- Protocol *Bones pràctiques als edificis judicials. Mesures per a la prevenció dels contagis de la COVID-19* i protocols específics per a cada cos judicial de l'Administració de justícia.
- Participació en les reunions del Comitè de Crisi de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

Accidentalitat

Accidents de treball

	2019	2020	Homes	Dones
Amb baixa en jornada laboral	264	146	94	52
Amb baixa <i>in itinere</i>	90	69	20	49
Sense baixa en jornada laboral	219	144	83	61
Sense baixa <i>in itinere</i>	42	39	15	24
Total	615	398	212	186

Els accidents amb baixa han tingut un índex d'incidència (nombre d'accidents per cada mil persones exposades) del 13,23. Aquesta taxa implica una disminució de 12,60 punts respecte de l'any anterior.

Adaptació de llocs de treball

El Servei de Prevenció ha emès 21 informes amb recomanacions derivats de sol·licituds d'adaptacions de lloc de treball. Així mateix, s'han revisat 10 adaptacions. Pel que fa a les adaptacions per embaràs o lactància, se n'han fetes 11.

Cal tenir present que només s'han fet adaptacions o revisions d'adaptació a partir de l'1 de gener fins al 15 de març del 2020, aproximadament, atès el confinament pel coronavirus SARS-CoV-2.

Vigilància de la salut

S'ha fet la campanya de seguiment d'hipertensió arterial des del mes de gener fins al 12 de març. S'ha administrat la vacuna contra el virus de l'hepatitis B i la vacuna antitetànica als treballadors que s'hagin fet el reconeixement mèdic periòdic específic a les unitats bàsiques de salut (Ciutat de la Justícia i Aragó), segons prescripció mèdica.

Cal destacar les 169 visites assistencials (57 homes i 112 dones) ateses des de la Unitat Bàsica de Salut de la Ciutat de la Justícia i les 4 visites assistencials (2 homes i 2 dones) fetes a la Unitat Bàsica de Salut d'Aragó, a banda de la resta de visites mèdiques programades per motiu d'adaptació de lloc de treball realitzades des del mes de gener fins al 12 de març 2020.

S'han fet 12 exàmens de salut (4 homes i 8 dones).

Formació i informació

Docència al CEJFE impartida a través del Campus Virtual del CEJFE

- 1 sessió Riscos laborals propis del personal de vigilància de centres penitenciaris: 29 persones.
- 1 sessió curs Hàbits saludables i medicina del treball: 16 persones.

Secretaria de Relacions amb l'Administració de justícia

- Implantació del pla emergències a l'edifici judicial de Balaguer, a l'edifici judicial de Berga, al Registre Civil de Tarragona i a l'edifici judicial de Sabadell.
- 3 sessions de formació: als EEC del Prat de Llobregat (23 persones), Cornellà del Llobregat (16 persones) i Sabadell (21 persones).
- 3 sessions de formació als EEC del Jutjat de Vigilància Penitenciària núm. 3 de Lleida, del Jutjat de Primera Instància núm. 4 i el Registre Civil de Lleida (22 persones).

Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya

- Elaboració d'un curs de formació a distància específic sobre riscos d'exposició al SARS-CoV-2 en personal que fa activitats d'autòpsies i laboratori.

Centres penitenciaris i de justícia juvenil

- Implantació i seguiment del procediment de lliurament de les fitxes d'informació de riscos al personal de tots els centres de l'àmbit penitenciari i de justícia juvenil.

4.1.2. Subdirecció General de Gestió Econòmica

Gestió pressupostària

Pressupost

En l'exercici de 2020, el pressupost del Departament de Justícia corresponia a la pròrroga dels pressupostos per a 2019, amb 1.053,6 M€ de pressupost inicial. El pressupost definitiu a 31 de desembre ha estat de 1.060,8 M€, com a conseqüència de 18 modificacions pressupostàries.

Pressupost inicial i definitiu per centre gestor (en €)

	Definitiu 2019	Inicial 2020	Definitiu 2020
JU01. Gabinet i Secretaria General	194.472.793	211.580.167	204.525.656
JU03. Serveis Penitenciaris	53.697.787	59.394.210	64.468.326
JU04. Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil	14.167.420	12.661.452	12.166.452
JU05. Relacions amb l'Administració de Justícia	104.000.404	103.039.676	108.164.551
JU07. Dret i Entitats Jurídiques	714.946	954.141	954.141
JU08. Personal de centres penitenciaris	234.194.321	237.631.382	241.661.202
JU09. Personal de l'Administració de justícia	283.523.140	298.574.852	299.189.258
JU10. Gestió de finançaments estructurats	127.085.342	130.079.693	129.642.456
Total	1.011.856.153	1.053.612.574	1.060.772.042

Pressupost inicial i definitiu per programa de despesa (en €)

	Definitiu 2019	Inicial 2020	Definitiu 2020
121. Direcció i administració generals	72.160.386	74.618.390	75.154.633
131. Relacions institucionals, memòria, pau i drets humans	3.576.467	4.501.300	3.788.464
211. Administració de justícia i Ministeri Fiscal	518.902.556	538.753.798	543.107.618
212. Serveis de justícia juvenil i atenció a les persones afectades pel delictes	36.364.229	35.176.380	35.604.017
213. Serveis penitenciaris i mesures penals alternatives	374.862.922	394.053.829	397.040.312
214. Dret civil, mediació i entitats jurídiques	714.946	994.555	954.141
215. Formació del personal de l'àmbit de Justícia	4.512.005	4.561.592	4.504.445
324. Relacions amb les confessions religioses	712.642	907.730	568.411
442. Internacionalització de la cultura	50.000	50.000	50.000
Total	1.011.856.153	1.053.612.574	1.060.772.042

Durant l'exercici de 2020 s'han tramitat 20 expedients pluriennals, i tots 20 han estat aprovats, amb un import global de crèdits compromesos de 479,8 M€ per als exercicis 2020 i següents.

Comptabilitat

S'han incorporat a document comptable un total de 14.463 factures, per un import de 285.921.577,94 €. El temps mitjà de tramitació (dies entre el registre de la factura per part del proveïdor i la incorporació al document comptable) va ser de 26,13 dies naturals (28 el 2019).

Convenis i subvencions

Convenis

Durant l'exercici de 2020, el Departament de Justícia ha subscrit 18 convenis del DOGC més 5 convenis registre, pròrrogues de convenis, encàrrecs de gestió i protocols, entre els quals es destaquen:

- Acord de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", pel qual s'estableixen les bases de funcionament del programa de foment de les activitats de les acadèmies de Catalunya i de suport institucional als col·legis i consells de col·legis professionals de Catalunya, d'acord amb el conveni de col·laboració signat el 30 de juny de 2019 entre la Generalitat de Catalunya i la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", per a la realització d'obres socials.
Import: 300.000,00 €, a aportar per la Fundació "la Caixa".
- Conveni de col·laboració amb el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya per determinar la subvenció per al funcionament del servei d'orientació jurídica penitenciària, gestionat pels diferents col·legis d'advocats durant els anys 2019 i 2020.
Import: 69.457,50 € (2019) i 78.960,00 € (2020).
- Conveni de col·laboració amb la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", per a la realització de la XVII Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya
Import: sense cost

-
- Conveni entre el Departament de Justícia, la Diputació de Lleida, el Consell Comarcal de l'Urgell i l'Ajuntament de Tornabous, per al funcionament de l'Espai Lluís Companys.
Import: 80.000,00 € distribuïts en el període 2020-2024.

Els convenis i encàrrecs es poden consultar a justicia.gencat.cat/convenis i registreconvenis.gencat.cat.

Subvencions

El Departament de Justícia atorga diferents menes de subvencions:

- Municipis on hi ha jutjat de pau, amb subvencions addicionals quan hi ha un centre penitenciari. El 2020 van ser 902 municipis, amb un import total de 1.584.910,00 €.
- Actuacions professionals dels advocats (51.336.545,39 €) i dels procuradors de ls tribunals (6.500.000 €) per a l'assistència jurídica gratuïta.
- Prestació del Servei d'Orientació Jurídica: convenis amb 14 col·legis d'advocats de Catalunya, amb un import total de 821.562,00 €.
- 41 entitats sense ànim de lucre: reinserció i rehabilitació d'interns en centres penitenciaris i d'alliberats condicionals, amb un total de 629.180,23 €.
- Acadèmies: per a activitats durant l'any. Una convocatòria amb subvencions a 12 acadèmies i un total de 87.543.14 €.
- Actuacions de mediació en l'àmbit del dret privat: als col·legis professionals amb conveni de col·laboració i a l'Associació de Professionals de la Mediació de Conflictes de Catalunya (ACDMA). 22 col·legis professionals d'advocats i un total de 147.360,00 €.
- De la Direcció General de Memòria Democràtica: una convocatòria d'indemnitzacions a presos del franquisme, amb un total de 54.242,99 €.
- Del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, per a activitats de foment de la recerca i la innovació (beques de col·laboració: 1 beca) RESOLUCIÓ JUS/2218/2020, de 14 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria per a la concessió de beques per a la recerca, estudis i anàlisis en els àmbits de l'execució penal, la mediació penal, l'atenció a la víctima, l'Administració de justícia, el dret civil català i l'ordenament jurídic català.
- De la Direcció General d'Afers Religiosos: per al foment de la cultura religiosa, el Museu Bíblic Tarraconense, la càtedra sobre llibertat religiosa i els 500 anys de la reforma protestant. En total 4 convocatòries d'ajuts, que fan un total de 293.993,92 €.

Les subvencions atorgades es poden consultar a justicia.gencat.cat/ca/serveis/subvencions-beques/subvencions-beques-atorgades/.

Contractació

Participació en diversos grups de treball en matèria de contractació pública

La Subdirecció General de Gestió Econòmica ha participat com a vocal representant del Departament de Justícia en la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, en la Comissió Central de Subministraments i en el Comitè Interdepartamental de la Contractació Pública, i també com a interlocutor amb la Direcció General de Contractació Pública de la Generalitat. La Subdirecció també ha participat en l'elaboració del nou circuit del Gestor electrònic d'expedients de contractació 2.0 relatiu a la subrogació d'òrgan de contractació, i també en d'altres grups d'experts (E-contractació i el seguiment del Tramitador Electrònic d'Expedients de Contractació, TEEC) entre d'altres actuacions.

Reunions internes en matèria de contractació

S'han mantingut les reunions mensuals de la Junta de Contractació, amb la presència dels subdirectors i caps del Servei de Contractació i de Gestió Econòmica, de la directora de Serveis, la cap de l'Assessoria Jurídica i la interventora delegada al Departament. Es fan reunions periòdiques amb les unitats directives per al seguiment de l'estat de la contractació i es difon la informació

rellevant de contractació a la intranet i a les unitats gestores dels expedients de contractació. També s'assessora les unitats en la nova versió del Gestor electrònic d'expedients de contractació (GEEC 2.0) i s'ha assessorat els ciutadans en l'ús de les noves eines digitals (signatura electrònica i presentació telemàtica d'ofertes).

Altres actuacions

Amb motiu de la pandèmia ocasionada per la COVID-19, ha calgut dur a terme una sèrie d'adaptacions als expedients vius. Es reflecteixen al quadre següent les modificacions de contracte (amb cost i sense) i les pròrrogues excepcionals, així com les suspensions i resolucions parcials de contractes.

Expedients de contractació 2020 i anticipats 2021

	2019	2020	Anul·lats	Tramitats
Licitacions	67	38	13	25
Encàrrecs de gestió	2	0	0	0
Derivats d'acord marc - CC i ED	13	24	6	18
Pròrrogues	87	45	2	43
Pròrrogues excepcionals per la COVID-19	0	25	0	25
Modificacions i revisions de preu (REVP)	13	12	1	11
Modificacions amb motiu de la COVID-19	0	28	0	28
Suspensió contractes derivats de la COVID-19	0	30	0	30
Resolucions parcials de contractes	0	5	0	5
Reconeixement extrajudicial de crèdit	12	3	0	3
Subrogacions d'empresa (SBEM)	0	1	0	1
Emergència	11	146	7	139
Total	205¹	357	29	328

¹ Violència sobre la dona.

Licitacions per tipus de procediment

	2019	2020	Anul·lats	Tramitats
Oberts harmonitzats	26	19	7	12
Oberts	32	14	4	10
Negociats	3	0	0	0
Derivats d'acord marc (nova licitació)	6	5	2	3
Total	67	38	13	25

Anuncis previs i consultes preliminars al mercat publicats

	2019	2020
Anuncis	9	15
Consultes preliminars al mercat	0	5

4.1.3. Àrea de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions

Actuacions finalitzades transversals

- dadJUS. Creació del quadre de comandament del CEJFE i indicador d'absentisme.
- Trasl·lat al Districte Administratiu i implantació de noves formes de treballar: amb la renovació prèvia dels ordinadors per tal de disposar d'equips portàtils dotats de noves eines de col·laboració.

Actuacions en curs transversals

- Desplegament de Caixa TIC: en curs el lliurament de l'equipament TIC complementari.
- Implantació de l'Office 365: desplegades les eines de productivitat, Onedrive i el correu al núvol per al personal dels Serveis Centrals, el CEJFE, el CIRE i el Centre de Mediació.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques

- Implementació i ampliació de l'administració electrònica: aquesta direcció general ha implementat la majoria dels seus tràmits electrònicament.
- Consulta al Registre de nomenaments tutelars no testamentaris: s'habilita en el sistema de gestió processal de l'Administració de justícia una consulta i l'obtenció de certificats de forma automàtica.
- Generació automàtica de certificats dels registres d'entitats jurídiques i de parelles estables i creació dels automatismes per a la gestió completa de les sol·licituds.

Actuacions en curs en l'àmbit de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques

- Conciliació de taxes dels tràmits: integració del *backoffice* de gestió administrativa de la direcció general amb el sistema corporatiu d'estandardització d'ingressos (GIDECAT).
- Serveis de consulta del Registre de parelles estables de Catalunya: publicar els serveis d'interoperabilitat a la Plataforma d'Integració i Col·laboració Administrativa (PICA) de les consultes al registre de parelles de fet perquè siguin consultables per altres departaments i ens.
- Nou sistema d'informació per el Centre de Mediació: construcció d'un nou sistema que permeti la tramitació electrònica dels expedients de mediació i la gestió dels mediadors.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia

- Desplegament de l'expedient judicial electrònic mitjançant el sistema e-justícia.cat a 199 òrgans judicials. El mòdul de tramitació d'e-justícia.cat es troba implantat en 429 òrgans.
- Actuacions requerides per la COVID-19: virtualització de l'aplicació e-justícia.cat dotant els usuaris d'eines per fer les tasques de tramitació en modalitat de teletreball.
- Desenvolupament del nou canal per a l'enviament telemàtic dels oficis generats en la tramitació judicial (projecte ComuniCAT).
- Desenvolupament de nous tràmits a la Seu judicial electrònica: consulta de les dades dels expedients, els documents de l'expedient i la consulta dels assenyalaments.
- Desenvolupament de la remissió telemàtica dels atestats de les policies locals cap als jutjats de guàrdia.
- Desplegament dels atestats telemàtics a la Guàrdia Urbana de Barcelona.
- Desplegament de la interoperabilitat amb els centres assistencials (Salut) per a la remissió telemàtica dels comunicats de lesions cap als jutjats de guàrdia.
- Renovació de la gestió de l'assistència jurídica gratuïta: finalització del projecte Gestió econòmica (subvencions, devolucions i certificats), juntament amb la reorganització del servei d'atenció al ciutadà i la digitalització d'expedients.

- Desenvolupament del circuit de gestió dels peritatges de l'àmbit penal (PERP), valoracions de béns mobles i danys de béns immobles.
- Gestors de cues: nova configuració dels gestors de cues del Registre Civil de Barcelona.
- Interoperabilitat de la tramitació e-jcat amb SPICA per a l'obtenció dels certificats de tuteles no testamentàries.
- Desplegament del mòdul que gestiona l'activitat de les UVFI (unitats de valoració forense integral).
- Desplegament de la cita prèvia a quatre registres civils de Catalunya: Terrassa, Tarragona, Santa Coloma i el Vendrell.
- Desenvolupament de la integració del traductor automàtic català-castellà a la tramitació judicial amb e-justícia.cat.
- Activació de l'opció lingüística als òrgans judicials amb e-justícia.cat.
- Desplegament de les eines TIC associades al desplegament de l'oficina judicial als partits judicials de Vielha, Tremp i la Bisbal.

Actuacions en curs en l'àmbit de la Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia

- Implantació de les comunicacions telemàtiques d'entrada (presentació de demandes i escrits) a nous col·lectius: advocats, graduats socials, lletrats de la Generalitat, advocats de l'Estat (FOGASA, SEPE, AEAT), Diputació Foral de Biscaia i de Guipúscoa, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (Direcció General de Relacions Laborals i Direcció General d'Inspecció del Treball), entre d'altres.
- Desplegament de les notificacions telemàtiques (Noticat) a nous col·lectius: advocats, graduats socials, advocats de l'Estat (FOGASA, SEPE, AEAT).
- Desplegament de l'expedient judicial electrònic mitjançant el sistema e-justícia.cat a les fiscalies de l'àmbit civil i social.
- Inici de la construcció de l'expedient judicial electrònic penal sobre el sistema d'informació Temis: projecte eTemis.
- Transformació dels primers mòduls e-jcat cap a la nova arquitectura de contenidors.

Actuacions finalitzades en l'àmbit del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

- Desenvolupament dels mòduls de gestió econòmica, de gestió d'enquestes i d'obtenció de certificats en el sistema de gestió de cursos.
- Formulari de bones pràctiques: creació d'un nou formulari al web del CEJFE.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil

Sistema d'informació de l'execució penal de Catalunya (SIEP)

- S'ha definit el full de ruta de l'execució penal (SIEP i alfabetització digital) per als anys 2021-2025.
- Implantació d'evolucius als mòduls d'atenció a la víctima del delictes del nou SIEP, així com la integració d'aquest sistema amb s@rcat.

Biometria

- Construcció d'un sistema de biometria, amb la corresponent dotació de lectors biomètrics decadactilars (per a l'enrolament), bidactilars (per a la identificació) i d'unitats mòbils:
 - Control d'accés en les entrades i sortides dels interns.
 - Control d'accés a les zones de comunicacions mitjançant l'empremta dactilar.
 - Constitució d'un sistema AFIS (*automated fingerprint identification system*) amb una base de dades amb més de 50.000 empremtes.

-
- Verificació de les empremtes en fer l'alta d'una nova persona en el sistema per eliminar definitivament la captura d'empremtes dels interns mitjançant l'antic sistema manual de tinta i la formulació dactiloscòpica.

Alfabetització digital

- Anàlisi i definició d'un full de ruta d'alfabetització digital per definir l'ús de les TIC que han de fer les persones en execució penal, en diferents eixos: comunicacions, xarxa social, autoservei i agenda, formació.
- Anàlisi de requeriments dels mòduls d'Autoservei i d'Agenda de cara a poder donar resposta a les necessitats d'alfabetització digital.

Sistema d'informació penitenciari de Catalunya (SIPC) i Sistema d'informació de Justícia Juvenil (SIJJ)

- Millores i evolutius dels sistemes d'informació de l'execució penal actuals (SIPC i SIJJ); destaquen especialment:
 - Creació d'un nou torn per als horaris GSI.
Necessitat detectada a causa de la situació creada per la COVID-19.
Desactivar els avisos de permisos extraordinaris de persones en 3r grau.
Llistar PRC signades electrònicament i pel tècnic assignat.
Visibilitat del document de resolució del permís fins a la signatura electrònica.
 - Modificacions als documents de compromís de programes intrafamiliars.
 - Noves resolucions del Servei MO.
 - Anul·lació d'un permís (permisos d'interns regressats a 1r grau / progressats a 3r grau).
 - Millora en els desplegaments a preproducció de l'aplicació SIPC i l'aplicació SIJJ.
 - Configuració d'extraccions:
Mitjans coercitius, escorcolls, permisos, treballs, etc. per dependències.
Dades del peculí dels interns de tots els centres penitenciaris en el període.
Comunicacions familiars per videotrucades i videoconferències.

Actuacions en curs en l'àmbit de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil

- Disseny i construcció de mòduls comuns (gestió de persones i professionals i taules mestres) del nou sistema d'informació de l'execució penal de Catalunya (SIEP).
- Requeriments de seguretat a l'expedient electrònic del SIJJ, utilitzat per les diferents unitats de la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil.
- Biometria: desplegament de la solució construïda a tots els centres:
 - Desplegament d'unitats mòbils biomètriques.
 - Desplegament de càmeres i implantació d'una solució de captura de la fotografia en format biomètric.
 - Funcionalitats específiques per al Pavelló Hospitalari Penitenciari de Terrassa (PHPT).
- Ampliació de l'ús de les videoconferències als centres penitenciaris i educatius, afegint-hi modificacions a l'aplicació d'agenda (AVEP), per facilitar la gestió de les sales de videoconferència dels centres amb els òrgans judicials per a vistes telemàtiques i altres diligències.
- Projectes d'innovació relacionats amb l'alfabetització digital: estudi de la modernització de les comunicacions (telefonía, videotrucada) i anàlisi de la viabilitat de canvis als espais dels centres.

Actuacions finalitzades en l'àmbit de la Direcció General de Memòria Democràtica-Memorial Democràtic

- Noves bases de dades de Memòria Democràtica: incorporació i publicació de les bases de dades del fons del Costumà, el cens de deportats i el Cens de simbologia franquista.

4.1.4. Subdirecció General de Patrimoni, Obres i Serveis

Actuacions executades destacades

- Modernització del sistema de climatització dels Serveis Territorials de Tarragona.
- Adequació i rehabilitació de diferents espais i instal·lacions als jutjats de Martorell.
- Reordenació i millora de diferents serveis en planta baixa del Palau de Justícia de Tarragona.
- Reordenació i condicionament per a la ubicació de diferents serveis a la planta baixa dels jutjats de Terrassa.
- Modernització dels ascensors i millora de la impermeabilització dels badalots als jutjats de Gavà.
- Adequació de l'accessibilitat a la sala d'actes de la Fiscalia Superior de Catalunya.
- Adequació de l'accessibilitat a la sala de matrimonis de la seu històrica dels jutjats de Tortosa.
- Rehabilitació completa de façana i la coberta dels jutjats de Puigcerdà.
- Condicionament de la planta 16a de l'edifici dels jutjats de Sabadell per a la ubicació dels jutjats de 1a instància 9 i 10 (família) i condicionament d'un office a la planta 8a.
- Condicionament d'espais per a la ubicació del Jutjat de 1a Instància número 7 (Família) al Palau de Justícia de Girona.
- Adequació per a oficina judicial als jutjats de la Bisbal d'Empordà.
- Creació del Grup Educatiu Girona. Condicionament, fase 0.
- Instal·lació de càmeres de seguretat en habitacions de contenció al Centre Educatiu El Segre.
- Instal·lació d'aparells de climatització al Centre Educatiu Montilivi.
- Adequació d'espais als offices al Centre Educatiu L'Alzina.
- Instal·lació de càmeres termogràfiques en centres educatius.
- Instal·lació de càmeres termogràfiques en centres penitenciaris.
- Modernització de l'ascensor del Pavelló Hospitalari Penitenciari.
- Centre Penitenciari Ponent: instal·lació de càmeres de seguretat en cel·les de contenció, adequació del sistema de protecció contra incendis DERT i substitució del quadre general elèctric.
- Centre Penitenciari Brians 1: instal·lació de càmeres de seguretat en cel·les de contenció, impermeabilització de la coberta MSOB i condicionament dels vestidors de mossos d'esquadra.
- Centre Penitenciari Brians 2: substitució de quadres elèctrics del perímetre i proves pilot de pous d'instal·lacions.
- Rehabilitació de la impermeabilització de la coberta i nova megafonia del Centre Penitenciari Obert de Lleida.
- Adequació d'espais, modernització del sistema de megafonia i instal·lació de detecció d'incendis Centre Penitenciari Obert 2 de Barcelona (Trinitat).
- Gestió de crisi COVID-19 respecte dels contractes de serveis transversals que s'han vist afectats, especialment neteja, seguretat i servei de control de plagues.
- Gestió de crisi COVID-19 respecte de la recerca, la recepció i el repartiment d'equipaments específics, especialment d'equips de protecció individual.
- Suport logístic i d'equipaments a la implantació de la nova oficina judicial.
- Reaprofitament de l'equipament procedent dels edificis de serveis centrals de Barcelona buidats amb motiu del trasllat al Districte Administratiu, en diversos edificis del Departament, per substituir equipaments obsolets.

Immobles gestionats pel Departament de Justícia

El Departament de Justícia gestionava, el darrer dia de 2020, 119 edificis, amb una superfície construïda d'1.136.397,88 m². La Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet es compta com un únic edifici judicial, malgrat que, operativament, es tracta d'una combinació d'edificis judicials i de serveis centrals.

Durant l'any 2020 s'ha dut a terme el trasllat de gairebé totes les unitats dels serveis centrals del Departament de Justícia al Districte Administratiu i el buidatge dels edificis que han deixat d'estar adscrits al Departament, la qual cosa ha suposat un esforç logístic important. El trasllat i buidatge ha coincidit en el temps amb les primeres fases de la pandèmia de la COVID-19, la qual cosa va afegir complicació i penalitat als equips que hi van treballar.

Immables gestionats segons el règim d'ús

	2019	2020
Propietat	49	47
Arrendament	50	46
Dret de superfície i concessions administratives	21	22
Usos diversos	4	1
Total	124	119

Immables gestionats segons el tipus d'unitat orgànica que en fa l'ús principal

	2019	2020
Serveis centrals, territorials i organismes adscrits	11	9
Administració de justícia	92	89
Centres penitenciaris	14	14
Centres de justícia juvenil	7	7
Total	124	119

Àrea de Règim Interior i Serveis Generals

Arxiu Central

Les actuacions més significatives dutes a terme durant l'any 2020 han estat:

- **Projecte d'oficina sense documentació en paper: preparar per transferir.**

En el marc dels trasllats a la nova seu del Districte Administratiu, previstos per al primer quadrimestre de 2020, de les unitats del Departament ubicades als edificis de Pau Claris 158, Aragó 332, Casp 26, Rivadeneyra 6, Via Laietana 56 i Enric Granados 33, es va donar suport a les oficines per preparar les transferències de la documentació en paper dels seus arxius de gestió al nou Arxiu del Districte Administratiu (ADA). La situació d'emergència sanitària que va provocar el coronavirus SARS-CoV-2 va fer que el projecte finalitzés el juny de 2020.

- **Projecte d'integració del Departament a l'aplicació corporativa GEAC-Gestió d'Expedients de l'Arxiu Central**

A finals de 2019 el Departament s'integra en l'aplicació GEAC departamental del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda (VEH) i, a principis de 2020, en la del GEAC corporatiu. Al llarg de l'any es van fer les revisions i càrregues dels fitxers de descripció de la documentació que es traslladava a l'ADA i, a finals d'any, un cop fetes les darreres revisions de les dades carregades a GEAC departamental, es van migrar al GEAC corporatiu, de manera que, des d'aquell moment, es disposa d'una única aplicació.

- **Traslats de la documentació dels dipòsits d'arxiu del Departament pel buidatge o el tancament dels edificis on estaven ubicats**

Simultàniament als dos projectes anteriors, durant l'any 2020 es van fer els trasllats de la documentació dels dipòsits de l'Arxiu Central a l'empresa amb la qual el Departament té contractats els serveis de custòdia externa.

- **Col·laboració en el projecte de posada en marxa del sistema d'informació de Justícia Juvenil (SIJJ)**

Des de l'Arxiu Central es col·labora en la part de requeriments de gestió documental i arxivament del projecte que comportarà el canvi dels expedients en paper a electrònics dels menors atesos en l'àmbit de la justícia juvenil, del adults sotmesos a mesures penals alternatives i dels qui participen en un procés de justícia restaurativa o d'assessorament tècnic penal.

Indicadors d'activitat de l'Arxiu Central

	2019	2020
Metres lineals de documentació custodiada als dipòsits de l'Arxiu Central	4.913 (49.130 capses)	2.065 (20.650 capses)
Metres lineals de documentació en custòdia externa	3.879 (30.879 capses)	6.856,4 (68.564 capses)
Metres lineals de documentació que ha ingressat a l'Arxiu Central / Arxiu del Districte Administratiu	816,5 (8.165 capses)	4.842,8 (48.428 capses)
Préstecs i consultes de documentació (<i>in situ</i> , recuperacions i incorporacions)	4.734	1.021
Metres lineals de documentació original eliminada que consta al registre de destrucció de documentació	416,5 (4.165 capses)	368,8 (3.688 capses)

4.2. Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques té competència en matèria d'entitats jurídiques, de dret civil català, de grups d'interès i de mediació en dret privat, i també d'impulsar les activitats de foment i desenvolupament de les entitats jurídiques.

Mesures extraordinàries preses per pal·liar els efectes desfavorables que ha ocasionat la crisi sanitària provocada per la COVID-19

A. Mesures en l'àmbit de la mediació

Per tal de donar suport a les famílies en els conflictes generats arran del confinament domiciliari es va crear el Programa diàleg i acord davant la COVID-19. El Programa es va crear per la [Resolució JUS/848/2020](#), d'1 d'abril, i va tenir una durada de vuit mesos, des del 18 d'abril fins al 21 de desembre (sis mesos des de la finalització de la declaració de l'estat d'alarma).

El Programa era gratuït, telemàtic i excepcional:

- Gratuïtat per als usuaris: la mediació derivada del programa era gratuïta per a les parts, atesa la impossibilitat de tramitar la petició d'assistència jurídica gratuïta i la urgència per trobar solucions en el context en què es produïen els conflictes.
- Procediment telemàtic, ateses les restriccions de mobilitat i el compliment de les mesures sanitàries per evitar l'expansió de la pandèmia. El procediment telemàtic abastava des del primer contacte del ciutadà amb l'Administració, que, en el cas que ens ocupa –el Centre de Mediació de Catalunya–, era el correu electrònic. La primera resposta que es donava a les parts es feia igualment per correu electrònic i, posteriorment, tant la sessió informativa com la mediació es duïen a terme per mitjans telefònics i telemàtics.
- Excepcional: com a resposta a la situació excepcional creada per la pandèmia.

Per poder dur a terme el programa, el Departament de Justícia va editar uns vídeos formatius que es van publicar al web del Centre de Mediació per posar-los a disposició dels mediadors. També va crear nous models de documentació i va fer sessions informatives per als mediadors per mitjà de videoconferències per explicar-los els nous procediments.

Dades de mediació i COVID-19

	2020
Consultes durant l'estat d'alarma	1.009
Consultes derivables a mediació	460
Sol·licituds derivades de consultes	256
Expedients arxivats	126
Mediacions en procés	7
Mediacions acabades	117
Mediacions amb acord	61

B. Mesures en l'àmbit de les persones jurídiques de dret privat i les juntes de propietaris

La Generalitat va aprovar mesures per pal·liar els efectes desfavorables que ha ocasionat la pandèmia. Entre aquestes mesures hi ha les que s'adopten en l'àmbit de les persones jurídiques de dret privat subjectes a les disposicions de dret civil català i en les juntes de propietaris de les comunitats subjectes al règim de propietat horitzontal. Les restriccions imposades durant la vigència de l'estat d'alarma podien repercutir negativament en el funcionament normalitzat dels òrgans de les entitats esmentades respecte del compliment de les seves obligacions legals i estatutàries.

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques va participar en l'elaboració del Decret llei 10/2020, de 27 de març, pel qual s'estableixen noves mesures extraordinàries per fer front a

l'impacte sanitari, econòmic i social de la COVID-19, mitjançant l'article 4, que estableix, durant la vigència de l'estat d'alarma, la suspensió dels terminis legalment establerts per a la reunió dels òrgans d'aquestes entitats; la possibilitat d'ajornar o modificar les reunions convocades amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma; la suspensió dels terminis legalment establerts per a la reunió dels òrgans d'aquestes entitats; la possibilitat d'ajornar o modificar les reunions convocades amb anterioritat a la declaració de l'estat d'alarma; la possibilitat, encara que els estatuts no ho estableixin, de celebrar reunions i adoptar acords per mitjà de videoconferència o d'adoptar acords sense reunió, d'acord amb el Codi civil de Catalunya; o l'ampliació del termini per elaborar, aprovar i presentar els comptes.

Amb la finalització de l'estat d'alarma, es va aprovar el Decret Llei 26/2020, de 23 de juny, de mesures extraordinàries en matèria sanitària i administrativa. La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques va participar en l'elaboració d'aquesta norma mitjançant la redacció de l'article 10, que modifica l'article 4 del Decret Llei 10/2020, de 27 de març, que estén de forma temporal i extraordinària alguna de les mesures adoptades durant l'estat d'alarma.

Posteriorment, i davant el perllongament de les mesures sanitàries i la incertesa pel que fa a la durada de la situació de pandèmia, la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques va elaborar i tramitar el Decret Llei 53/2020, de 22 de desembre, pel qual es modifica l'article 4 del Decret Llei 10/2020, de 27 de març. En la redacció donada per l'article 10 del Decret Llei 26/2020, de 23 de juny, la norma perllonga les mesures extraordinàries per minimitzar els efectes negatius de les mesures restrictives i facilitar el funcionament ordinari de les entitats i estableix, de manera excepcional i fins al 31 de desembre de 2021, que els òrgans de les persones jurídiques de dret privat subjectes a les disposicions del dret civil català es puguin reunir i puguin adoptar acords per videoconferència o per altres mitjans de comunicació, així com adoptar acords sense reunió, encara que els seus estatuts no ho estableixin. Aquest Decret Llei manté les mesures que conté el Decret Llei 10/2020, de 27 de març, sobre el còmput de terminis regulats per elaborar, aprovar i presentar els comptes anuals.

Respecte de les juntes de propietaris en les comunitats subjectes a règim de propietat horitzontal, el Decret Llei 53/2020, de 22 de desembre, disposa que l'obligació de convocar-les i celebrar-les resta suspesa fins al 31 de desembre de 2021, sens perjudici de la possibilitat de cada comunitat de convocar i celebrar presencialment la junta de propietaris dins aquest termini, d'acord amb les seves circumstàncies i les mesures de seguretat que en cada moment siguin aplicables. La celebració de la junta també es pot dur a terme per mitjans telemàtics. També estableix que mentre no es convoqui i celebri la junta ordinària es poden prendre acords sense reunió i que el darrer pressupost anual s'entén prorrogat fins a la celebració de la junta ordinària, en la qual també s'ha de procedir a l'aprovació dels comptes anteriors i a la renovació dels càrrecs.

En el context de la crisi sanitària provocada per la COVID-19, la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques, juntament amb la Comissió de Codificació de Catalunya, va elaborar i tramitar el Decret Llei 34/2020, de 20 d'octubre, de mesures urgents de suport a l'activitat econòmica desenvolupada en locals de negoci arrendats.

Les mesures adoptades per les autoritats competents consistents en la suspensió o restricció d'activitats econòmiques, tot i el seu caràcter transitori, han provocat un impacte evident sobre determinats sectors que han patit una pèrdua d'ingressos i han tingut la dificultat o impossibilitat d'afrontar el compliment de les seves obligacions contractuals, en particular, el pagament de la renda dels locals arrendats. Aquesta situació pot suposar la fi de moltes activitats econòmiques i la pèrdua de molts llocs de treball. Aquest decret Llei té per objecte aprovar mesures jurídiques de suport a l'activitat econòmica desenvolupada en béns immobles arrendats per a ús comercial, incloses les activitats culturals, docents, esportives i recreatives i de serveis que es veuen afectades de manera intensa per aquesta crisi sanitària, com ara els d'estètica, d'hostaleria i de restauració.

El Decret Llei proposa un criteri distributiu de les conseqüències negatives que es derivin de les prohibicions, suspensions i restriccions imposades, basat en un principi de solidaritat que es tradueix en el repartiment igualitari i equitatiu de les conseqüències negatives, socialitzant així el risc i evitant fer-lo gravitar sobre una sola de les parts contractants amb una solució que s'acosta al fonament de la clàusula *rebus sic stantibus*.

4.2.1 Comissió de Codificació de Catalunya

La Comissió de Codificació de Catalunya és l'òrgan col·legiat que té atribuïda la funció d'elaborar les propostes de revisió, actualització i desenvolupament del dret privat de Catalunya, en especial el dret civil, i és responsable, en aquesta matèria, del posterior seguiment de l'ordenament jurídic català en el seu àmbit i de l'estudi de les diverses branques que el conformen; en especial, d'acord

amb l'Estatut d'autonomia, té atribuïda la funció de proposar la revisió i actualització i la corresponent elaboració de les normes del dret civil de Catalunya. Els objectius principals que té encomanats, d'acord amb la norma que regula el seu funcionament, el Decret 395/2011, de 27 de setembre, a més del que ja s'ha esmentat en relació amb el dret privat, en especial el dret civil, són l'estudi, el debat i la divulgació del dret privat de Catalunya i les relacions amb altres organismes estatals i internacionals amb finalitats similars.

Durant l'any 2020, les reunions de les seccions de la Comissió creades per a l'estudi de temes concrets de dret civil han estat:

- Secció de Persona i Família: 25 reunions
- Secció d'Obligacions i Contractes: 61 reunions
- Secció d'Harmonització: 5 reunions

A partir del 9 de març totes les reunions es van fer mitjançant la plataforma TEAMS.

Normativa elaborada per les seccions de la Comissió de Codificació

Lleis aprovades pel Parlament

- Publicació de la Llei 9/2020, del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat.
- Decret Llei 34/2020, de 20 d'octubre, de mesures urgents de suport a l'activitat econòmica desenvolupada en locals de negoci arrendats.

Avantprojectes de llei en estudi i en preparació

- Avantprojecte de llei d'actualització dels llibres del Codi civil de Catalunya.
- Avantprojecte de llei d'incorporació en el llibre sisè del Codi Civil de Catalunya de la regulació dels contractes d'arrendaments de béns (inclòs l'arrendament d'habitatge).
- Avantprojecte de llei de modificació del llibre segon del Codi civil pel que fa a la revisió de les institucions de suport a les persones.
- Avantprojecte de llei de regulació del títol III del llibre sisè, relatiu a les fonts no contractuals de les obligacions.
- Avantprojecte de llei d'incorporació al llibre sisè del Codi civil de Catalunya de les directives 770/2019, relativa als contractes de continguts i serveis digitals, i 771/2019, relativa a determinats aspectes dels contractes de compravenda de béns.

Altres iniciatives de normativa

- Estudi i revisió de la filiació del llibre segon del Codi civil de Catalunya per incorporar-hi altres formes de filiació.
- Estudi i revisió de la regulació de les unions estables de parella regulades al llibre segon del Codi civil de Catalunya.
- Estudi i revisió del llibre cinquè del Codi civil, relatiu als drets reals.

Consultes en matèria de dret privat

En total s'han rebut 45 consultes, relacionades amb temes de dret de família, drets successoris diversos, drets reals i obligacions i contractes.

4.2.2 Recursos governatius

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament resol els recursos governatius que s'interposen contra les qualificacions negatives dels títols o les clàusules concretes d'aquests títols susceptibles d'inscripció en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya, sempre que es fonamentin en una infracció de les normes de dret català. El Departament disposa d'una base de dades de les resolucions de recursos publicades al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC) que permet avançar cap a la unificació en la interpretació del dret català en aquest àmbit.

Els membres que integren la Comissió que assessora la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques en la resolució dels recursos governatius, d'acord amb la Resolució JUS/699/2017, de 29 de març, publicada el 4 d'abril (DOGC 7343), són Santiago Espiau Espiau (catedràtic de dret civil), Lluís Jou Mirabent (notari), Nativitat Mota Papaseit (registradora de la propietat) i Antoni Molas Casas (advocat).

La Comissió s'ha reunit 6 vegades i ha elaborat 9 propostes de resolució, que ha subscrit el director general de Dret i d'Entitats Jurídiques. S'han estimat 4 recursos governatius i se n'han desestimat 4, i una s'ha tramès a la Direcció General de Fe Pública i Seguretat Jurídica del Ministeri de Justícia.

4.2.3. Subdirecció General de Dret, Entitats Jurídiques i Grups d'Interès

El Departament de Justícia garanteix el correcte exercici dels drets d'associació i fundació i el compliment de les obligacions legals per part de les entitats, i també gestiona el programa de resolució de conflictes mitjançant la mediació en els àmbits associatiu i fundacional. A la [Guia d'entitats](#) es poden consultar les dades identificatives de les associacions, les federacions, les fundacions privades, els col·legis professionals, les acadèmies corporatives i les entitats religioses.

En el registre de les associacions i federacions de règim general s'hi inscriuen les que tenen el domicili social a Catalunya i que exerceixen les seves funcions majoritàriament a Catalunya. En queden excloses, perquè tenen legislació pròpia i registres específics, les associacions polítiques, les religioses, les esportives, les organitzacions empresarials i els sindicats.

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques té a càrrec seu el registre i la supervisió de les fundacions, de les quals exerceix el protectorat; també porta el Registre dels col·legis professionals de Catalunya i el Cens d'associacions i fundacions vinculades a partits polítics (a final de 2020 n'hi havia 5, quan el 2019 van ser 7).

Entitats jurídiques inscrites al Registre (acumulat a final d'any)

	2019	2020
Acadèmies	12	12
Associacions i federacions	73.869	75.116
Associacions i federacions d'utilitat pública	153	160
Entitats religioses	81	81
Fundacions	2.616	2.621
Col·legis professionals	126	125
Consells de col·legis professionals	17	17
Total	76.874	78.132

Grups d'interès

El Registre de grups d'interès de Catalunya inscriu les persones físiques o jurídiques i les organitzacions sense personalitat jurídica que duen a terme activitats susceptibles d'influir directament o indirectament en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques públiques. És un registre vàlid per a totes les institucions, ajuntaments i altres organismes públics obligats a tenir-ne per la Llei de transparència.

Registre de grups d'interès (acumulat a final d'any)

	2019	2020
Categoria I. Sector de serveis de consultoria i assessorament	520	573
Categoria II. Sector empresarial i de base associativa	1.610	1.717
Categoria III. Organitzacions no governamentals	1.237	1.301
Categoria IV. Sector científic i d'investigació	87	89
Categoria V. Oficines, xarxes i associacions d'esglésies i comunitats religioses	33	35

Registre de parelles estables

El Registre de parelles estables de Catalunya dona fe de la constitució de la relació de parella.

Sol·licituds de registre de parelles estables

	2019	2020
Barcelona	21.323	21.576
Girona	1.907	1.977
Lleida	911	893
Tarragona	1.486	1.448
Terres de l'Ebre	211	233
Total	25.838	26.127

Nomenaments tutelars no testamentaris

La Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques s'encarrega del registre de nomenaments tutelars no testamentaris, on s'inscriuen els nomenaments, exclusions i revocacions de les tuteles i altres organismes tutelars fets en escriptura pública que no sigui un testament ni un codicil. Els notaris van comunicar 15.832 inscripcions per a nomenaments tutelars no testamentaris.

Notaris i registres

Al Departament de Justícia li correspon el nomenament dels notaris i els registradors de la propietat, mercantils i de béns mobles, per mitjà d'oposicions lliures i restringides.

Places vacants de notaries i registres convocades a concurs

	2019	2020
Notaris	62	75
Registradors	20	6

4.2.4. Centre de Mediació de Catalunya

El Centre de Mediació, creat per la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, és una institució que té com a principals objectius fomentar i difondre la mediació i facilitar-hi l'accés a tots els ciutadans, estudiar les tècniques de mediació, gestionar els registres de persones mediadores en l'àmbit familiar i en el del dret privat, designar la persona mediadora, fer el seguiment del procediment, homologar els estudis, els cursos i la formació específica en matèria de mediació i organitzar el servei públic.

La mediació, en general, es conforma a través de quatre característiques identificatives bàsiques: voluntarietat, confidencialitat, imparcialitat i neutralitat.

La publicació de la [Llei 9/2020](#), del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat ha canviat la denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya per la de Centre de Mediació de Catalunya. Així mateix, la norma modifica alguns articles del llibre II del Codi civil català i fa explícit que la mediació és obligatòria quan s'hagi pactat expressament abans de l'exercici d'accions judicials. També s'estableix que l'assistència a la sessió prèvia té caràcter obligatori i que la manca d'assistència no justificada no està sotmesa a confidencialitat.

Mitjançant la introducció d'una disposició addicional, imposa als col·legis professionals el deure de vetllar perquè el conjunt de col·legiats compleixi les obligacions d'informació als clients i de foment i subjecció a la mediació que estableixen les lleis o els codis deontològics respectius.

Finalment, disposa que el Govern ha d'elaborar i presentar al Parlament un pla sobre l'adopció d'una política pública de caràcter general per a la prevenció, gestió i resolució extrajudicial de conflictes en un termini de 9 mesos i que, en el termini d'un any, el Govern ha d'elaborar i presentar al Parlament un projecte de llei de prevenció, gestió i resolució de conflictes.

Activitat de mediació

	2019	2020
Atencions informatives presencials	831	1.256
Expedients gestionats directament	2.395	1.823
Expedients gestionats per derivacions judicials	1.358	721
Total d'expedients gestionats	3.753	2.544
Sol·licituds de mediació iniciades	2.822	2.777
Sol·licituds de mediació finalitzades	704	840
Sol·licituds de mediació finalitzades amb acord	379	446

Programa pilot de mediació contenciosa administrativa

D'aquest programa pilot, impulsat amb la col·laboració d'alguns jutjats contenciosos administratius de l'àmbit territorial de Barcelona, se'n preveu la continuïtat durant el 2021.

El 2020 hi ha hagut 32 derivacions judicials a una sessió informativa de mediació, s'han fet 27 sessions informatives, a les quals han assistit 115 parts. S'han iniciat 9 mediacions, de les quals n'ha finalitzat una amb acord entre les parts.

Professionals i serveis de mediació

El Registre de serveis de mediació ciutadana dona publicitat dels serveis de mediació ciutadana de titularitat pública creats per les administracions locals i altres entitats públiques. Hi ha un total de 8 serveis inscrits.

El Cens de serveis privats de mediació té efecte publicitari, l'any 2020 es van inscriure 3 serveis i el nombre total és de 29.

Al Registre de mediadors s'hi han d'inscriure les persones que volen exercir la funció de mediació en l'àmbit del dret privat. El 2020 s'han registrat 79 nous mediadors. El registre disposa de 567 mediadors actius.

El Centre ha elaborat la *Guia del mediador*, publicada al web del Centre de Mediació amb la finalitat de donar suport tècnic als mediadors i respondre les preguntes freqüents sobre les novetats en la tramitació i la gestió de la mediació.

Butlletí ADR Justícia

El butlletí ADR Justícia és una publicació concebuda com a eina per als professionals i com una porta als ADR per a la ciutadania. Es publica mensualment, amb l'excepció del mes d'agost.

Sessions metodològiques

El programa de sessions metodològiques es va iniciar l'any 2014. És un espai d'intercanvi de coneixement pràctic, metodològic i conceptual sobre mediació i ADR concebut com un sistema d'aprenentatge, aprofundiment i formació continuada. L'any 2020 s'han dut a terme 8 sessions metodològiques.

La unitat col·laborativa per a la mediació i els ADR

El segon semestre del 2020 es va crear la unitat col·laborativa entre el Centre de Mediació de Catalunya i el Deganat dels jutjats de Barcelona, amb l'objectiu de ser el centre de suport i d'impuls a la mediació i els ADR dels òrgans judicials de Barcelona.

Les actuacions que duu a terme la unitat col·laborativa han estat la creació i actualització de la documentació de tramitació processal per a derivació a mediació, d'acord amb les novetats derivades de la publicació de la Llei 9/2020, així com la difusió i promoció interna de la mediació en els jutjats de la Ciutat de la Justícia i el suport personalitzat als òrgans judicials que ho van sol·licitar i a la resta de professionals relacionats amb el sistema judicial.

Mediació en la immatriculació dels bens de l'església catòlica

El Departament de Justícia, per mitjà del Centre de Mediació va engegar el programa de mediació entre les persones que manifesten que tenen un dret real sobre algun dels bens immatriculats a favor de l'església catòlica i l'església catòlica. Es dona atenció personalitzada als ciutadans que manifesten que tenen un dret i se'ls orienta en les actuacions que han de fer per reclamar-lo. L'objectiu és facilitar la creació d'un espai de diàleg entre les parts on, mitjançant l'intercanvi de documentació (intermediació), cadascú pugui reformular la seva postura davant el conflicte.

L'any 2020 es van rebre 16 consultes que van donar lloc a l'inici de la intermediació en 14 expedients.

Dia Europeu de la Mediació

El 21 de gener, el Departament de Justícia commemora amb diversos actes institucionals el Dia Europeu de la Mediació. La diada se celebra des de fa sis anys a tot Europa, en el que és ja una tradició consolidada, coincidint amb l'aniversari de l'aprovació pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa de la Recomanació R(98) 1, sobre mediació familiar. L'any 2020, a causa de la restricció de mobilitat per la pandèmia derivada de la COVID-19, l'acte de commemoració del Dia Europeu de la Mediació es va dur a terme de manera telemàtica.

4.3. Direcció General de Memòria Democràtica

El Departament de Justícia, mitjançant la Direcció General de Memòria Democràtica, treballa per la recuperació de la memòria democràtica amb dues línies d'actuació principals. D'una banda, la reparació i el reconeixement a les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme, impulsant la localització de persones desaparegudes durant aquests períodes, localitzant les fosses comunes existents a Catalunya i dignificant-les, gestionant les indemnitzacions a les persones privades de llibertat per motius polítics sota el règim franquista, reconeixent les víctimes i promovent la nul·litat dels judicis i els consells de guerra per causes polítiques. D'altra banda, fomenta la memòria democràtica promovent la relació amb entitats memorialistes d'arreu del món, organitzant activitats relacionades amb la recuperació de la memòria democràtica i convocant subvencions per a la recuperació del patrimoni memorial, la recerca científica i la difusió de la memòria.

L'activitat de la Direcció General de Memòria Democràtica no es va veure afectada en la majoria de les seves funcions, tret del període de vigència del confinament establert per l'estat d'alarma, que va alterar tant l'organització com l'assistència als actes presencials.

Reparació i reconeixement a les víctimes

Cens de persones desaparegudes

El Cens de persones desaparegudes és un registre administratiu de caràcter públic en què s'han d'inscriure les dades de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, per permetre'n la localització i, si escau, la identificació. Aquesta inscripció inicia una recerca als arxius civils i militars, i se cita els familiars perquè es puguin fer les proves del Programa d'identificació genètica.

Fins al desembre de 2020, el nombre de sol·licituds de registre al Cens de persones desaparegudes ascendia a 6.013. Al final de 2020 s'havia enviat documentació als familiars en el 62,6% dels casos. Es va poder determinar el lloc d'inhumació de 642 persones, que suposa el 10,7% de les persones inscrites al Cens. El 70,4% de casos corresponen a militars. Un 25,4% són casos presentats per familiars que viuen fora de Catalunya.

Recerca documental d'informació històrica de persones que van viure la Guerra Civil i la dictadura franquista

La recerca documental biogràfica exhaustiva es fa en diferents arxius civils i militars, registres civils, bases de dades, ajuntaments, etc., tant de Catalunya com de la resta de l'Estat o del món. La documentació recuperada s'envia als familiars. Al final de 2020 s'havia arribat a les 674 peticions de recerca.

Programa d'identificació genètica de desapareguts

Hi ha dues bases de dades vinculades al Programa, la dels perfils genètics extrets de les restes humanes de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i la dels perfils genètics dels familiars.

El nombre de perfils genètics dels familiars és de 2.471 a desembre de 2020, dada que suposa un augment del 10,41% respecte del mateix període de 2019.

Pel que fa al nombre de perfils genètics extrets de les restes humanes de les persones desaparegudes, a finals de 2020 se n'havien obtingut 285.

El laboratori genètic de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron té l'encàrrec de crear la informació d'ambdues bases de dades.

Indemnitzacions a expresos polítics

Les persones que van patir privació de llibertat per part de les autoritats franquistes poden tramitar una sol·licitud d'indemnització puntual. En cas de mort de les persones afectades per la privació de llibertat, poden sol·licitar-la les vídues i els fills que tinguin reconeguda la condició legal de persona discapacitada. Durant el 2020 s'han tramitat trenta-vuit sol·licituds d'indemnització i s'han atorgat indemnitzacions per un import total 54.242,99 €.

Assessorament jurídic i històric

S'atenen consultes i es facilita informació a particulars, entitats memorialistes i administracions públiques que sol·liciten assessorament històric i jurídic en relació amb les víctimes i els seus familiars.

Pla de fosses

El Pla d'actuacions en fosses de desapareguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista té l'objectiu d'analitzar-ne les restes i retornar-les als familiars, o donar-hi una sepultura digna per recuperar la memòria històrica. El [mapa de fosses](#) es pot consultar al web del Departament de Justícia. L'any 2020 es va aprovar el Pla de fosses 2020-2022, que substitueix el Pla de fosses 2017-2019, instrument que emmarca les actuacions previstes durant aquest període.

Actuacions del Pla de fosses

	2017-19	2020-22
Fosses excavades	26	9
Recollides de restes en superfície i prospeccions	21	13
Individus recuperats	308	35
Individus identificats	8	1

L'any 2020 es van excavar 9 fosses, es van fer 13 recollides de restes en superfície i es van recuperar les restes de 35 individus, dels quals se'n va identificar 1.

Fosses excavades:

- Ermita de Sant Josep, Bot (Terra Alta), febrer de 2020.
- Mas de Llacuna, Benifllet (Baix Ebre), març de 2020.
- Punta Sacarrenyo (El Cogul), juliol de 2020.
- Tossal de les Forques (El Cogul), juliol de 2020.
- Aulivar del Civit (El Cogul), juliol de 2020.
- Prat del Fuster, Sorpe (Pallars Sobirà), setembre de 2020.
- Salomó, (Tarragonès) octubre de 2020.
- Els Reguers, novembre de 2020.
- Mas de Santa Magdalena, Móra d'Ebre, inici de desembre de 2020.

Recollides de restes òssies en superfície; entre d'altres, destaquen les següents:

- Benifallet (Baix Ebre), gener de 2020.
- Querol (Alt Camp), febrer de 2020.
- Caseres (Terra Alta), maig de 2020.
- Pàndols, cota 705 (Terra Alta), juny de 2020.

- Aspa (Segrià), juliol de 2020.
- Vilalba dels Arcs (Terra Alta), setembre de 2020.
- Corbera d'Ebre (Terra Alta), octubre de 2020.
- Albagés (Garrigues), octubre de 2020.
- Gandesa (Terra Alta), octubre de 2020.
- La Fatarella (Terra Alta), novembre de 2020.
- Corbera d'Ebre (Terra Alta), novembre de 2020.
- Corbera d'Ebre (Terra Alta), novembre de 2020.

Col·laboracions exteriors

Durant l'any 2020 la Direcció General de Memòria Democràtica va treballar per a l'establiment de convenis i contactes amb el Govern de les Illes Balears i la Comunitat Foral de Navarra, així com amb l'Ajuntament de Tornabous, el Consell comarcal de l'Alt Urgell i la Diputació de Lleida, amb la finalitat de millorar els resultats de la identificació i la recerca de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i de portar a terme accions de foment de la memòria democràtica.

Activitat en memòria democràtica (acumulada)

	2019	2020
Inscrits al cens de persones desaparegudes	5.872	6.013
Familiars inscrits al cens de persones desaparegudes	6.413	6.579
Citats al Programa d'identificació genètica	5.870	6.010
Proves genètiques fetes	2.238	2.471
Fosses localitzades al mapa de fosses comunes	517	528
Persones localitzades a les fosses	403	581
Sol·licituds presentades d'indemnitzacions als expresos polítics	39.501	39.518
Sol·licituds tramitades estimades	56,9 %	56,9 %

Foment de la memòria democràtica

Actes de commemoració i homenatge

Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust. El 28 de gener del 2020 es va fer un acte commemoratiu en record de les víctimes de l'Holocaust, al Palau de la Generalitat. L'acte va incloure una conferència del professor d'Història Moderna i Contemporània, Javier Rodrigo Sánchez i una lectura dramatitzada a càrrec d'Isabelle Bres i Ferran Lahoz.

Dia Nacional de l'Exili i la Deportació. La Direcció General de Memòria Democràtica i el Museu Memorial de l'Exili (MUME) van organitzar, el dia 8 de febrer de 2020, una jornada d'homenatge en record dels exiliats i deportats que van creuar la frontera amb França l'any 1939. L'acte va consistir en una caminada fins al Coll de Lli, on va tenir lloc una lectura de textos de Pere Bosch-Gimpera i Carles Pi i Sunyer i una interpretació musical d'Ana Ros i Mercè Miró.

Aniversari de l'alliberament de Mauthausen. El dia 10 de maig del 2020, estava previst l'acte commemoratiu del 75è aniversari de l'alliberament del camp de Mauthausen. No obstant això, arran l'afectació de la COVID-19, es va anul·lar.

Commemoració de la batalla de l'Ebre i homenatge als soldats morts i desapareguts a la batalla. El 25 de juliol, el COMEBE i l'Ajuntament de Pinell de Brai van organitzar l'acte d'homenatge a la Lleua del Biberó i a totes les víctimes i combatents de la batalla de l'Ebre, al qual van assistir la directora general de Memòria Democràtica i el director del Memorial Democràtic. Arran de la situació sanitària, l'acte es va fer amb aforament limitat, i va consistir en una ofrena floral i els parlaments dels participants.

Acte de commemoració del 50è aniversari del primer festival de poesia catalana “El Price dels poetes”. El dia 5 d'octubre, el Memorial Democràtic i la Direcció General de Memòria Democràtica van organitzar un acte a la Biblioteca de Catalunya en record del Primer Festival Popular de Poesia Catalana, que es va celebrar el 25 d'abril del 1970. L'acte va consistir en un recital de poesia protagonitzat per 30 poetes de diferents estils i generacions i la projecció de la pel·lícula “Poetes catalans”, del cineasta Pere Portabella.

Dia Nacional en Memòria de les Víctimes de la Guerra Civil i les Víctimes de la Repressió de la Dictadura Franquista (80è aniversari de l'assassinat del president Lluís Companys). La Direcció General de Memòria Democràtica i el Memorial Democràtic van organitzar un acte de commemoració de l'aniversari de l'afusellament al Palau de la Generalitat de Catalunya, on es va presentar el llibre *Lluís Companys i Jover: els discursos de Guerra*, editat pel Memorial Democràtic. Igualment, la Direcció General de Memòria Democràtica va participar en l'acte d'ofrena al Fossar de la Pedrera, així com en l'acte al Parlament de Catalunya, que va consistir en una lectura dramatitzada de la correspondència entre Companys i la seva esposa, Carme Ballester. En el marc de la commemoració dels 80 anys de l'aniversari del president Lluís Companys, també es va procedir a la instal·lació de la llamborda Stolpersteine en record del president Lluís Companys a la Plaça de Sant Jaume. Alhora, la directora general també va assistir a l'acte organitzat pel Memorial Democràtic i l'Ajuntament de Tornabous, que va consistir en una taula rodona i la lectura dramatitzada de les darreres cartes de Lluís Companys i Carme Ballester.

Acte al Memorial de les Camposines El dia 16 de novembre, la Direcció General de Memòria Democràtica va organitzar l'acte memorial en record de les víctimes de la batalla de l'Ebre, al Memorial de les Camposines. L'acte va consistir en la descoberta d'una nova placa amb els noms de quaranta víctimes de la Batalla de l'Ebre, que es va afegir a les 41 plaques ja col·locades al Memorial.

Assistència a actes

Durant l'any 2020 la Direcció General de Memòria Democràtica ha assistit a 90 actes organitzats per diferents ens i entitats memorialistes. Arran de la situació de pandèmia, es van cancel·lar 22 actes en què estava previst que participés.

Publicacions i treballs tècnics

- Treball tècnic per documentar i ampliar el mapa de fosses i de la repressió de la Guerra Civil i la dictadura franquista a l'Anoia, el Bages, el Moianès i el Berguedà.
- Treball tècnic per documentar i ampliar la informació sobre l'estat actual de la dignificació de divuit fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista localitzades en els cementiris de les comarques gironines.
- Treball tècnic amb la proposta detallada sobre la intervenció, senyalització i dignificació de les fosses dels cementiris de la demarcació de Lleida.
- Treball tècnic sobre les víctimes mortals a l'exili en camps d'internament francesos (1939-1940) per establir els llocs d'inhumació per a la possible dignificació dels espais.
- Treball tècnic per a la identificació dels refugiats arribats de l'Estat espanyol a la França metropolitana (1939-1946), amb els criteris arxivístics per constituir una base de dades (cens).

Organismes públics de memòria

Memorial Democràtic

El Memorial Democràtic és una institució pública que té per objecte contribuir al desplegament de polítiques públiques adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica.

Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica

L'any 2020 s'han senyalitzat 9 nous espais de memòria. La xarxa aplega un total de 131 espais.

Inici del programa de dignificació de fosses intervingudes per la Generalitat de Catalunya amb senyalització de la Xarxa.

Assessorament a 27 municipis per a projectes per remarcar el valor o per mantenir espais de memòria.

Projecte artístic del Memorial del Camp de la Bota: presentació i exposició pública del projecte de l'artista Francesc Abad.

Cens de simbologia franquista

Actualització del Cens

122 ajuntaments contactats. Modificació del contingut de 610 registres de la base de dades. La tasca d'actualització del Cens ha permès conèixer que s'han retirat 563 símbols d'ençà de l'any 2010.

Ampliació del Cens

150 ajuntaments contactats i 145 símbols nous registrats.

S'ha col·laborat amb la Direcció General de Memòria Democràtica en la redacció d'informes i en la definició del procediment i el calendari per al desmuntatge del monument franquista de Tortosa.

Centre d'Informació i Documentació del Memorial Democràtic

El Centre forma part de la Xarxa de Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya (BEG) i del Catàleg col·lectiu de les universitats de Catalunya (CCUC).

Entre els serveis que ofereix hi ha accés lliure a la biblioteca i atenció als usuaris, servei d'informació bibliogràfica i documental, consulta al fons i préstec, préstec interbibliotecari amb altres biblioteques especialitzades i universitàries, recursos d'informació i productes documentals (recursos per a la recerca, bibliografies temàtiques, recomanats, novetats, etc.).

Aquest 2020 s'han realitzat 80 préstecs, 83 devolucions, 85 renovacions i 4 reserves. D'altra banda, malgrat les limitacions d'accés degudes a la pandèmia de la COVID-19, s'han atès 89 usuaris presencials i 370 consultes telemàtiques.

El Centre d'Informació i Documentació gestiona el Banc de la Memòria Democràtica. És un banc de dades virtual amb l'accés a gairebé 30.000 registres que pren la forma d'un cercador web. Permet la cerca integrada i la visualització específica del contingut dels fons que l'integren per mitjà de mapes i línies de temps. Es converteixen un mitjà de reparació de la memòria de les víctimes a costant a una diversitat de públics el coneixement i l'homenatge del nostre passat recent.

El 2020 s'ha presentat el projecte:

- Gener de 2020. Presentació del Banc de la Memòria Democràtica amb la consulta en línia de les següents bases de dades que donen accés a uns 21.000 registres: Banc Audiovisual de Testimonis, Biblioteca, Cens de Simbologia Franquista, expresos polítics (indemnització estatal a majors de 65 anys a 31/12/1990, amb privació de llibertat superior a tres anys), Spanish Refugee Aid i Xarxa d'Espais de Memòria.
- 5 de maig de 2020. Publicació del cens de deportats catalans i espanyols als camps nazis, que facilita l'accés a la informació de gairebé 9200 deportats.

D'altra banda, a principis de 2020, s'inscriu al Memorial Democràtic la base de dades Cost humà de la Guerra Civil.

Cal destacar, també, que amb motiu de la pandèmia, s'ha elaborat l'apartat web Recursos en línia, que recull les diferents eines i recursos que el Memorial Democràtic posa en línia a disposició del ciutadà.

Educació

En l'àmbit educatiu destaca la realització de més de 30 activitats per a més de 2.500 estudiants d'arreu de Catalunya, tot i la situació provocada per la pandèmia en la societat i, en particular, als centres educatius. El Departament d'Educació també organitzen activitats per a públic general. Entre les accions més rellevants d'Educació el 2020, hi ha:

- El club de lectura dedicat a la literatura testimonial, amb un total de 300 participants.
- Els grups de treball de professorat impulsat pel Departament d'Educació i el Memorial Democràtic (grups DEMD). La voluntat de la xarxa és la d'unir els professors interessats en el treball de la memòria democràtica des de diferents disciplines (filosofia, història, visual i plàstica, literatura, etc.) a fi de crear recursos i activitats d'interès. Els grups DEMD estan presents a les Terres de l'Ebre, Tarragona, Lleida, l'Alt Empordà, Barcelona i el Vallès Occidental.
- L'organització del primer curs en línia (via Moodle): Claus d'interpretació i difusió del patrimoni en espais de memòria (16/11/2020 - 4/12/2020). Es tracta d'un curs de 15 hores on s'explica des de la teoria i la pràctica quines són les millors estratègies i recursos per fer una correcta interpretació del patrimoni en espais de memòria.
- La creació d'activitats gamificades, com el *quiz game*, amb l'objectiu d'introduir temes tant al públic general com a la comunitat educativa:
 - 22/04 Literatura i memòria. Sant Jordi
 - 08/05 Segona Guerra Mundial
 - 18/06 Cinema, història i memòria
 - 18/09 Esport i memòria històrica
 - 18/12 Guerra Civil, exili i ajuda humanitària
- Les jornades per a professors organitzades pel Memorial de la Shoah de París en línia, "L'Holocaust com a punt de partida". També van participar-hi l'Observatori Europeu de Memòries, Memoshoá (Portugal) i el Departament d'Educació. Es tracta d'un curs adreçat al professorat de secundària que té com a objectiu la formació en temàtiques entorn de l'Holocaust i, en especial, aquelles que estan vinculades amb la història de Portugal i de Catalunya.
- El projecte Testimonis a l'aula, en col·laboració amb el Departament d'Educació, que consisteix a portar diversos testimonis als centres educatius perquè els alumnes puguin conèixer la seva experiència de primera mà. Atesa la situació de pandèmia i el tancament dels centres educatius, moltes d'aquestes activitats es van anul·lar i es van oferir a finals d'any en format en línia. Es van dur a terme 13 activitats amb més de 850 persones de públic entre alumnat i professorat.
- Els actes en record a les víctimes de l'Holocaust que es fan arreu del territori i que volen remarcar fins a quin punt aquest episodi de la història contemporània va afectar la nostra societat. Actes realitzats el 2020:
 - Sant Cugat del Vallès, 27/01/2020
 - Terres de l'Ebre, 27/01/2020
 - La Jonquera, 28/01/2020
 - Lleida, 30/01/2020
- El cicle Cinema, Memòria, Pau i Drets Humans. En el marc del programa de la Filmoteca per a les escoles, el Departament d'Educació, l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC), el Memorial Democràtic i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament impulsen el cicle anual Cinema, Memòria, Pau i Drets Humans. Les sessions van ser:
 - El 28 de gener del 2020: Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust
 - El 6 de febrer del 2020: Dia Internacional de Tolerància Zero amb la Mutilació Genital Femenina
 - El 24 de març del 2020: Dia Internacional del Dret a la Veritat en relació amb Violacions Greus dels Drets Humans i de la Dignitat de les Víctimes (anul·lat per la pandèmia)
 - El 12 de maig del 2020: Dia Internacional del Comerç Just
 - El 15 d'octubre del 2020: Dia Internacional de la No Violència
 - El 26 de novembre del 2020: Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones
 - El 13 de desembre del 2020: Dia Internacional de la Persona Migrant

Publicacions

El 2020 s'han editat les publicacions següents:

- Tavera, Susanna; Balsebre, Armand i Martí i Berbois, Josep Lluís (ed.). *Barcelona, capital de la ràdio* (col·lecció "Referents"). L'onzè volum de la col·lecció "Referents" recull diversos treballs sobre la història de Ràdio Barcelona.
- Figueres, Josep Maria (ed.). *Lluís Companys i Jover. Discursos de guerra* (col·lecció "Referents").
- Duarte, Carles; Safont, Joan i Comotto, Agustín. *Llibres contra bombes. Història d'un Bibliobús* (col·lecció "Memòria dibuixada 3").
- Martí i Berbois, Josep Lluís (ed.). *1936: Desplaçaments forçosos i primers exilis* (col·lecció "Referents").
- Revista digital *Temps i Espais de Memòria*.
- Guia *Itineraris de la Retirada de 1939. Museu Memorial de l'Exili*.

Exposicions

El 2020 s'han produït o coproduït les següents exposicions:

- "Els primers exilis de la Guerra Civil"
- "L'àlbum de la Ruth"
- "Stolen memory"
- "Arqueologia a l'exili. El Museu d'Arqueologia de Catalunya i la Guerra Civil Espanyola (1936-1939)"
- "A Nation in retreat"
- "Les opcions del 1978: nacionalitats i regions"

Així mateix, el Memorial Democràtic disposa d'un catàleg format per 9 exposicions itinerants que s'han desplaçat per diversos municipis de Catalunya. En concret, aquestes exposicions s'han pogut veure en 27 municipis.

Col·loquis, jornades, actes i projectes de difusió de la memòria democràtica

El Memorial Democràtic ha organitzat o ha participat en desenes d'actes de difusió de la memòria democràtica que recullen tant el vessant commemoratiu com el pedagògic. Entre els més significatius, destaquen la commemoració del 80è aniversari de l'afusellament del president Lluís Companys, el Festival Popular de Poesia Catalana (1970-2020). 50 anys del Price dels Poetes o l'Homenatge a Generosa Cortina. Així mateix, a la seu del Memorial Democràtic s'han dut a terme una vintena més d'actes que inclouen taules rodones, presentacions de llibres, emissions digitals de clips i xerrades, conferències presencials i homenatges

Pel que fa a les jornades i col·loquis, el Memorial Democràtic va organitzar les jornades següents:

- "Del fotoperiodisme militant a la fotografia humanitària"
- "Maquis: guerres irregulars, resistències antifeixistes a Europa"
- Jornada de debat complementària a l'exposició "Les opcions de 1978: nacionalitats i regions"
- "El fil de la memòria: Boix, Benet i Roig"
- Jornada: "1936: desplaçaments forçosos i primers exilis"
- VI Col·loqui Internacional Walter Benjamin: "Memòries controvertides i patrimoni"
- Simposi: "Pere Coromines: el gran polifacètic"
- "L'operació Bolero-Paprika 70 anys després"

Projecte Stolpersteine

En l'àmbit de foment de la memòria democràtica hi té un paper central el projecte Stolpersteine. Amb la col·laboració dels ajuntaments catalans s'ha organitzat la col·locació de llambordes Stolpersteine (pedres de topada) en record dels catalans víctimes del nacionalsocialisme. El 2020 s'han instal·lat

109 d'aquestes llambordes als municipis següents: Sabadell, Cardona, Esparreguera, Mataró, Santa Perpètua de la Moguda, Súria, Vilafranca del Penedès, Vallbona d'Anoia, Rubí, Figueres i Barcelona.

Assistència a actes

Durant l'any 2020 la Direcció del Memorial Democràtic ha participat i ha assistit a 89 actes relacionats amb la memòria democràtica.

Subvencions i premis

Durant l'any 2020 es va convocar una línia de subvencions mitjançant la Resolució JUS/1569/2020, de 29 de juny, per a les subvencions en règim de concurrència a projectes d'activitats commemoratives, de recerca i de difusió de la memòria democràtica (ref. BDNS 513580).

La convocatòria, dotada amb 195.000 €, va rebre 131 sol·licituds.

Pel que fa als premis, l'1 de juliol es va atorgar el V Premi de Recerca en Memòria Democràtica per a estudiants de batxillerat (curs 2018-2019). La guanyadora del primer premi va ser Helena Crusats i Padrós pel seu treball 'El règim franquista a Barcelona i el tercer vèrtex de l'Eix'. El tutor del treball és el professor David Sureda de l'Institut Jaume Callís de Vic.

D'altra banda, el 6 de novembre es van publicar unes noves bases del Premi de Recerca en Memòria Democràtica per a estudiants de batxillerat, mitjançant la Resolució JUS/2772/2020, de 2 de novembre.

Museu Memorial de l'Exili

El Museu Memorial de l'Exili (MUME) és un centre d'interpretació ubicat a la Jonquera (al mateix pas fronterer per on va fugir la major part dels exiliats) i dedicat a recordar els exilis provocats per la Guerra Civil espanyola. El consorci del Museu està integrat per la Generalitat de Catalunya (Memorial Democràtic), l'Ajuntament de la Jonquera, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i la Universitat de Girona. El MUME forma part de la Xarxa d'Espais de Memòria de Catalunya.

Museística i conservació

El MUME disposa d'una exposició permanent que proposa un recorregut pel període 1931-1977, des de la proclamació de la Segona República fins als anys de la transició a la democràcia. També disposa d'un centre de documentació i d'un recull de més de 900 testimonis en forma d'itineraris d'exili.

Difusió, divulgació i investigació del coneixement històric i del patrimoni memorial

Exposicions temporals

- "Art i exili. Artistes de l'exili català del 1939". Els fons Fàbrega i Narro del Museu de l'Empordà i del Museu Memorial de l'Exili. Del 8 de febrer al 14 de juny de 2020 (ajornada fins al 13 de setembre per la COVID-19).
- "Stolen memory (Memòria robada)". Del 26 de setembre de 2020 al 14 de febrer de 2021.

Exposicions Espai Art i Memòria

- "Àlex Nogué. Fugir" (gener-maig 2020).
- "Isabel Banal. Incerteses" (juny-novembre 2020).
- "Petra Vlasman. Dissolt/Homenatges" (novembre 2020-març 2021).

Així mateix, l'any 2020 s'han fet 2 col·loquis o jornades i 14 actes públics dins el marc de la programació d'activitats temporals del MUME. De les jornades només es va fer telemàticament el Col·loqui Internacional Walter Benjamin. La resta de jornades i activitats han estat presencials i, a partir de juny de 2020, a més, gravades i difoses a posteriori al canal YouTube del MUME.

Col·loquis i jornades

- Els fons dels camps de la retirada i l'exili republicà als Arxius Departamentals dels Pirineus Orientals. Ajornada del 25 d'abril al 3 d'octubre de 2020.
- 6è Col·loqui Internacional Walter Benjamin 2020. "Memòries controvertides i patrimoni. Usos i abusos del passat immediat". 19, 20 i 21 de novembre de 2020. Via Zoom. La ruta a peu Banyuls - Portbou es va suspendre i es va ajornar fins a l'abril de 2021.

Activitats

- Commemoració del Dia Internacional de les Víctimes de l'Holocaust. La Jonquera, 28 de gener de 2020 (Sala de la Societat La Unió Jonquerenca).
- Actes del *Dia Nacional de l'Exili i la Deportació 2020* (la Jonquera i la Vajol, 8 de febrer de 2020). Commemoració dels 81 anys de l'exili republicà a la Jonquera i la Vajol.
- Acte commemoratiu de l'exili republicà amb els instituts de la comarca de l'Alt Empordà – 2020 (5 de febrer de 2020).
- Presentació del documental *Demà tindrem sort*, de Jack Gou (7 de febrer de 2020).
- Programació d'activitats del MUME en el marc de la commemoració Camins de la Retirada, encapçalada per l'Associació FFREEE i l'Ajuntament d'Argelers de la Marenda. Camins – Caminos – Chemins de la Retirada 2020 (20-23 de febrer de 2020, Argelers, la Jonquera, el Pertús, les Cluses i Cotlliure). *Rastres-Argelers* (obra de teatre), d'Aina Huguet (20 de febrer de 2020).
- Sortides familiars per a particulars: només s'ha pogut fer la primera de les tres previstes a causa de la segona onada de la pandèmia. A l'estiu es van programar tres rutes (Agullana, la Vajol i Portbou), de les quals es van fer les dues darreres. En total, tres visites guiades presencials.
- Activitats i sortides culturals commemoratives de l'exili organitzades pel MUME i el Museu d'Història de Girona: només s'ha pogut fer la primera (Girona - Darnius - la Vajol - Coll de Lli) de les tres previstes.
- Presentació del llibre *Salvador Puig Antich, 45 anys després* (27 de juny de 2020).
- Presentació del llibre *Històries de la frontera*, de Josep Clara (4 de juliol 2020).
- Presentació del llibre *Itineraris de la retirada de 1939* (Dia Internacional de l'Art, 5 de setembre de 2020).
- Presentació del llibre *Una veu de l'exili. les cartes del mestre Josep Vilalta*, a càrrec del professor Salomó Marquès i la filla de Josep Vilalta, Antònia Vilalta (19 de setembre 2020).
- Presentació del llibre de Víctor Amela *Ens van robar la joventut. Memòria viva de la lleua del biberó* (10 d'octubre de 2020).
- Presentació del llibre de memòries *Una veïna de Figueres. Històries de la República, la guerra i la postguerra a l'Empordà*, de Josefina Font Tatxer (Figueres, 1923) (24 d'octubre de 2020).
- Jornada d'homenatge a Josep Pallach al MUME (12 de desembre de 2020).

Activitat educativa/pedagògica

El Servei Educatiu ha atès 1.180 estudiants a les visites guiades a l'exposició permanent de rutes de l'exili, sense incloure-hi les visites lliures de grups d'estudiants, una xifra baixa a causa de la pandèmia, ja que el 2019 s'havia arribat a 6.400, de les prop de 9.000 visites d'estudiants en total.

El MUME també participa en actes commemoratius d'un alt valor ètic i pedagògic, com el Dia Internacional en Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust i el Dia Nacional de l'Exili i la Deportació, i en commemoracions transfrontereres, com Chemins, Camins, Caminos de la Retirada, que organitza FFREEE i l'Ajuntament d'Argelers anualment.

V edició del Premi Internacional Memorial Walter Benjamin, 2020-2021 (biennal)

Aquesta convocatòria emfasitza la rellevància de la vinculació de Walter Benjamin amb les comarques gironines per situar-les en el mapa memorial europeu del segle XX. Walter Benjamin ens recorda que els Pirineus catalans –sobretot els de la part gironina– van ser un dels passos més rellevants per a les persones que fugien de la violència i la barbàrie nazis. Recordar Walter Benjamin és treballar en el sentit de l'enfortiment de les bases democràtiques i en la generació d'una consciència comuna europea basada en la tolerància i el respecte per la llibertat de pensament.

Les bases van sortir el 2020 i la recepció d'originals està oberta fins al juny 2021. El veredictes farà públic el novembre de 2021, en el marc del Col·loqui Internacional Walter Benjamin.

Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre

Els Espais de la batalla de l'Ebre són un conjunt d'actius culturals vinculats a un dels esdeveniments més transcendents de la Guerra Civil. Els centres d'interpretació i espais històrics (zones de trinxera, itineraris, espais dignificats, etc.) es gestionen des del Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre (COMEBE), amb participació de la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de la Terra Alta i 17 ens locals de les quatre comarques ebrenques.

Visites als centres d'interpretació del COMEBE

	2019	2020
115 dies	7.071	4.182
Hospitals de sang	436	386
Internacionals a l'Ebre	717	210
Veus al front	477	343
Soldats a les trinxeres	325	263

Gestió del patrimoni

Gestió dels 28 espais de memòria (23 espais històrics i 5 centres d'interpretació), distribuïts per 15 municipis, inscrits a la Xarxa d'Espais de Memòria. Signatura de conveni relatiu al Poble Vell de Corbera d'Ebre amb l'objectiu d'intervenir en les runes per consolidar-les i preservar-les de la degradació ambiental. La consellera de Justícia, Ester Capella, l'alcalde de Corbera, Antonio Álvarez, i el president de l'Associació Poble Vell de Corbera d'Ebre, Joan Antonio, van signar el conveni amb què el Poble Vell es convertia en un nou espai del COMEBE. El Consell Executiu va donar llum verd als 253.598,88 € que el COMEBE té previst d'invertir en la consolidació del Poble Vell. El projecte es va licitar a finals de 2020 i les obres començaran el 2021. Els treballs consistiran en obres per preservar les ruïnes i evitar-ne la degradació

Recerca

La sanitat a la Batalla de l'Ebre, eix temàtic del projecte pedagògic del COMEBE elaborat amb el grup DEMD Ebre. Aquest projecte compta amb l'assessorament del doctor Carles Hervàs, especialista en sanitat i Guerra Civil.

Difusió

Programa permanent de difusió del patrimoni vinculat a la batalla de l'Ebre a través de les xarxes socials, el web corporatiu i l'edició de material de difusió; organització de jornades i cicles per a la difusió del patrimoni històric i la memòria històrica. El 2020 es va renovar el web del COMEBE.

Actes i exposicions de 2020

Durant el 2020 es va organitzar una exposició temporal als 5 centres d'interpretació. *Veus al silenci*, de Júlia Urgell, fou el projecte escollit per formar part del cicle Ebre, Art & Patrimoni del Museu de

les Terres de l'Ebre, en el qual cada estiu participa el COMEBE. La mostra es va poder veure del 7 d'agost fins al 30 de setembre.

Els actes organitzats són:

- 32 homenatges a les víctimes i combatents de la batalla de l'Ebre. Acte commemoratiu de l'inici de la batalla a la cota 705 de la serra de Pàndols.
- Homenatge en commemoració del final de la batalla de l'Ebre al Memorial de les Camposines.
- Primera projecció i debat sobre memòria democràtica amb els joves participants de l'audiovisual *Veus al silenci*, de Júlia Urgell (Casal de la Fatarella, 14 d'agost de 2020).
- III Converses de Pensament Crític a les Terres de l'Ebre, organitzades pel Cercle de Pensament Crític de les Terres de l'Ebre En Kontr@ (Auditori Sixto Mir de la Ràpita, 19 de setembre de 2020). Diàleg *La memòria, angles, perspectives, enfocaments. Una qüestió visual?* entre la directora del COMEBE, Teresa Ferré, i l'escriptora Marta Marín Domine.
- XV Jornades de les Lletres Ebrenques. Taula rodona "La memòria, una qüestió literària", entre Víctor Amela, periodista, Teresa Ferré, directora del COMEBE, i l'escriptor Emigdi Subirats (15 d'octubre de 2020, Biblioteca Sebastià Joan Arbó d'Amposta).

4.4. Direcció General d'Afers Religiosos

Mapa religiós de Catalunya

El Mapa religiós de Catalunya permet d'identificar les comunitats religioses i els centres de culte de totes les confessions presents a Catalunya.

Centres de culte

	2019	2020
Església catòlica	6.701	5.956
Esglésies evangèliques	796	788
Islam	283	284
Testimonis Cristians de Jehovà	119	115
Altres	266	262
Total	8.165	7.405

Baròmetre sobre la religiositat i sobre la gestió de la seva diversitat

El Baròmetre sobre la religiositat i sobre la gestió de la seva diversitat és un estudi pioner, fruit d'un conveni amb el Centre d'Estudis d'Opinió, que permet conèixer com es defineixen els catalans des d'un punt de vista religiós. L'estudi també permet saber com perceben els catalans la diversitat religiosa i quina és la seva opinió sobre les polítiques de gestió d'aquesta diversitat. Durant l'any 2020 s'ha fet una nova edició d'aquest baròmetre.

Càtedra sobre la llibertat religiosa i de consciència

Mitjançant l'Ordre JUS/200/2020, de 26 de novembre, s'han aprovat les bases reguladores per a la concessió d'una subvenció pluriennal per a la creació i el funcionament d'una càtedra sobre llibertat religiosa i de consciència. D'acord amb l'Ordre esmentada, la Resolució JUS/3111/2020, de 30 de novembre, ha obert la convocatòria per a la concessió d'una subvenció per a la creació i el funcionament de la càtedra, amb un import de 100.000 €.

Subvencions per al foment de la cultura religiosa

El 4 de març de 2020 es va publicar la Resolució JUS/569/2020, per la qual s'obre la convocatòria de les subvencions destinades a fomentar la cultura religiosa en la societat catalana, promoure el diàleg interreligiós com a eina per a la convivència i difondre la realitat i l'actualitat religiosa, per a actuacions realitzades l'any 2019.

S'han atorgat subvencions a 33 projectes, amb un import total de prop de 190.000 €.

Subvencions per al foment de la cultura religiosa

	2019	2020
Sol·licituds presentades	48	34
Subvencions atorgades	38	33
Import de la convocatòria (€)	190.000,00	190.000,00
Import executat (€)	187.935,82	189.994,32
Import mitjà per subvenció (€)	4.945,67	5.739,22

Ajuts a la recerca en l'àmbit de la diversitat religiosa

S'ha executat la convocatòria RELIG 2018, que inclou el suport a tres projectes que van rebre ajut, per un import total de 18.000 €. Les dades d'execució d'aquesta convocatòria han quedat afectades a causa de les restriccions per la COVID-19, que van comportar l'ampliació del termini d'execució dels projectes. S'han elaborat i publicat les noves bases reguladores per a la concessió d'ajuts a projectes de recerca en matèria d'afers religiosos (Ordre JUS/221/2020, de 18 de desembre).

Convenis

El 2020 s'ha signat un conveni en relació amb:

- Realització de la XVII Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya (Fundació "la Caixa").

Continuen vigents els convenis següents:

- Assistència religiosa dels interns als centres penitenciaris (Consell Evangèlic de Catalunya, Federació Consell Islàmic de Catalunya i Arquebisbat de Barcelona) (conveni amb vigència 2019-2020 signat el 2019).
- Assistència religiosa als centres hospitalaris de la xarxa d'internament d'utilització pública de Catalunya (Consell Evangèlic de Catalunya) (conveni amb vigència 2019-2020 signat el 2019).

Activitats formatives en diversitat religiosa i la seva gestió

	2019	2020
Formació bàsica. Cursos	8	5
Formació bàsica. Assistents	200	125
Formació a mida. Cursos	60	11
Formació a mida. Assistents	1.200	220
Divulgació i bones pràctiques. Sessions	2	21
Divulgació i bones pràctiques. Assistents	185	500

Assistència tècnica i assessorament a les entitats religioses i als ens locals

	2019	2020
Actuacions a comunitats religioses	55	174
Informes relatius a les finalitats d'entitats que han sol·licitat la inscripció al Registre	25	15
Informes relatius als plans d'ordenació urbanística que afecten la implantació de centres de culte	25	14
Tasques d'assessorament a municipis i consells comarcals	98	170

Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

La Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya té com a objectius remarcar el valor de l'espiritualitat a través del cinema, fer visibles les diferents manifestacions religioses i espirituals i contribuir a afavorir el diàleg interreligiós i la cohesió social. Hi participa la Filmoteca de Catalunya, l'Obra Social "la Caixa", la Basílica de la Sagrada Família, els cinemes Verdi i diversos ajuntaments, entitats culturals, cíviques i religioses, universitats, els centres penitenciaris i els centres educatius de justícia juvenil.

La Mostra de Cinema Espiritual se suma al format virtual amb la incorporació de les plataformes FilminCAT i Sala Virtual Verdi.

Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

	2019	2020 ¹
Pel·lícules programades	24	57
Projeccions	75	88
Sales de projeccions	45	26
Entitats col·laboradores	43	52
Ciutats	17	7
Espectadors	5.100	6.337

¹ El 2020 la Mostra s'ha vist afectada pel tancament de sales de projecció a causa de les restriccions sanitàries per la COVID-19.

Foment de la llengua en l'àmbit de les comunitats religioses

La Direcció General d'Afers Religiosos promou activitats de foment de la llengua en l'àmbit de les comunitats religioses com a element de cohesió social:

- Col·laboració amb la Plataforma per la Llengua en l'elaboració i publicació d'una guia d'acollida lingüística destinada a la població gitana vinculada a les esglésies de Filadèlfia.
- Continuació del projecte de parelles lingüístiques interreligioses, que pren com a model el voluntariat per la llengua. Hi han participat el Centre de Normalització Lingüística (CNL) de Barcelona, l'entitat Cottolengo del Padre Alegre, el CNL de Badalona i Sant Adrià i l'entitat Germans Carmelitas de Badalona.
- Incorporació, a la convocatòria de subvencions per a entitats religioses, d'actuacions d'integració, col·laboració i promoció que fomentin la llengua catalana.
- Realització del concurs La Paraula S'agrada en dos instituts per tal de donar a conèixer al públic juvenil la diversitat religiosa a través del vocabulari.
- Subtitulació al català de nou pel·lícules per a la Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya.

8è Memorial Cassià Just

El Govern ha guardonat amb el 8è Memorial Cassià Just la Federació Internacional de l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura, de la qual destaca la lluita contra la pena de mort, la defensa del dret de llibertat religiosa i de consciència i el caràcter ecumènic de l'organització.

Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa

El 24 de gener la Consellera de Justícia va ratificar el president i nou membres del Consell i en va nomenar sis més.

D'aquesta manera, l'òrgan ha passat a tenir quinze experts. Està presidit des de la seva creació pel filòsof Francesc Torralba. Han estat ratificats Lena de Botton, Cinto Busquet, Miquel Calsina, Ruth Giordano, Daniel Giralt-Miracle, Joan-Andreu Rocha, Francesc Xavier Marín i Yaratullah Monturiol. S'incorporen al Consell Fàtima Ahmed, Montse Castellà, Manuel Delgado, Mar Griera, Jordi Moreras i Rosa Rius. Els membres del Consell no estan remunerats.

Publicacions

- [*Butlletí d'Afers Religiosos*](#) (en línia). El 2020 es van publicar 9 números del butlletí.

4.5. Assessoria Jurídica

Unitats o àmbits afectats pels assumptes expedientats

	2019	2020
Departament de Justícia (diversos àmbits)	330	251
Secretaria General	7	26
DG d'Afers Religiosos	50	42
DG de Dret i d'Entitats Jurídiques	204	138
DG de Memòria Democràtica	53	103
Secretaria per a l'Administració de Justícia	200	218
Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima	376	206
DG d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil	27	39
Centre d'Iniciatives per a la Reinserció	14	15
Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada	28	30

Expedients sobre estudis, informes i altres revisions sobre disposicions

	2019	2020
Estudis	172	66
Altres revisions	11	46
Comunicacions al Govern	59	26
Informes al Govern	0	10
Resolucions	19	15
Lleis	2	2
Instruccions	0	5
Sol·licituds	1	0
Decrets llei	1	11
Decrets	10	14
Propostes d'acord	131	124

Expedients sobre informes relatius a contractacions

	2019	2020
Convenis	63	79
Encàrrecs de gestió	7	2
Procediments oberts	48	34
Modificacions de contracte	23	15
Procediments negociats	0	0
Contractes derivats d'un acord marc	1	0
Altres revisions	2	0
Plecs tipus	0	0
Reconeixements de deute	73	10
Resolucions	5	2

Expedients sobre normativa i actes administratius

	2019	2020
Anuncis	48	32
Correccions d'errades	6	3
Decrets	11	3
Edictes	1	0
Ordres	8	16
Propostes d'acord	21	19
Resolucions	220	148

Expedients sobre informes relatius a recursos, reclamacions i altres procediments

	2019	2020
Recursos d'alçada	30	34
Contenciosos administratius – procediment abreujat	70	102
Recursos potestatius de reposició	74	24
Contenciosos administratius – procediment ordinari	32	17
Expedients disciplinaris	1	2
Procediments laborals	23	41
Contenciosos administratius – procediment abreujat (art. 78.3)	9	3
Diligències prèvies	30	26
Reclamacions econòmiques	13	4
Altres revisions	0	0
Procediments abreujats penals	5	1
Altres recursos	4	0
Contenciosos administratius sobre drets fonamentals	2	4
Recursos de cassació	0	0
Executòries	9	9
Incidents d'execució	2	0
Procediments civils		3
Procediments penals	5	5
Procediments per delictes lleus	13	4
Recursos d'apel·lació	4	0
Resolucions	6	11
Sol·licituds	0	0

Normativa promoguda pel Departament de Justícia

Iniciatives legislatives

Lleis

- Llei 9/2020, del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat. (DOGC de 4.8.2020).

Decrets llei

- Decret llei 10/2020, de 27 de març, pel qual s'estableixen noves mesures extraordinàries per fer front a l'impacte sanitari, econòmic i social de la COVID-19. (Capítol IV. Mesures relatives a les persones jurídiques de dret privat, juntes de propietaris en règim de propietat horitzontal i a les cooperatives catalanes) (DOGC de 28.3.2020).

- Decret llei 26/2020, de 23 de juny, de mesures extraordinàries en matèria sanitària i administrativa. (Capítol 3. Mesures en l'àmbit de les persones jurídiques de dret privat i juntes de propietaris en règim de propietat horitzontal) (DOGC de 24.6.2020).
- Decret llei 34/2020, de 20 d'octubre, de mesures urgents de suport a l'activitat econòmica desenvolupada en locals de negoci arrendats. (A proposta de la consellera de Justícia i del conseller d'Empresa i Coneixement (clàusula *rebus sic stantibus*) (DOGC de 22.10.2020).
- Decret llei 37/2020, de 3 de novembre, de reforç de la protecció del dret a l'habitatge davant els efectes de la pandèmia de la COVID-19. (A proposta del conseller de Territori i Sostenibilitat i de la consellera de Justícia) (DOGC de 4.11.2020).
- Decret llei 53/2020, de 22 de desembre, de modificació del Decret llei 10/2020, de 27 de març, pel qual s'estableixen noves mesures extraordinàries per fer front a l'impacte sanitari, econòmic i social de la COVID-19. (A proposta de la consellera de Justícia. Modificació de l'article 4 del Decret llei 10/2020, de 27 de març) (DOGC de 24.12.2020).

Disposicions reglamentàries

Decrets

- Decret 74/2020, de 28 de juliol, pel qual es determina la composició de la Mesa de Valoració de les sol·licituds d'indemnitzacions de persones que van patir privació de llibertat. (DOGC de 30.7.2020).

Ordres

- Ordre JUS/12/2020, de 10 de febrer, per la qual es determina la data d'entrada en funcionament de la Unitat Processal de Suport Directe del partit judicial de Vielha e Mijaran. (DOGC de 13.2.2020).
- Ordre JUS/14/2020, d'11 de febrer, per la qual es determina la data d'entrada en funcionament de la Unitat Processal de Suport Directe del partit judicial de Tremp. (DOGC de 14.2.2020). *NO vigent (Derogada per l'Ordre JUS/95/2020, de 17 de juny).*
- Ordre JUS/95/2020, de 17 de juny, per la qual es deixa sense efectes l'Ordre JUS/14/2020, d'11 de febrer, que determina la data d'entrada en funcionament de la Unitat Processal de Suport Directe del partit judicial de Tremp, i es determina una nova data d'entrada en funcionament. (DOGC de 22.6.2020).
- Ordre JUS/103/2020, de 29 de juny, de creació d'un servei comú processal general al partit judicial de Berga. (DOGC de 2.7.2020).
- Ordre JUS/106/2020, de 30 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. (DOGC de 3.7.2020).
- Ordre JUS/113/2020, de 3 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió de subvencions a entitats sense ànim de lucre per a la realització de projectes orientats a la reinserció i rehabilitació de persones internades en centres penitenciaris i alliberades condicionals. (DOGC de 8.7.2020). *NO vigent (derogada per l'Ordre JUS/151/2021, de 14 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió de subvencions a entitats sense ànim de lucre per a la realització de projectes orientats a la reinserció i rehabilitació de persones internades en centres penitenciaris i alliberades condicionals).*
- Ordre JUS/127/2020, de 20 de juliol, de creació dels serveis comuns processals al partit judicial de la Bisbal d'Empordà. (DOGC de 24.7.2020).
- Ordre JUS/162/2020, de 23 de setembre, per la qual es determina la data d'entrada en funcionament de les unitats processals de suport directe, del Servei Comú Processal General i del Servei Comú Processal d'Execució de la Bisbal d'Empordà. (DOGC d'1.10.2020).
- Ordre JUS/175/2020, de 13 d'octubre, per la qual es determina la data d'entrada en funcionament de les unitats processals de suport directe i del Servei Comú Processal General del partit judicial de Berga. (DOGC de 20.10.2020).
- Ordre JUS/200/2020, de 26 de novembre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió d'una subvenció pluriennal per a la creació i el funcionament d'una càtedra sobre llibertat religiosa i de consciència. (DOGC de 30.11.2020).

-
- Ordre JUS/221/2020, de 18 de desembre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió d'ajuts a projectes de recerca en matèria d'afers religiosos. (DOGC de 23.12.2020).

Acords del Govern

- Acord del Govern, de 4 de febrer de 2020, pel qual s'aproven els complements específics de la relació de llocs de treball del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya del partit judicial de Tremp.
- Acord del Govern, de 4 de febrer de 2020, pel qual s'aproven els complements específics de la relació de llocs de treball del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya del partit judicial de Vielha e Mijaran.
- Acord del Govern, de 18 de febrer de 2020, pel qual s'aproven els complements específics de la relació de llocs de treball del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya del partit judicial de la Bisbal d'Empordà.
- Acord GOV/66/2020, de 12 de maig, pel qual s'aprova la modificació dels Estatuts del Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre, i el seu text refós (DOGC de 14.5.2020).
- Acord del Govern, de 12 de maig de 2020, pel qual es ratifica l'Acord de la Mesa Sectorial de Negociació del Personal d'Administració i Tècnic, de 20 d'abril de 2020, que aprova la proposta de l'Administració de pròrroga de la vigència d'un complement retributiu per al personal penitenciari, per a l'any 2020.
- Acord del Govern, de 21 de juliol de 2020, pel qual s'aprova la subscripció d'un conveni de col·laboració entre l'Administració de la Comunitat Foral de Navarra, mitjançant el Departament de Relacions Ciutadanes, i l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Justícia i el Memorial Democràtic, en matèria de memòria democràtica, i se n'autoritza la signatura.
- Acord GOV/100/2020, de 28 de juliol, pel qual es nomenen la presidència i els membres del Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista. (DOGC de 30.7.2020).
- Acord del Govern, de 28 de juliol de 2020, pel qual s'aprova la subscripció del Conveni de col·laboració entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Justícia, i l'Il·lustre Col·legi de Notaris de Catalunya per a la designació de notaris o notàries que hagin d'autoritzar els documents atorgats en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, i se n'autoritza la signatura.
- Acord del Govern, de 4 d'agost de 2020, pel qual es promou que els departaments de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic col·laborin amb el Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE) per contribuir a l'objectiu primordial de la reinserció sociolaboral dels interns promovent la formalització de convenis d'adhesió al Pla anual d'actuació formalitzat entre el Departament de Justícia i el CIRE.
- Acord del Govern, de 10 de novembre de 2020, pel qual s'aprova l'import del complement específic i del complement específic transitori mensual dels llocs de treball del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya.
- Acord del Govern, de 24 de novembre de 2020, pel qual s'aprova el marc de la col·laboració i coordinació per a la formació per a l'accés al títol de metge/essa especialista en Medicina Legal i Forense pel sistema de residència, a Catalunya.
- Acord del Govern, d'1 de desembre de 2020, pel qual s'aprova la subscripció de sengles convenis entre el Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de Justícia, l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Justícia i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, i diverses universitats de Catalunya per a la realització de pràctiques externes en jutjats i tribunals, i se n'autoritza la signatura.
- Acord del Govern, de 15 de desembre de 2020, pel qual s'aprova la subscripció del Protocol entre l'Administració de la Generalitat Valenciana, mitjançant la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, i l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Justícia, i el Memorial Democràtic, en matèria de memòria democràtica, i se n'autoritza la signatura.
- Acord del Govern, de 22 de desembre de 2020, pel qual es prorroga el Programa retributiu de caràcter transitori per a les unitats processals de suport directe dels jutjats de primera instància i instrucció amb funcions de violència sobre la dona.

-
- Acord del Govern, de 22 de desembre de 2020, pel qual s'aprova la subscripció del Conveni entre el Ministeri de Justícia i les comunitats autònomes amb traspàs de funcions en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics per al funcionament de l'Administració de justícia, per establir el sistema de representació de les comunitats autònomes al Consell Assessor d'Assistència a les Víctimes, i se n'autoritza la signatura.
 - Acord del Govern, de 22 de desembre de 2020, pel qual s'aproven els complements específics de la relació de llocs de treball del personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya del partit judicial de Berga.
 - Acord del Govern, de 29 de desembre de 2020, pel qual s'aprova la subscripció del conveni entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de Justícia, i el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, de delegació de funcions per a l'execució del programa específic de foment de l'ús del català en actuacions processals d'assistència jurídica gratuïta, i se n'autoritza la signatura.

4.6. Gabinet Tècnic

El Gabinet Tècnic, en el desenvolupament de les tasques de suport a la Secretaria General, elabora informes i anàlisis relacionats amb la planificació estratègica i l'avaluació de l'activitat departamental. A més, col·labora en el desenvolupament de projectes que modifiquen els sistemes de treball, cerca eficiències i vetlla pel correcte funcionament intern del Departament.

Planificació estratègica

En l'àmbit de la planificació, l'experiència anterior en l'adequació d'eines per al seguiment de les actuacions departamentals ha permès desenvolupar una aplicació autogestionada pel Gabinet Tècnic. Per una banda, la nova eina aporta millores en el seguiment i coherència dels diferents nivells de planificació: Pla de Govern, memòries de programes pressupostaris, plans interdepartamentals, plans sectorials i, com a centre, el Pla departamental. D'altra banda, facilita la participació i coordinació de totes les unitats directives.

Pel que fa a estudis i avaluació, s'ha elaborat el càlcul de la taxa per la realització de sessions fotogràfiques, filmacions i similars en els espais i equipaments adscrits al departament.

Com a òrgan responsable de la transversalitat de gènere, el Gabinet Tècnic ha dinamitzat la renovació i reactivació del Grup de treball de transversalitat de gènere del departament. Des del reinici de l'activitat al setembre i fins a finals d'any, el grup s'ha reunit dues vegades en sessió plenària. En coordinació amb l'Institut Català de les Dones, s'ha elaborat l'informe anual de transversalitat de gènere de la Generalitat de Catalunya, així com s'han gestionat dels fons del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere.

En matèria de dades obertes, amb l'impuls de la Subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat, s'ha gestionat l'obertura d'un conjunt de dades en relació amb les entitats que col·laboren en la realització dels treballs en benefici de la comunitat. Per tal de visualitzar les dades d'aquest conjunt, s'ha publicat al web del departament el [Mapa d'entitats col·laboradores de treballs en benefici de la comunitat](#).

Durant l'any també s'han elaborat i publicat les següents visualitzacions de mapa:

- [Mapa d'edificis on el Departament presta serveis](#), el qual ha acompanyat al Pla de desconfinament per la COVID-19 durant l'evolució per fases i segons les zones bàsiques sanitàries.
- [Mapa d'immatriculació de béns immobles a favor de l'Església catòlica](#), publicat paral·lelament a l'oferta d'un servei de mediació en cas d'immatriculacions.

Finalment, en matèria d'estadística s'han incorporat els indicadors principals del Centre de Mediació de Catalunya. I també s'ha territorialitzat, amb la referència comarcal, el Mapa religiós de Catalunya.

Organització i administració digital

Simplificació administrativa i tramitació electrònica

Durant l'any 2020 s'han posat en marxa 10 tràmits que fins al moment els sol·licitants no podien iniciar de manera electrònica:

- Comunicacions entre el Departament de Justícia i els col·legis d'advocats a través de l'Eacat.
- Sol·licitud d'homologació de curs de mediació.
- Sol·licitud de renovació de l'homologació de curs de mediació.
- Ratificació exprés dels acords de mediació.
- Sol·licitud de pagament de peritatges judicials a càrrec del Departament de Justícia.

- Sol·licitud de participació per a la realització de substitucions d'educador/a social als centres educatius adscrits a la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.
- Inscripció a la borsa de substitucions de personal de tractament dels centres penitenciaris de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i dels centres educatius adscrits a la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil del Departament de Justícia.
- Sol·licitud de participació en la convocatòria de substitucions del cos de tècnics especialistes, grup de serveis penitenciaris.
- Sol·licitud de participació en el concurs general de mèrits i capacitats per proveir llocs de treball del cos de diplomatura de la Generalitat de Catalunya, educació social, àmbit funcional d'execució penal.
- Presentació de candidatura al Memorial Cassià Just.

Implantació de l'ús d'eines de tramitació electrònica

L'EACAT (extranet de les administracions públiques catalanes) ha continuat creixent com a plataforma de tramesa de documents entre administracions. Pel que fa als enviaments que el Departament de Justícia ha tramès per aquesta via cap a altres administracions públiques, el creixement total respecte de 2020 ha estat del 44 %.

Pel que fa a les comunicacions oficials internes, l'e-Valisa permet la tramesa de documents entre persones de diferents unitats i organismes de l'Administració de la Generalitat amb una constància fidedigna de la tramesa. El 2020 el Departament de Justícia ha enviat 20.600 valises, xifra que suposa una reducció d'un 25 % respecte de les valises enviades l'any anterior. Aquest reducció s'explica per la incorporació progressiva de noves tramitacions informàtiques internes en els procediments administratius, que fan innecessàries les comunicacions a través d'eines com l'eValisa, que són externes als procediments.

Pel que fa als mòduls comuns recollits a la taula, es refereixen al consum de solucions per notificar electrònicament i fer digitalitzacions conformades i còpies autèntiques. Aquestes eines permeten tramitar de manera electrònica tot el procediment administratiu, des de la digitalització de la documentació que arriba fins a l'enviament electrònic del resultat. En aquest cas, ha augmentat un 14 %.

Indicadors de l'administració electrònica

	2019	2020
EACAT	9.155	13.147
e-Valisa	27.347	20.600
Mòduls comuns	424.575	482.725

Col·laboració administrativa

La Plataforma d'Integració i Col·laboració Administrativa (PICA) de la Generalitat permet l'intercanvi d'informació i la integració a sistemes i eines com unes corporatives i estandarditzades. El Departament de Justícia és emissor de dades del Registre d'entitats jurídiques i, alhora, és consumidor de diverses de les dades que ofereixen altres departaments o altres administracions. El 2020 el Departament ha mantingut el nombre de consultes que rep, però en canvi ha reduït significativament el nombre de consultes que fa. Aquest descens es pot atribuir principalment a la reducció de consultes que es fan en el marc de la prestació del servei d'assistència jurídica gratuïta, en què cal comprovar que la persona que fa la sol·licitud efectivament compleix les condicions per a poder gaudir de l'assistència lletrada. Amb la reducció de l'activitat de l'administració de justícia durant els mesos més crítics de la pandèmia, es va produir un descens del 21 % en les peticions d'assistència jurídica gratuïta que, al seu torn, van comportar un descens del 25 % en les consultes d'interoperabilitat emeses des del Departament.

Transaccions electròniques interadministratives (PICA)

	2019	2020
PICA consumidor	530.687	397.795
PICA emissor	21.865	21.227
Total	977.127	419.022

Evolució de la tramitació electrònica

La tramitació electrònica fa referència a les gestions que la ciutadania sol·licita de manera electrònica a l'Administració. La xifra total augmenta en un 81 % respecte de l'any anterior. Aquesta diferència s'explica en gran part per la situació de pandèmia, que va posar la tramitació electrònica com a opció preferent (i en alguns moments única) per al ciutadà a l'hora de relacionar-se amb l'Administració. A més, també arran de la crisi sanitària, el Departament va haver d'endegar diversos processos selectius i borses de treball temporal per cobrir les vacants provocades per la COVID-19. Tots aquests processos ja han estat gestionats de manera íntegra pel canal digital i han repercutit en aquest augment de la tramitació electrònica.

Evolució de la tramitació electrònica

	2019	2020	Variació
Sistemes departamentals	8.809	17.030	93,3 %
TAIS	1.095	1.323	20,8 %
TEI	4.167	4.662	11,9 %
Tramitador genèric	1.855	5.851	215,4 %
Total	15.926	28.866	81,3 %

Seguretat de la informació i protecció de dades

Coordinació

- Participació en els projectes TIC amb impacte sobre sistemes de tractament de dades personals: sistema d'informació d'execució penal, Seu electrònica judicial, e-justicia.cat, dispositius telemàtics de localització, nou gestor documental, Sidentic, registre de parelles estables, tuteles no testamentàries i identificadors de xarxa corporativa.
- Definició i execució d'un nou model de relacions i coordinació amb l'Agència Catalana de Ciberseguretat.
- Participació en el grup interdepartamental de coordinació de protecció de dades i ciberseguretat.
- Participació en els grups de treball sobre simplificació dels encàrrecs del tractament, sobre simplificació de clàusules informatives en els tràmits, sobre l'anàlisi de viabilitat legal del servei de videoactes i sobre la utilització de dades biomètriques en els serveis.
- Participació en el GTM de Gestió Documental.
- Suport al grup de coordinació dels delegats de protecció de dades departamentals i del sector públic.

Assessorament

- Elaboració d'informes específics sobre protecció de dades i seguretat de la informació en relació amb les actuacions departamentals o els convenis en què participava el Departament de Justícia que implicaven tractaments o cessions de dades personals.

-
- Revisió dels contractes administratius que impliquen encàrrec del tractament de dades personals.
 - Atenció a consultes sobre l'aplicació de la normativa de protecció de dades de caràcter personal a activitats concretes en els diferents àmbits de Justícia i sobre les polítiques de seguretat de la informació departamentals i en relació amb tercers, així com amb els serveis de certificació digital.
 - Assessorament a les unitats directives en l'establiment de mecanismes de recepció i gestió de sol·licituds d'exercici de drets en matèria de protecció de dades i, a petició seva, valoració de les sol·licituds d'exercici de drets per part dels interessats.

Auditoria

- Suport a la realització de l'auditoria de compliment de l'Esquema Nacional de Seguretat en determinats mòduls del sistema de gestió processal de l'Administració de justícia.
- Elaboració, en coordinació amb les unitats de negoci, de les avaluacions d'impacte en la privacitat preceptives legalment i de les anàlisis de riscos dels tractaments determinats com a crítics o sotmesos a canvis d'infraestructura personal i/o tecnològica.
- Revisió del nivell de compliment de les obligacions legals i organitzatives en matèria de protecció de dades en els tractaments sotmesos al Reglament general de protecció de dades i a la Llei orgànica de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
- Revisió dels contractes, els convenis i les ordres tramitats pel Departament de Justícia que suposaven un tractament de dades personals. En especial, revisió dels encàrrecs del tractament i dels plecs tècnics.

Procediments i implementació

- Coordinació de les comunicacions de les incidències i violacions de seguretat dels sistemes i tractaments sota responsabilitat del Departament de Justícia.
- Manteniment del Registre d'activitats de tractament del Departament de Justícia i dels ens públics adscrits.
- Tramitació i revisió de les autoritzacions de sistemes de videovigilància d'instal·lacions del Departament.
- Revisions d'autoritzacions de sol·licituds de comunicació de dades amb altres administracions en exercici de funcions d'inspecció o d'autoritat pública.
- Coordinació de les actuacions i al·legacions en informacions prèvies, procediments de tutela de drets i procediments sancionadors davant les autoritats de control catalana i estatal, i coordinació de la implementació de les mesures correctores derivades.
- Coordinació de la resposta als exercicis de drets d'accés, rectificació, supressió, oposició i limitació exercits envers els tractaments del Departament de Justícia i dels seus encarregats.
- Elaboració de materials de formació presencial i virtual per als col·lectius professionals del Departament de Justícia.

Avaluació de gestió i anàlisi d'informació

- Seguiment i validació del procés d'auditoria integral de gestió del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció.
- Suport en l'evolució del model de telefonia fixa i mòbil del Departament i actualització del sistema de perfils TIC dels llocs de treball.
- Suport tècnic en el desenvolupament de solucions de mineria de dades i intel·ligència de negoci en els àmbits de recursos humans, sistemes d'informació i àmbits de gestió concrets.

Serveis electrònics i de certificació digital

- Coordinació i contractació del servei de gestió de l'aprovisionament de certificats digitals.
- Impuls, elaboració i gestió de l'encàrrec de gestió al Consorci d'Administració Oberta de Catalunya per generar, fabricar i lliurar certificats digitals.
- Coordinació de la implementació dels canvis tècnics i organitzatius derivats de l'evolució del servei i dels certificats digitals.

Servei de Difusió

Normalització lingüística

- Traducció al català dels exàmens d'accés a l'advocacia convocats pel Ministeri (celebrats al maig i al novembre).
- Proves de nivell de català per a diferents convocatòries de personal del Departament de Justícia.

Identitat corporativa i normalització documental

- Edició del material divulgatiu (cartells, fullets, desplegable i punts de llibre) de foment de la resolució alternativa de conflictes (ADR) del Centre de Mediació de Catalunya, amb la divulgació del nou nom (anteriorment, Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya), i actualització del nou logotip a la pàgina web del Programa d'identificació visual de la Generalitat i de les plantilles de papereria a la intranet del Departament de Justícia.

Webs del Departament

- Davant la pandèmia de la COVID-19, s'han generat espais específics, sobretot en relació amb els àmbits de l'execució penal i de l'Administració de justícia. A més d'espais de preguntes més freqüents, s'han adaptat els tràmits a les circumstàncies de la COVID-19.
- Elaboració dels informes de revisió de l'accessibilitat dels webs que es presenten a l'Observatori d'Accessibilitat Web (OAW), depenent del Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital, a través de la Direcció General d'Atenció Ciutadana, en compliment del Reial decret 1112/2018, de 7 de setembre, sobre accessibilitat dels llocs web i aplicacions per a dispositius mòbils del sector públic.
- Traspàs de continguts del web de l'Administració de justícia cap al web del Departament de Justícia i de la Seu judicial electrònica de Catalunya, amb la finalitat de tancar-lo. Supressió del web de l'Administració de justícia a internet (20 de desembre).
- Activació de la consulta de l'estat de l'expedient i els assenyalaments a La meua carpeta del web de la Seu judicial electrònica (20 de març).
- Continuïtat del desplegament de la cita prèvia per als registres civils, que a final de 2020 ja funciona en 14 (gairebé la meitat dels registres en què s'ha d'acabar implantant).

Intranet

- Creació i publicació d'un nou apartat per difondre tota la informació relacionada amb la COVID-19 que afectava el personal del Departament i el de l'Administració de justícia.
- Elaboració i publicació de la informació de suport per al trasllat al Districte Administratiu, que es va iniciar a final de febrer i es va interrompre per la declaració de l'estat d'alarma per la pandèmia de COVID-19.
- Revisió de tota la papereria, les resolucions i altres documents bàsics afectats pel trasllat al Districte Administratiu.
- Obertura de l'espai Tauler de discussió per fomentar debats interns i participació dels col·lectius.

Atenció ciutadana

- A partir del mes de març de 2020 l'Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC) pròpia del Departament de Justícia i el seu personal passa a formar part de la Gerència del Districte Administratiu (dependent del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda), i des del mes de febrer de 2020 és el 012 qui atén les consultes telefòniques. Amb aquest canvi, l'OAC es converteix en una oficina d'ajuda a la tramitació i les consultes sobre temes que són competència del Departament s'han de plantejar a través del formulari de contacte del web, la qual cosa fa augmentar el nombre de consultes ateses per aquest canal.
- Es va establir un encàrrec de gestió amb el 012 per atendre les consultes de segon nivell (més especialitzades) sobre parelles estables, entitats i grups d'interès. L'encàrrec no va cobrir els objectius fixats i es va arribar al compromís que el 2021 es continuaria prestant el servei sense càrrec sempre que les consultes no s'incrementessin exageradament. Per millorar la resolució de

consultes, es va aprofitar per revisar l'arbre de decisions que els agents del 012 utilitzen com a guia per a les seves respostes.

- S'han revisat tràmits de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques per millorar-los per fer més planeres les explicacions del procediment i facilitar-ne la comprensió al ciutadà.
- A partir de la finalització al juny del primer estat d'alarma decretat per la pandèmia, les consultes a la bústia de contacte (consultes, queixes i suggeriments, CQS) es van doblar. De les 963 de mitjana mensual durant el 2019 es va passar el 2020 a 1.920 al juny i 2.190 al juliol, en una tendència que es va mantenir la resta d'any (mitjana de 2.025 de juny a desembre). Per gestionar aquest augment de consultes es van integrar com a interlocutors del formulari els tècnics d'entitats jurídiques dels serveis territorials, es va crear, amb el suport del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, un grup de treball format per tots els interlocutors de les unitats i coordinat pel Servei de Difusió i es va fer un curs sobre el funcionament de l'aplicació i les possibilitats que ofereixi sobre la redacció de les respostes amb els interlocutors de CQS de les unitats directives per unificar criteris i compartir solucions.

El temps mitjà de resposta de les 18.769 consultes, queixes i suggeriments ateses el 2020 ha estat de 5 dies. Malgrat el gran augment de les consultes rebudes i l'efecte de la pandèmia, les actuacions de coordinació i formació van permetre reduir el temps mitjà de resposta, que va passar de 6 dies a 5.

Transparència i informació pública

- S'ha aprovat la Instrucció SG 1/2020, de 23 de desembre de 2020, de la Secretaria General del Departament de Justícia, sobre l'organització, la coordinació i l'assessorament en matèria de transparència i govern obert, que substitueix la de 2015, determina els circuits de tramitació i estableix les funcions dels diferents òrgans i agents que hi intervenen. També s'ha elaborat un Manual de tramitació de les sol·licituds d'accés a la informació pública, que complementa la instrucció pel que fa a la tramitació d'aquestes sol·licituds.
- Durant l'any 2020 es van rebre 58 sol·licituds d'accés a la informació pública (SAIP) sobre temes que són competència del Departament de Justícia, 42 de les quals es van estimar totalment.

Altres àmbits d'actuació

- Publicació de l'actualització de la *Guia de comunicació del Departament de Justícia* (febrer 2020).
- Creació d'equips a Teams amb les unitats directives com a nou canal de treball col·laboratiu:
 - Amb tots els editors web del Departament per compartir informació sobre accessibilitat
 - Amb els interlocutors de CQS
- S'ha afavorit la migració a Teams de les comunitats de pràctiques que utilitzaven e-Catalunya, espai que es tanca definitivament el gener de 2021.

Publicacions

Les publicacions editades en suport digital es poden consultar a justicia.gencat.cat/publicacions/ i ceife.gencat.cat/ca/publicacions/. El 2021 destaquen les següents.

Secretaria General

[Memòria del Departament de Justícia, 2019.](#)

Memòria Democràtica i Memorial Democràtic

La història de la ràdio a Barcelona. Col·lecció "Referents", 11.

Lluís Companys i Jover. Discursos de guerra (incorporat posteriorment). Col·lecció "Referents", 12.

1936: Desplaçaments forçosos i primers exilis. Col·lecció "Referents", 13.

Itineraris de la retirada de 1939. "Guies", 2. Edicions en català i en francès.

Elna: la maternitat. Col·lecció "Memòria Dibuijada", 1. Reimpressió.

Revista "Temps i Espais de Memòria", 5. [Espais i símbols dels règims totalitaris](#). Llibre electrònic.

IV Premi de recerca en Memòria Democràtica. [Por llanuras y montañas guerrilleros libres van. Análisis de l'impacte dels maquis a la zona dels Ports i la vila de Vallibona](#). Llibre electrònic.

Les opcions del 1978: nacionalitats i regions. Catàleg de l'exposició.

Centre d'Història Contemporània de Catalunya

Lluís Duran, *Què va ser Palestra?*

Jordi Casassas Ymbert i Giovanni C. Cattini, *La identitat catalana renaixent. 2. De la inestabilitat del Sexenni a l'ordre de la Restauració* ("El Fet Identitari Català al Llarg de la Història", 5.2).

Jaume Sobrequés i Callicó, *Repressió borbònica i resistència identitària a la Catalunya del segle XVIII (1814-1901)* ("El Fet Identitari Català al Llarg de la Història", 3).

Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

[Guia de bones pràctiques en matèria d'acord extrajudicial de pagaments, concurs consecutiu i exoneració del passiu insatisfet](#). Edició bilingüe català-castellà. Llibre electrònic.

Revistes i butlletins electrònics

[Butlletí d'Afers Religiosos](#) (9 números publicats a Justícia, del 80 al 88).

[Butlletí InfoCEJFE](#) (nou butlletí, 8 números publicats, de l'1 al 8; el primer número apareixal gener).

[Butlletí Memòria](#) (9 números publicats, del 26 al 34).

[Butlletí ADR Justícia](#) (11 números publicats a Justícia, del 7 al 17).

Visites als llocs web i la intranet

	2019	2020
Departament	3.765.370	4.421.887
Administració de justícia	838.550	229.540
Seu judicial electrònica ¹	500.591	1.973.761
Intranet	7.831.806	7.015.740

¹ Des del 13 de novembre de 2018 el web de la Seu judicial electrònica substitueix progressivament el web de l'Administració de justícia, que estanca definitivament el 20 de desembre de 2020.

Consultes ateses per l'OAC

	2019	2020
Telefòniques	22.311	1.616 ¹
Presencials	33.325	6.472 ²
Total	55.636	8.088

¹ Fins al gener de 2020.

² Fins al febrer de 2020.

Consultes, queixes i suggeriments per temàtica

	2019	2020
Entitats jurídiques	4.686	8.323
Parelles estables	1.611	4.261
Administració de justícia	1.379	2.647
Altres temes ¹	2.372	3.538
Total	10.048	18.769

¹ Inclou: serveis penitenciaris, formació, dret civil, ajuts i subvencions, oposicions, afers religiosos, borsa de treball i fosses, entre d'altres temes.

Cooperació internacional

Plataforma Europea de Justícia Penal (Criminal Justice Platform Europe, CJPE)

El desembre de 2014 es va signar un Protocol de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Plataforma Europea de Justícia Penal (CJPE), un reconeixement a la innovadora tasca de col·laboració que implica la Plataforma en l'impuls d'un sistema d'execució penal comú a la Unió Europea. Un dels eixos d'aquesta col·laboració és l'aportació de suport tècnic professional i una seu, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, on la Plataforma ha organitzat congressos, seminaris, tallers d'experts i el Summer Course.

Al 2020 s'ha participat en 8 reunions de la CJPE, que es van fer en línia. No se'n va fer cap de presencial per la crisi sanitària. Així mateix, la CJPE havia organitzat la 4a edició del Summer Course, "Respostes a la violència sexual", que havia de tenir lloc al CEJFE els dies 7 a 10 de juliol del 2020. Atesa la situació de crisi sanitària a tot Europa es va decidir ajornar-la fins al 2021. En substitució, es va organitzar els mateixos dies un cicle de tres seminaris web sobre la mateixa temàtica:

- Principis ètics per al tractament de persones condemnades per delictes sexuals. Nicholas Bladgen i Marianne Fuglested.
- Millorar la comprensió de l'abús sexual per crear polítiques i intervencions més efectives. Kieran McCartan i Hanna Lena Merdian.
- Justícia restaurativa i víctimes per millorar les respostes a la violència sexual. Vincent Mercer i Kristel Buntinx.

Els ponents eren experts de reconegut prestigi a Europa i tant la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima com el CEJFE van formar part del comitè organitzador. Els seminaris web van tenir una assistència mitjana de 108 persones, majoritàriament de països europeus, però també d'altres països d'arreu del món. Els participants van valorar molt positivament la rellevància dels temes tractats en relació amb l'exercici de les respectives professions.

Projecte Arts for Freedom

Al setembre del 2020 es va iniciar el projecte europeu Arts for Freedom amb l'objectiu de potenciar espais d'art a les presons a través de la formació d'artistes i professionals de l'àmbit penitenciari per generar estratègies col·laboratives i acostar l'art a l'àmbit penitenciari. Partint de la premissa que l'art és generador d'influències positives en les persones, el projecte pretén millorar el grau d'humanització de la presó i contribuir així a la reinserció dels interns.

El projecte té com a socis Croatia Association of Fine Artists, Zagreb, Croàcia; Changes&Chances, Utrecht, Països Baixos; Eszterhazy Karoly Egyetem, Eger, Hongria; Uniwersytet Jagiellonski, Krakow, Polònia; European Prison Education Association, Noruega, i compta amb la col·laboració de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima i del Ministeri de Justícia de la República de Croàcia.

Projecte SEMELI (joves exclosos socialment de l'alfabetització digital)

El projecte SEMELI (Socially excluded youth of media literacy), iniciat al desembre 2020, té per objectiu desenvolupar i implementar mètodes i pràctiques innovadors per fomentar l'educació inclusiva en l'àmbit de les tecnologies de la informació i la comunicació entre interns de 18 a 35 anys que estan complint condemnes de curta o mitjana durada i promoure valors prosocials.

En concret, es dissenyaran i implementaran programes formatius per a l'alfabetització digital i la millora de les competències en tecnologies de la comunicació i la informació, adaptats a la població penitenciària, especialment vulnerable, per augmentar les seves oportunitats de reintegració en la comunitat.

Els socis del projecte són European University of Cyprus (EUC), Xipre (entitat coordinadora); Theological School of the Church of Cyprus, Xipre; Enoros Consulting Ltd, Xipre; Departament de Presons de Xipre, Ministeri de Justícia i Ordre Públic, Xipre; Associació de Teràpia Familiar a si de Cuplu Timisoara – ATFCT, Romania; Associació EPPEA (educació a la presó), Letònia; Institut d'Aprenentatge Continuad d'Atenes (Athens Lifelong Learning Institute), Grècia, i Associació Social Andròmines, Catalunya.

Com a entitats col·laboradores, a més de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima, hi ha el centre educatiu de justícia juvenil de Buzias, Romania; el centre penitenciari de Timisoara, Romania; la Daugavgrivas Prison, Letònia, i la Daugavpils University, Letònia.

Let's Go By Talking, European Union's Justice Programme

LetsGoByTalking, coordinat per la Universitat de Barcelona, reuneix l'experiència en delictes d'odi, LGBTfòbia i justícia restaurativa per millorar els drets de les víctimes d'aquests delictes. Es recullen i analitzen les experiències i necessitats des del terreny per implementar accions que promoguin els drets de les víctimes LGBT a través de camins innovadors de justícia restaurativa.

La Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil i la Subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat hi han participat des de gener de 2020, assessorant i aportant la visió d'experts i la documentació disponible sobre els temes que s'hi tracten.

Cooperació per al desenvolupament amb Guatemala

El 2020 s'ha iniciat el projecte d'enfortiment institucional de la Procuradoria dels Drets Humans i de la Unidad de Averiguaciones Especiales per investigar els casos de persones desaparegudes durant el conflicte armat intern a Guatemala. Al projecte hi participen la Fundació de Antropologia Forense de Guatemala (FAFG) i la Procuradoria de Drets Humans de Guatemala (PDH).

El programa té un component d'investigació (investigació arxivística a l'Arxiu Històric de la Policia Nacional de Guatemala i altres arxius, documental, testimonial i genètica) per aportar elements probatoris sobre la desaparició forçada i la identificació d'estructures responsables de la desaparició. També té un segon component, formatiu i d'acompanyament, per enfortir les capacitats i coneixements de funcionaris públics de les institucions vinculades a processos d'anticorrupció, accés a la justícia i participació ciutadana. I, finalment, un tercer component per a l'atenció als titulars de drets, tenint en consideració la situació generada per la COVID-19.

El Departament de Justícia ha participat especialment en el segon component mitjançant la planificació d'una formació en línia i l'acollida en la visita a Catalunya que faran la PDH i la FAFG, que tindrà lloc al 2021. Hi participen la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil i la Direcció General de Memòria Democràtica, la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia, l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya i l'Àrea de Projectes Internacionals del Gabinet Tècnic, en col·laboració amb l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament.

4.7. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada

La missió del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada és promoure l'aprenentatge, la recerca i el coneixement entre el conjunt de professionals de l'àmbit de la justícia per contribuir al seu creixement i capacitat de resposta davant les necessitats d'una societat en canvi permanent.

L'any 2020 ha estat un any excepcional pel que fa a la capacitat de resposta del CEJFE a les noves necessitats. La pandèmia va suposar un canvi d'estratègies i metodologies que va afectar la manera tradicional d'oferir i impartir serveis de formació. A partir del mes de març de 2020, pràcticament tota la formació es va fer en formats en línia síncrons i asíncrons. Va implicar, també, de cara als usuaris, una formació intensiva en les eines tecnològiques que han permès treballar i aprendre sense necessitat de presencialitat.

També cal fer esment al canvi de seu, del carrer d'Ausiàs March, 40, al carrer Pau Claris, 158, que va suposar mesos de treball intens per aconseguir la necessària adaptació del nou edifici a la seva nova funcionalitat.

Tot plegat, observant els indicadors que ara es presenten, no va comportar cap reducció dels serveis que s'ofereixen, però es va produir una gran transformació que es consolidarà al llarg de l'any 2021.

Accions en formacions del CEJFE

	2019	2020
Transversals	394	312
En l'àmbit d'Administració de justícia	1.395	1.207
En l'àmbit d'execució penal	152	90
Total	1.941	1.609

Alumnes en formacions del CEJFE

	2019	2020
Transversals	8.151	9.640
En l'àmbit d'Administració de justícia	8.452	8.547
En l'àmbit d'execució penal	5.106	3.134
Total	21.809	21.321

Activitat internacional

- EPTA (Associació Europea d'Escoles Penitenciàries). El 28 i 29 de setembre de 2020 es va participar en la Conferència Anual –en format en línia, ateses les circumstàncies causades per la COVID-19–, organitzada pel Centre d'Estudis Penitenciaris d'Eslovàquia (<https://www.epta.info/>). Es van completar les dades de descripció del CEJFE de la nova fitxa que l'EPTA ha dissenyat per presentar el seus membres en la seva pàgina web. Es va contestar l'enquesta sobre l'adaptació de l'activitat del CEJFE en el període de la COVID-19 i l'enquesta relativa al model de formació del personal penitenciari a Catalunya.
- Col·laboració amb la Plataforma Penal Europea per a la preparació del cicle de seminaris web següents, alternatiu a la cancel·lació de l'Escola d'Estiu prevista a Barcelona per als dies 7 a 10 de juliol de 2020, com a conseqüència de la pandèmia de la COVID-19: "Visió ètica en la gestió i el tractament de les persones que han comès delictes sexuals" (7 de juliol – EuroPris); "Millor

coneixement de les conductes d'abús sexual per crear un model d'intervenció efectiu amb les persones que han comès delictes sexuals" (8 de juliol – CEP); "Respostes de la justícia restaurativa a la violència sexual: com incentivar pràctiques segures i sensibles" (9 de juliol – EFRJ).

- Es van iniciar els treballs de detecció de necessitats, mitjançant l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, amb la Procuradoria de Drets Humans de Guatemala, per tal de dissenyar un curs de capacitació adreçat als membres de la procuradoria i de la societat civil sobre aspectes de victimologia i d'atenció a les víctimes, en el context del projecte internacional de suport a l'aclariment de casos de persones desaparegudes contra la seva voluntat.

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa. El CEJFE no ha signat cap conveni nou l'any 2020.

Àrea d'Estudis i Formació de l'Administració de justícia

Formació dels cossos superiors de l'Administració de justícia

Formació adreçada a magistrats, jutges, lletrats de l'Administració de justícia, jutges de pau, fiscals i metges forenses

	2019	2020
Accions formatives	61	36
Hores de formació impartides	769	150
Persones assistents	1.089	999

Magistrats i jutges

Les activitats s'han centrat en els fòrums de debat, on s'han seguit debatent aspectes jurídics d'actualitat. Així mateix, per primera vegada, hem ofert un curs en línia sobre la segona oportunitat a les persones físiques, que ha despertat molt interès per l'actualitat del tema.

Jutges de pau

S'ha continuat impartint el Curs inicial per als jutges de pau de nova incorporació, que cobreix les necessitats formatives bàsiques per a aquest col·lectiu. Atenent les especials característiques del col·lectiu, s'organitzen activitats al territori per facilitar-los la participació, amb especial incidència en els judicis verbals i la comunicació en casos de conflicte.

Lletrats de l'Administració de justícia

Destaquen els tallers de bones pràctiques adreçats a directors de serveis comuns, davant la idoneïtat d'aquesta activitat formativa. Es continua incidint en les activitats per facilitar eines per a la gestió de l'oficina judicial, especialment en la situació de pandèmia, així com eines de suport en els processos d'execució de sentències.

Metges forenses

El curs d'atenció en cas d'urgència mèdica ha tingut molta repercussió ja que era una activitat formativa necessària. D'altra banda, les sessions clíniques són un espai que permet l'actualització constant durant tot l'any d'aquests professionals.

Fiscals

S'han dut a terme dues activitats sobre la malaltia mental i l'execució penal.

Pràctiques universitàries en oficines judicials

Les pràctiques consisteixen en una estada de 50 hores per alumne amb un magistrat, jutge o lletrat, i són un espai molt valuós per donar-los a conèixer el funcionament de l'Administració de justícia. El 2020 hi han participat 176 alumnes de les facultats de dret de les diverses universitats.

Formació dels cossos de gestió, tramitació i auxili judicial

Formació adreçada a treballadors públics dels cossos de gestió i tramitació processal i administrativa i auxili judicial de l'Administració de justícia

	2019	2020
Accions formatives	542	375
Hores de formació impartides	7.421	4118
Persones assistents	6.707	5933
Tutories de suport al lloc de treball	781	778
Hores de formació	23.430	23.340
Persones assistents	781	778

Formació contínua

- Totes les activitats previstes inicialment en format presencial es reconverteixen en format virtual des de mitjan març.
- S'incorpora un nou format formatiu: els seminaris web per tractar diferents aspectes pràctics de la tramitació de diversos procediments, als quals van assistir més de 600 persones.
- Consolidació de les píndoles formatives: són tutorialis breus i didàctics sobre el funcionament i l'aplicabilitat de determinades aplicacions d'informàtica judicial. Durant l'any 2020 es van acabar les 24 píndoles del Punt Neutre Judicial i se n'han fet 24 més sobre el mòdul de Tramitació de l'Ej.cat.
- Aquest 2020 s'ha començat a donar resposta a necessitats formatives concretes, amb l'organització d'algunes activitats formatives a mida per als òrgans judicials.
- S'han organitzat diferents activitats formatives (4 en total) adreçades especialment al personal de les OAC per fomentar i consolidar el principi de l'Administració com a servei públic i la qualitat en les seves actuacions.
- Progressivament es va potenciant que la docència vagi a càrrec de personal del cos de gestió i tramitació processal i administrativa, ja que són els que efectivament tenen l'expertesa i el coneixement real i especialitzat de la tramitació dels procediments.

Formació d'implementació de l'oficina judicial

- Formació d'implementació de l'oficina judicial als jutjats únics de Vielha i Tremp. Com a novetat, es destaca la formació per consolidar equips de treball realitzada de manera conjunta entre tot el personal de l'oficina (amb les lletrades de l'Administració de justícia incloses).
- Formació d'implementació de l'oficina judicial al partit judicial de la Bisbal d'Empordà. Com a novetat, es destaca la incorporació com a personal docent de la figura de lletrats i gestors experts en el funcionament de l'oficina judicial per impartir les formacions.
- Inici de la formació d'implementació de l'oficina judicial al partit judicial de Berga.

Formació en el desplegament d'aplicacions informàtiques

- Formació en el desplegament de l'Ej.cat als partits judicials de Sant Boi de Llobregat, el Prat de Llobregat, Tortosa i Cornellà.
- Formació en cita prèvia a diversos partits judicials.
- Formació sobre el mòdul del tribunal del jurat (TDJ) de l'Ej.cat a tots els partits judicials de Catalunya.
- Formació de quasi 2.000 funcionaris en el Webex (sistema que permet al jutjat establir videocomunicacions des de la sala de vistes).

Formació de la Borsa d'interins

Reconversió a format virtual dels cursos per accedir a la borsa d'interins, ajornats el mes de març: adaptació de les sessions teòriques i d'informàtica judicial al format virtual i realització dels exàmens a través de Moodle.

Tutories de suport al lloc de treball per al personal de nova incorporació

Amb una durada de 30 hores, s'han fet 778 tutories per al personal de l'Administració de justícia, la gran majoria per a interins de nova incorporació o per a professionals que han canviat de jurisdicció.

Altres activitats de l'Àrea d'Estudis i Formació de l'Administració de Justícia

Altres accions formatives

	2019	2020
Accions formatives	11	14
Hores de formació impartides	227	254
Assistents	141	837

Jornades obertes

	2019	2020
Accions	7	4
Hores de formació	30	10
Assistents	775	— ¹

¹ L'any 2020 es van fer activitats en línia i inicialment no es va dur a terme ni control d'assistència ni certificació.

Preparació d'oposicions

Es va continuar amb els dos programes de preparació per a l'Administració de justícia (a jutge, fiscal i lletrat pel torn lliure, i a lletrat pel torn de promoció interna) adaptant-los al format en línia.

Es va obrir una nova convocatòria de torn lliure que oferia 15 places per al programa.

Es va preparar la posada en marxa del curs de preparació per a l'ingrés a la carrera judicial per a la categoria de magistrat (4t torn).

Cicles de conferències sobre justícia i societat (Espais d'actualitat)

S'ha continuat oferint, l'any 2020, jornades obertes que han tractat els següents temes, sempre des d'un vessant jurídic i social alhora:

- Seminari sobre la vulnerabilitat de les persones en el tràfic d'éssers humans.
- Les dones en el món laboral: de la precarització a l'assetjament.
- Infotoxicació i *fake news*.
- El control judicial de la crisi sanitària.

Grups de treball

L'any 2020 s'ha treballat en un grup de treball. El grup de treball de la segona oportunitat ha conclòs amb l'edició de la guia de bones pràctiques en matèria d'acord extrajudicial de pagaments, concurs consecutiu i exoneració del passiu insatisfet, la qual va ser presentada el dia 12 de novembre per la Consellera de Justícia a la seu del CEJFE.

Àrea d'Investigació i Formació en Execució Penal

Activitats de formació

Formació en execució penal

	2019	2020
Formació contínua. Accions	108	73
Formació contínua. Assistents	2.609	2.388
Formació inicial. Accions	74	17
Formació inicial. Assistents	1.211	746

Cal assenyalar, que a causa de la COVID-19, una part important de les activitats previstes presencialment van haver de ser anul·lades, raó per la qual la major part de cursos es van haver de reformular i fer de manera virtual. Aquest fet extraordinari va requerir una adaptació urgent dels diferents protocols i mecanismes de gestió de la formació.

Centres educatius i medi obert

En l'àmbit de centres educatius i medi obert, aquest 2020 s'han dut a terme accions formatives als equips de Medi Obert, relacionades amb l'eix de gestió del risc en joves i, específicament, amb la planificació de la intervenció amb els menors i la creació d'informes per a professionals de nova incorporació al sistema i per a aquells que assumien aquesta funció.

S'han dut a terme accions formatives adreçades als comandaments d'aquests equips, també dels del Servei de Mediació i Assessorament Tècnic, per tal de conèixer i practicar eines que permetin la gestió dels conflictes dins dels equips de treball.

Es va fer una sessió de treball per tal de reconèixer les aplicacions bàsiques de l'eina Genopro en la informació adreçada a instàncies judicials. Aquesta eina, també utilitzada per altres equips de la Direcció General, permet visualitzar, a través d'una determinada simbologia, l'estructura i situació sociofamiliar de les persones ateses.

Servei de Mediació i Assessorament Tècnic

Atès l'increment de casos de menors estrangers sense documentació, s'han organitzat accions formatives que tenien per objectiu actualitzar el coneixement sobre els fets que desencadenen aquests moviments migratoris i identificar pautes d'intervenció amb aquests grups de joves.

Oficines d'atenció a la víctima i equips d'assessorament tècnic penal

- Al llarg de l'any s'ha estat treballant en coordinació amb la Subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat (SGREPC) i l'Àrea de Reparació i Atenció a la Victima per impulsar la creació de cursos d'acollida en línia, que permetin a les noves incorporacions disposar d'una formació inicial que faciliti la seva inclusió en l'organització. Aquests cursos s'adrecen a psicòlegs, treballadors socials i administratius, tant dels equips d'assessorament tècnic penal com de les oficines d'atenció a la víctima, i les primeres edicions es duran a terme durant l'any 2021.
- També s'han organitzat diferents sessions formatives per a tots els equips d'assessorament tècnic penal sobre la nova aplicació informàtica de les unitats de valoració forense integral, activitat realitzada presencialment a les dependències de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya.

Equips de rehabilitació de serveis penitenciaris

- En l'àmbit de rehabilitació, seguint en la línia de l'Àrea d'Investigació i Formació en Execució Penal (AIFEP) de donar suport a través de la formació al desenvolupament de projectes estratègics i d'innovació i millora, s'ha donat continuïtat al programa de formació relacionat amb el pensament crític, Diàlegs socràtics, per tal de dotar els professionals de més eines en el vessant de tractament i estimular la reflexió.
- Els professionals referents de programes especialitzats han participat de la formació sobre els nous programes d'intervenció especialitzada que aborden situacions de drogodependències, violència de gènere, sexual i violència general. També s'han impartit activitats adreçades als equips de medi obert per reconèixer i practicar eines que faciliten la intervenció terapèutica i educativa amb les famílies. Les activitats formatives es van completar amb formació adreçada a monitors esportius per fomentar els principis bàsics de ioga en els centres penitenciaris i amb una jornada adreçada a treballadors socials sobre el catàleg de prestacions socials a les quals es poden acollir les persones ateses.

Equips de règim interior i gestió penitenciària

- Destaquen en l'àmbit de règim interior el curs d'acollida en línia per a personal de nova incorporació, que s'ha creat aquest any i del qual s'han dut a terme quatre edicions. Aquest curs permet a les persones que inicien la seva tasca professional dins de l'organització disposar d'una informació del lloc i d'aquells aspectes que és consideren fonamentals per al desenvolupament de la feina en el seu dia a dia.
- Quant a serveis penitenciaris, s'han mantingut els cursos de Riscanvi en línia, que ja tenen una llarga trajectòria i que serveixen per donar les bases en l'ús de l'eina a les noves incorporacions. També s'han fet edicions dels cursos destinats a les unitats de gestió penitenciària en les matèries d'ingressos i preventius.
- S'han fet d'altres activitats formatives orientades a reforçar les competències professionals d'aquests col·lectius i s'ha mantingut l'oferta d'anys anteriors per reforçar la missió institucional del personal de seguretat i la formació en direcció de persones per a comandaments d'aquest àmbit, així com la formació en la competència de control i seguretat.

Estratègia transversal: rehabilitació, règim interior i gestió penitenciària

- En el context de COVID-19, i davant l'afectació de centres i serveis a nivell d'oferta d'activitats, intervencions professionals, relacions laborals i afectacions sanitàries del personal, es van organitzar quatre sessions virtuals adreçades als directius d'execució penal en les quals s'oferien criteris per facilitar la gestió dels equips professionals, així com comprendre i reconèixer aprenentatges derivats de la situació de pandèmia.
- Al llarg de l'any s'ha continuat l'acció d'acompanyament al projecte Cercles de Suport i Responsabilitat – CerclesCat, amb l'objectiu de proporcionar suport i supervisió per a la integració

social i per prevenir la reincidència de les persones que han comès delictes sexuals i estan en règim obert i llibertat condicional. Des del CEJFE es gestionen i certifiquen les activitats que se'n deriven, de formació inicial selectiva i contínua, tant per als voluntaris com per als coordinadors del programa.

- S'ha finalitzat l'esborrany de la guia del MPiC, elaborada per l'equip de treball, emprant el format de DEBAT a BAT de la qual es planteja la seva publicació per al l'any 2021.
- Paral·lelament s'ha donat continuïtat al grup de treball encarregat de la redacció de la Guia de Treball revisada del Model PROVA.

Formació descentralitzada

Formació de caràcter transversal

- S'ha potenciat la formació transversal virtual, sincrònica i asincrònica, després d'haver d'anul·lar part de la planificació prevista. Una part de les activitats transversals s'ha centrat a potenciar la formació en competències relacionades amb l'abordatge de situacions derivades del context pandèmic, com ara el treball en equip, l'anàlisi de problemes o la tolerància a la pressió. També es va continuar oferint noves edicions de cursos en línia d'introducció al dret penal, drogodependències, salut mental, prevenció i tractament del delictes i drets humans.

Activitats obertes

- S'han organitzat tres jornades virtuals en directe, coincidint amb els primers moments d'incertesa de la pandèmia, que abordaven situacions relacionades amb els continguts de la intervenció dels professionals de l'execució penal. Aquestes jornades en format de seminari web van ser Prendre decisions ràpides en temps de crisi amb marges tècnics de confiança; Enquadrament ètic de les decisions professionals preses en situacions de crisi, i El risc de victimització envers la infància i l'adolescència durant el confinament per COVID-19.

Altres activitats i serveis

- Aquest 2020 s'ha treballat en l'elaboració de la guia de competències dels formadors interns en l'àmbit de l'execució penal del Departament de Justícia. Aquesta guia servirà de base, tant per a la selecció com per a la formació dels professionals de l'organització dedicats a tasques de formació interna; la seva presentació i publicació es preveu per a l'any 2021.
- Publicació de la *Guia formativa de les persones voluntàries i coordinadores del programa Cercles de Suport i Responsabilitat*. La guia s'orienta a identificar i aprofundir en els comportaments clau que cal tenir en compte en la formació d'aquestes figures tan rellevants en el projecte CerclesCat, que redunda en una major reinserció de les persones sobre les que han comès delictes sexuals i es troben en el període previ a la llibertat definitiva. La guia és disponible en català, castellà i anglès.
- Edició, maquetació i difusió de la guia formativa dels pedagogs i de la guia formativa dels comandaments intermedis de rehabilitació dels serveis penitenciaris.
- Edició de la *Guia d'intervenció en casos de conductes sexuals abusives* vinculades al projecte PAS.
- Publicació del Protocol tècnic de funcionament de les unitats de valoració forense integral, dins de la sèrie Debat a Bat.

Pràctiques universitàries

El Programa de pràctiques a centres i serveis d'execució penal, vinculades als estudis de criminologia, educació social, pedagogia, psicologia, treball social, informació i documentació i ciències de l'activitat física i l'esport, va gestionar un total de 120 pràctiques el curs 2019/2020.

Activitat de la Unitat d'Investigació

Activitat de recerca

	2019	2020
Recerques pròpies	2	1
Recerques amb col·laboració externa	7	11
Beques per a la recerca concedides	9	8
Sessions de recerca	3	8
Assistents a les sessions de recerca	284	451
Consultes de recerques del portal web del CEJFE	16.875	27.966
Descàrregues de recerques del portal web del CEJFE	6.534	6.548
Consultes de recerques del portal web RECERCAT	17.630	52.871
Descàrregues de recerques del portal web RECERCAT	32.441	46.194
Publicacions de recerques	3	11

Recerques pròpies

Taxa de reincidència d'excarcerats d'alt risc (2014-2016)

Àmbit: serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE

Data de finalització: novembre de 2020

Recerques amb col·laboració externa

Seguiment i avaluació de la reincidència dels delinqüents sexuals d'alt risc excarcerats i el resultat del programa CerclesCat (informe final)

Àmbit: serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE Observatori, Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima; Universitat de Barcelona; Fundació Salut i Comunitat

Data de finalització: desembre de 2020

Avaluació del projecte PAS en la implementació d'un protocol de seguiment dels joves amb conductes sexuals abusives

Àmbit: justícia juvenil

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE, Servei de Mediació i Assessorament Tècnic

Data de finalització: juny de 2020

Projecte N'VIU: prevenció de suïcidis als centres penitenciaris

Àmbit: serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE, Hospital de Vic i Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Data de finalització: desembre de 2020

Avaluació de l'entrevista per competències d'educadors socials de centres

Àmbit: justícia juvenil

Persona o equip que duu a terme la recerca: Unitat Tècnica de Selecció i CEJFE

Data de finalització: desembre de 2020

Avaluació del programa de gestió de la conducta violenta al Centre Penitenciari Quatre Camins: seguiment dels casos (2a part)

Àmbit: serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE i Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Data de finalització: juny de 2021

Avaluació de resultats del projecte de realitat virtual V-RESPECT ME en el programa de violència de gènere als centres penitenciaris de Quatre Camins i Mas d'Enric

Àmbit: serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE Observatori i Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

Data de finalització: desembre de 2020

Descripció dels perfils criminològics dels participants en el programa específic de tractament de violència sexual als centres penitenciaris

Àmbit: Serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE Observatori, Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i centres penitenciaris

Data de finalització: desembre de 2020

Descripció dels perfils criminològics dels participants en el programa específic de tractament de violència de gènere als centres penitenciaris

Àmbit: Serveis penitenciaris

Persona o equip que duu a terme la recerca: CEJFE Observatori, Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima i centres penitenciaris

Data de finalització: desembre de 2020

Altres treballs realitzats

- Recomanacions per a mares, pares i cuidadors davant la revelació de violència sexual en nens, nenes i adolescents. *I ara, com t'ajudo?*
- Recomanacions per a professionals davant la revelació de violència sexual en nens, nenes i adolescents. *I tu, saps com preguntar-me?*
- Publicació de les versions catalana i castellana de l'actualització de les *Regles penitenciàries europees* del Consell d'Europa.

Recerques incorporades al Catàleg d'investigacions

En aquest catàleg només es recullen les recerques i els documents que es van publicar durant l'any 2020 en l'àmbit de l'execució penal, i que el CEJFE va dur a terme íntegrament o bé que va finançar parcialment. El nombre total de nous documents penjats al web va ser d'11:

- Regles penitenciàries europees. Actualització de 2020 [presons i dret penal i penitenciari].
- Paràmetres de Bones Pràctiques en l'execució penal a Catalunya [presons, justícia juvenil, execució penal a la comunitat i victimologia].
- Estil d'afrontament de l'estrès en joves infractors [justícia juvenil].
- Avaluació de les necessitats d'intervenció dels interns amb alt risc de reincidència violenta [presons].
- L'execució de mesures penals alternatives amb perspectiva de gènere: anàlisi i recull de bones pràctiques amb dones penades [execució penal a la comunitat i delinqüència].
- Les implicacions psicosocials del Model de participació i convivència en un mòdul residencial d'un centre penitenciari: diferents mirades [presons].
- La família com a catalitzadora del procés de desistiment i reincidència [presons].
- Declaració de la víctima del delictes: vivència subjectiva i obstacles contextuals [victimologia i Administració de justícia].
- Violència sexual infantojuvenil, conductes contradictòries i *modus operandi* [protecció de menors, victimologia, Administració de justícia i delinqüència].
- Noves tecnologies i delinqüència sexual [presons i delinqüència].
- Avaluació del Projecte Cercles Cat (3r informe) [presons i delinqüència].

Difusió de recerques/publicacions

3 Justidata:

- “La reincidència dels excarcerats d’alt risc (2014-2016)”
- “El perfil dels excarcerats d’alt risc (2010-2016)”
- “El perfil dels encarcerats amb risc de suïcidi”

Convocatòries d’ajuts a la recerca i suport de becaris

- Resolució de les convocatòries de les beques de col·laboració i de recerca de cara a l’any 2021. Selecció dels 16 projectes als quals s’ha concedit un ajut per al període 2021.
- Selecció de les noves becàries i del personal de reserva que han de formar part de l’equip de recerca durant l’any 2021.

Àrea d’Innovació i Gestió del Coneixement

Activitat formativa

	2019	2020
Accions formatives de formació general	344	251
Assistents de formació general	6.974	7.561
Accions de nous programes formatius	50	61
Assistents de nous programes formatius	807	2.079

Unitat de Formació Transversal

Les principals activitats han estat relacionades amb la potenciació de la formació en ofimàtica i eines tecnològiques. Ja abans de la COVID-19, a propòsit del trasllat de 1000 professionals del Departament al Districte Administratiu, s’havia iniciat la formació en el programa Office 365. Les noves circumstàncies sobrevingudes van fer que de forma urgent i extraordinària es decidís canviar els formats. Els principals canvis van ser la substitució de la presencialitat per formació síncrona en línia (seminaris web) en les eines Office 365 i ofimàtica i formació específica per preparar els professionals en continguts específics per adaptar-se a la “nova normalitat”.

Formació en Office 365

Va ser el primer cicle dels seminaris web que es va posar en marxa. Les sessions, en molt casos, superaven l’aforament permès per la plataforma Adobe Connect (100 persones), amb la qual cosa se’n van haver de fer segones edicions. Els dos cicles van ser els següents:

Ruta dels 5 dies (dues edicions)

- Dia 1 / píndola 1: Teletreball - Bàsics de la feina en remot
- Dia 2 - píndola 2: Bàsics de la feina en remot amb Microsoft Office Teams
- Dia 3 / píndola 3: Edició avançada de documents de Microsoft Office 365
- Dia 4 / píndola 4: L’ús de l’Outlook i la integració de Teams
- Dia 5 / píndola 5: Dissenya el teu pla de treball

Les altres eines d'Office 365 i d'Outlook que ens faran més eficients

Microsoft Office 365: Aplicacions complementàries d'alt valor afegit

Microsoft Office 365: Novetats, recomanacions i utilitats del nou Office 365

Novetats i trucs del nou Outlook 365

Formació en l'àmbit habilitats tecnològiques

En l'apartat de formació en habilitats tecnològiques estava previst fer tota aquesta formació en modalitat presencial a l'aula d'informàtica del CEJFE. L'estat d'alarma va generar la necessitat de reconvertir aquestes activitats en modalitat virtual síncrona; per aquest motiu unes formacions es van fer presencials (abans de l'estat d'alarma) i d'altres van ser virtuals síncrones.

Píndola 1. Word: taules, formularis i plantilles

Píndola 2. Word: *mailings*, combinació de correspondència

Píndola 3. Word: control de canvis, gestió de versions

Píndola 1. Excel: bases de dades, taules, llistes i taules dinàmiques

Píndola 2. Excel: formats, estils, validacions i formats condicionals

Píndola 3. Excel: funcions matemàtiques, de text i lògiques

Píndola 4. Excel: connexions, importacions i exportacions de dades

Píndola 5. Excel: gràfics, gràfics dinàmics

Píndola 6. Excel: taules dinàmiques, introducció

Píndola 7. Excel: seguretat i protecció de llibres, fulls i fórmules

Curs de correu electrònic nivell mitjà: com organitzar la teva safata d'entrada, administrar la mida de la bústia, etc.

Curs d'Outlook avançat: calendari, tasques, notes, contactes, etc.

Com aprofitar els nostres recursos informàtics a la feina (nivell bàsic)

Com aprofitar els nostres recursos informàtics a la feina (nivell mitjà)

Habilitats en comunicació en línia

A banda dels seminaris web dedicats específicament a les eines Office 365, també se'n van programar de nous en habilitats tecnològiques més àmplies.

Formació prèvia al confinament

A banda de la formació extraordinària, producte de les circumstàncies sobrevingudes pel confinament, es van tancar en els dies previs les següents activitats:

Curs d'autoaprenentatge de llenguatge jurídic

Llenguatge jurídic: estat de la qüestió i propostes de futur

Infografia 3.0. Activa't per generar comunicacions corporatives i visuals impactants

Taller àgil d'edició de vídeos

La carta és el nou Whatsapp. Curs exprés de redacció epistolar

Economia conductual i *nudge*. Aplicacions a l'àmbit de l'Administració pública

Intel·ligència conversacional: l'art de les converses difícils

Procediments d'auditoria i tècniques de mostreig en inspeccions econòmiques i financeres

Escoles d'estiu i d'hivern

Es van programar, dins de la formació interna per als professionals del CEJFE, les dues escoles (estiu i hivern) anuals.

Gestió del coneixement

Programa Compartim

El programa Compartim, de gestió del coneixement, va continuar consolidant-se durant l'any 2020 amb 18 comunitats de pràctica (CoP) i grups de treball que cada any lliuren un producte de coneixement. Els més destacats d'aquests treballs s'acaben convertint en una publicació o un audiovisual. Les comunitats han estat les següents:

- Comunitat de pràctica de tallers artístics de centres penitenciaris
- Comunitat de pràctica d'activitat física i esport als centres penitenciaris
- Comunitat de pràctica d'educació social de centres penitenciaris
- Comunitat de pràctica TIC i presó: ludificació de programes de tractament
- Comunitat de pràctica sobre la metodologia motivacional
- Comunitat de pràctica de mesures penals alternatives
- Comunitat de pràctica de justícia restaurativa - Àmbit adults
- Comunitat de pràctica de psicologia de medi obert de justícia juvenil
- Comunitat de pràctica de treball social. Circuit interinstitucional de persones sense llar, àmbit execució penal
- Comunitat de pràctica de mediació penal juvenil
- Comunitat de pràctica de medi obert de justícia juvenil
- Comunitat de pràctica de centres de justícia juvenil (Can Llupià)
- Comunitat de pràctica de prevenció i mediació comunitària amb joves en l'àmbit local. Formació d'agents de referència: interdisciplinarietat i treball en xarxa en gestió de conflictes: "Transversalitat"
- Comunitat de pràctica de prevenció de la radicalització violenta entre el jovent en clau comunitària (RADIS)
- Comunitat de pràctica de l'equip d'assessorament tècnic civil de l'àmbit de la família (EATAF)
- Comitè d'ètica EATAF

Jornades de Bones Pràctiques

La programació de jornades de bones pràctiques de les comunitats de pràctica va haver de ser suspesa. La conversió de la programació en formats no presencials es va veure dificultada, en la majoria dels casos, per les circumstàncies extraordinàries de treball sobrevingudes al personal (sobretot els de l'àmbit d'execució penal), que havien de garantir a temps complet els serveis professionals. Aquest motiu va justificar seguir una doble estratègia. D'una banda, reforçar les habilitats emocionals i de dinamització en entorn virtual per als e-moderadors i, per una altra, oferir un espai de compartició d'experiència per extreure l'aprenentatge de la situació de crisi. A més, en alguns casos, s'ha pogut reconvertir amb èxit en seminari web la programació prevista, com ara les sessions de formació i assessorament ad hoc de les CoP, i en l'àmbit de la mediació, on es va programar el cicle de sessions metodològiques. Les que es van poder programar han estat:

- XI Jornada d'Educació Social de Centres Penitenciaris – "Per gaudir... Ara ens toca a nosaltres!"
- Jornada Interinstitucional de Prevenció amb Joves "Open Lab Dign@" (12 de febrer, Tarragona)
- XIII Jornada de Tallers Artístics de Centres Penitenciaris. "Art i presó: cap a fora"
- Webinari d'Emoderació 1: Itinerari Compartim. Acompanyem les comunitats de pràctica en el teletreball
- Webinari d'Emoderació 2: Itinerari Compartim. Facilitació participativa en entorns virtuals
- XII Jornada d'Activitat Física i Esport als Centres Penitenciaris. "Relacions laborals: hem de ser bons amics?"
- Seminari de mesures penals alternatives
- XV Jornada Compartim

Activitats obertes

Durant l'any 2020 es van programar un important nombre d'activitat obertes, amb nous formats i amb reducció d'aforament (exposicions) per les restriccions COVID-19, que van tenir molt d'èxit.

Congrés EDO

Jornada sobre Radicalització Violenta entre el Jovent. "Llenguatges per a la convivència"

Jornada de Prevenció i Mediació Comunitària. El valor de la transversalitat i de la prevenció en la comunitat (Santa Coloma de Farners)

III Jornada del Cicle de Tendències en Societat Digital. "Com serà la societat del coneixement en la postpandèmia? Què estem aprenent?"

Exposició "Danys col·laterals" - Clausura amb l'obra de teatre "Lisístrata"

Exposició "Danys col·laterals" - Clausura amb l'obra de teatre "Lisístrata"

Exposició "Lectura i Presó", selecció del 8è Concurs de Fotografia a Centres Penitenciaris

Exposició retrospectiva "Lectura i Presó" a Cerdanyola del Vallès

Sessions metodològiques (mediació)

En col·laboració amb el Centre de Mediació de Catalunya es van organitzar sessions de treball mensual en què mediadors i mediadores comparteixen un cas real de conflicte i com el van abordar des de la perspectiva de la mediació. Es tracta d'una sessió al mes d'una hora de durada i en emissió en directe per Zoom, amb dret a certificació.

Biblioteca

Un dels serveis més afectats per l'acció conjunta de la pandèmia i el trasllat al nou edifici ha estat la Biblioteca. La necessitat de dimensionar el fons bibliogràfic i adaptar-lo a les dimensions físiques del nou espai ha comportat un esforç extraordinari per al personal de la unitat.

Tanmateix, s'han programat activitats de reforç en determinats serveis de la biblioteca i se n'han mantingut d'altres, tot i que canviant de modalitat presencial a en línia. Així, s'han dut a terme presentacions de llibres en línia dins la programació de Sant Jordi.

Activitat de la biblioteca del CEJFE

	2019	2020
Monografies	15.067	12.706 ¹
Documents analítics (articles de revista)	15.343	248 ¹
Vídeos	330	37 ¹
Títols de revistes	252	247
Carnets de préstec nous	279	18 ²
Usuaris a la sala	11.000	1.344 ²
Préstec i renovacions de documents	5.187	707 ²
Articles servits (hemeroteca en línia)	1.330	1.364

1 Aprofitant el trasllat de seu, es va dur a terme una expurgació de fons i una eliminació de registres antics, duplicats o incorrectes. Els articles de revista es van esborrar majoritàriament, ja que es poden consultar des d'una altra base de dades.

2 Serveis afectats pel tancament de la Biblioteca a causa del confinament i, posteriorment, del trasllat (del 13/03 al 31/12).

Biblioteca digital durant el confinament i el trasllat de seu (març-desembre)

	2020
Butlletins electrònics enviats	708
Articles electrònics servits	1.852
Informació bibliogràfica e-correu	3.197
Recerques bibliogràfiques e-correu	227
Diàlegs amb... (presentació de llibres en línia)	2

4.8. Centre d'Història Contemporània de Catalunya

El Centre d'Història Contemporània de Catalunya impulsa activitats de difusió i de recerca de la història de Catalunya. Disposa d'un centre de documentació especialitzat (Biblioteca Josep Benet), que inclou el fons de fotografies aèries fetes amb finalitats militars per l'Aviazione Legionaria delle Baleari. També gestiona una hemeroteca de publicacions periòdiques antigues en què destaquen les que procedeixen dels anys de l'exili republicà; a més, hi ha altres publicacions vives.

Publicacions

Publicacions sobre el fet identitari català al llarg de la història.

- *La identitat catalana renaixent2. De la inestabilitat del Sexenni a l'ordre de la Restauració (1868-1901)*. Jordi Casassas i Ymbert. 350 exemplars; distribuïts i/o en venda, 241 exemplars.
- Edició de 350 exemplars del llibre *Repressió borbònica i resistència identitària a la Catalunya del segle XVIII*. Jaume Sobrequés i Callicó. 350 exemplars; distribuïts i/o en venda, 315 exemplars.
- *Què va ser Palestra?* Lluís Duran. 500 exemplars; distribuïts i/o en venda, 760 exemplars.

Donacions rebudes a la Biblioteca Josep Benet

- Donació de Toni Mañané Osorio, periodista: exemplars de les revistes *Triunfo*, *Cambio 16* i *Oriflama* (període 1973-1981).
- Donació de Maria Arnal Bella del llibre de Miguel Lawner, *Two years in Chilean concentration camps = Dos años en los campos de concentración de Chile*, Toronto: Ediciones Belisario Enríquez, 1976? (amb dibuixos que l'autor, l'arquitecte xilè Miguel Lawner, va fer els anys que va estar tancat al camp de concentració de l'illa de Dawson, a l'arxipèlag de Terra del Foc a Xile), i de diversos exemplars de principis del segle XX de les revistes *Mar y Tierra*: [il·lustració popular enciclopèdica], *La Tomasa*: setmanari català i *La Vida Galante*: revista setmanal il·lustrada.
- Donació de Joan E. Aracil Noëlle de diversos exemplars del *Dominical del Diari de Barcelona* dels anys 1975 i 1976.

Activitat de la Biblioteca Josep Benet

	2019
Usuaris de consulta	485
Documents consultats en sala	343
Documents consultats en préstec	97
Increment del fons de llibres	642
Fons del catàleg (volums de llibres)	36.104
Despesa per a subscripcions	1.007,61 €

5. Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia

- 5.1. Àrea d'Inspecció
- 5.2. Subdirecció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica
- 5.3. Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics
- 5.4. Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia
- 5.5. Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC)

5.1. Àrea d'Inspecció

Règim disciplinari del personal de l'Administració de justícia

Del total de 59 assumptes de l'àmbit disciplinari que han entrat a l'Àrea d'Inspecció, 24 denúncies han acabat amb la incoació d'expedient disciplinari. Així mateix, també s'han incoat 8 denúncies entrades el 2019. El resultat total, doncs, és de 32 incoacions d'expedient disciplinari el 2020.

Dels 32 expedients disciplinaris incoats, cap esta en fase d'instrucció, 20 han finalitzat amb resolució sancionadora i 12 han finalitzat amb resolució d'arxivament.

Assumptes registrats a l'Àrea d'Inspecció

	2019	2020
Denúncies arxivades sense incoar expedient ni informació prèvia	6	6
Denúncies pendents de valoració	15	2
Expedients actualment en fase d'informació prèvia	4	11
Informacions prèvies obertes i arxivades	28	16
Expedients disciplinaris incoats	40	24

Queixes i actes d'inspecció

Queixes i actes d'inspecció

	2019	2020
Queixes	323	311
Actes d'inspecció	27	18
Atenció a les demandes del Síndic de Greuges i del Defensor del Pueblo	16	27
Consultes	10	15
Altres	3	2
Total	379	373

Canals d'entrada de les queixes

	2019	2020
Gabinet de la Consellera, Oficina de Relacions Institucionals	23	31
Bústia del Departament, OAC del Departament, plataforma CQS del Departament, Registre general, gerències i serveis territorials i personal directiu o comandaments de la Secretaria	240	255
Unitats d'atenció al ciutadà del CGPJ i del TSJC	86	64
Unitat inspectora del CGPJ, secretaries de coordinació provincials i Secretaria de Govern del TSJC	27	18
Altres vies	3	5
Total	379	373

Altres actuacions

Durant l'any 2020, per activació del protocol d'assetjament, s'han canalitzat 3 denúncies rebudes en coordinació amb el Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

5.2. Subdirecció General de Suport Judicial i Coordinació Tècnica

La Subdirecció General té les funcions d'organització, seguiment i avaluació dels mitjans necessaris per prestar els serveis de suport tècnic i professional a les oficines judicials, a la justícia de pau i al servei de justícia gratuïta.

Justícia de pau

La proporció entre la població atesa als jutjats de pau i a la jurisdicció ordinària es manté estable en els darrers anys. Al voltant del 40 % de la població total (per sobre dels tres milions) està servida per aquests òrgans judicials, amb una franja que oscil·la entre els 26 habitants del municipi de Gisclareny i els 92.977 de Sant Cugat del Vallès.

Àmbits competencials

	2019	2020
Àmbit civil (sense incloure-hi el Registre Civil)	144.658	115.540
Àmbit penal	135.182	109.165
Registre Civil (incloent-hi Inforeg i les inscripcions manuals)	348.084	312.063
Total	627.924	536.768

Activitat judicial

- L'any 2020, amb influència molt important de la pandèmia per la COVID-19 i amb moltes restriccions, tots els indicadors han tingut una davallada important, llevat de les inscripcions i els certificats, gestionats a través del programa Inforeg (gestió informatitzada del Registre Civil), de l'àmbit de les defuncions.
- L'activitat civil i penal ronda el 42 % del total i la de Registre Civil (manual i Inforeg) és 58 % restant, per efecte del període de la COVID-19 i del període de restriccions d'accés (estat d'alarma) aplicat també a òrgans judicials.
- Pel que fa als tipus d'actuacions, el major percentatge d'actuacions dels àmbits civil i penal són exhortos que formen part de l'auxili jurisdiccional que s'han de prestar entre si els òrgans judicials. Aquest auxili representa en l'àmbit penal gairebé el 96 % de l'activitat i en el civil un 91 %.
- Un 60,5 % de les activitats registrals dels jutjats de pau s'han fet a través d'Inforeg, l'eina informàtica per a la gestió informatitzada dels registres civils:
 - Inscripcions Inforeg: 76.338
 - Certificats Inforeg: 112.335
 - Certificats manuals: 123.390

Activitat dels jutjats de pau per demarcacions

	Actuacions 2019	Actuacions 2020	Població 2020¹
Barcelona	345.171	294.826	1.930.484
Girona	116.236	104.967	488.436
Lleida	56.281	48.088	238.427
Tarragona	81.404	64.720	340.087
Terres de l'Ebre	28.832	24.167	110.786
Total	627.924	536.768	3.108.220

¹ Població a 1 de gener de 2020.

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit jurisdiccional civil

	2019	2020
Actes de conciliació	2.085	1.556
Exhorts	130.669	105.480
Judicis verbals	1.331	1.668
Altres actuacions	10.573	6.836

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit jurisdiccional penal

	2019	2020
Diligències prèvies	1.155	715
Exhorts	127.195	104.493
Altres actuacions	6.832	3.957

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit del Registre Civil (inscripció manual)

	2019	2020
Naixements – Registre Civil	44.942	41.986
Defuncions – Registre Civil	24.219	26.114
Matrimonis – Registre Civil	22.792	19.882
Altres actuacions	38.891	35.408
Total	130.844	

Activitat dels jutjats de pau de l'àmbit del Registre Civil (Inforeg)

	2019	2020
Inscripcions de naixements	43.019	36.976
Certificats de naixement	62.405	47.176
Inscripcions de matrimoni	30.124	17.978
Certificats de matrimoni	19.050	14.663
Inscripcions de defunció	16.845	21.384
Certificats de defunció	26.831	32.633
Certificats de caràcter general	18.966	17.863

Finançament de la justícia de pau

El 2020 s'han atorgat 1.584.910 € als ajuntaments dels municipis on hi ha jutjat de pau, i les quatre subvencions addicionals als ajuntaments que també atenen centres penitenciaris (la Roca del Vallès, Sant Esteve Sesrovires i Sant Joan de Vilatorrada, per un import de 9.000 €, 11.500 € i 2.500 €, respectivament, i l'Ajuntament de la Secuita –que atén el Centre Penitenciari Mas d'Enric, situat al terme municipal del Catllar–, de 3.500 €).

Programes de Suport Judicial

Peritatges

El Departament de Justícia, d'una banda, facilita als òrgans judicials l'accés telemàtic a les llistes de professionals que els col·legis professionals i les associacions de perits han elaborat i, d'altra banda, assumeix el pagament dels peritatges que han d'anar a càrrec de l'Administració pública. El mes de gener de cada any el Departament de Justícia actualitza les llistes de perits judicials d'acord amb la informació que prèviament han validat els col·legis professionals o les entitats del sector.

Aquest any les llistes han estat formades per 80 col·legis professionals i 50 associacions professionals o entitats anàlogues. El total de professionals inscrits, d'acord amb l'article 341 i següents de la LEC, és de 3.617, i d'aquests, els que estan disposats a actuar d'acord amb l'Ordre JUS/419/2009, de 17 de setembre, relativa al pagament de peritatges judicials a càrrec del Departament de Justícia, són 2.534 per fer els peritatges proposats d'ofici, pel Ministeri Fiscal o per una part que té reconegut el dret d'assistència jurídica gratuïta.

Dels peritatges, el pagament dels quals és a càrrec del Departament de Justícia, un 64,2 % ha estat fet per personal extern i un 35,8 % per personal propi.

Peritatges

	2019	2020
Personal extern	16.920	12.907
Personal propi	10.030	7.206
Total	26.950	20.113

Despesa territorial dels peritatges externs (en €)

	2019	2020
Barcelona (comarques)	390.308,33	276.309,33
Barcelona (ciutat)	76.252,88	73.377,56
Girona	225.427,74	183.435,97
Lleida	39.539,28	22.204,07
Tarragona	154.528,54	152.886,95
Terres de l'Ebre	35.538,64	25.151,87
Total	921.595,41	733.365,75

El Departament de Justícia disposa d'un equip de perits a la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat.

Dictàmens dels perits a la Ciutat de la Justícia de Barcelona

	2019	2020
Mobiliari	7.581	4.512
Vehicles	1.584	1.642
Immobles	665	892
Joies i objectes d'art	200	160
Total	10.030	7.206

Serveis lingüístics

Traduccions i interpretacions per als òrgans judicials

El Departament de Justícia presta els serveis d'interpretació i de traducció dels òrgans judicials i les fiscalies de Catalunya mitjançant personal propi i, principalment, per mitjà de les empreses adjudicatàries per concurs. Com a novetat, en el contracte actual, vigent des del 22 de juny de 2020, cal destacar la implantació de l'indicador anomenat Índex de satisfacció dels usuaris dels serveis.

S'han fet traduccions a 52 idiomes diferents i interpretacions a 64, a més de la llengua de signes. La despesa en aquest àmbit ha estat de 2.140.199,54 €, un 39,1 % menys que al 2019. 1.553.797,46 € corresponen a interpretacions, 577.946,91 € a traduccions i 8.455,17 € a llengua de signes. El descens en el nombre de serveis i en la despesa s'explica per la suspensió de les actuacions judicials programades, llevat dels serveis essencials, a causa de la COVID-19, que es van reprendre a partir de l'aixecament de la suspensió dels terminis administratius (1 de juny) i els processals (4 de juny), però amb les limitacions d'espais i assistències a les vistes.

Traduccions i interpretacions

	2019	2020
Traduccions	9.644	6.932
Interpretacions	38.431	23.329
Interpretacions en idiomes de signes	121	111
Total	48.075	30.372

Drets lingüístics i extensió de l'ús del català a la justícia

Per garantir els drets lingüístics de la ciutadania i l'extensió de l'ús del català a la justícia, el Departament de Justícia ha dut a terme mesures formatives i d'incentivació directa de l'ús.

Formació de llengua catalana i llenguatge jurídic per al personal de l'Administració de justícia. A les persones que treballen a l'Administració de justícia (jutges, fiscals, lletrats de l'Administració de justícia, metges forenses i resta de personal de suport) se'ls ofereixen cursos de nivells A bàsic (A2 en l'equivalència de la Direcció General de Política Lingüística), A elemental (B1), B (B2), C (C1) i llenguatge jurídic, que es poden fer de manera presencial, semipresencial o d'autoaprenentatge. La certificació del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada és equivalent als certificats oficials de la Direcció General de Política Lingüística.

L'edició dels cursos 2020 s'ha vist alterada per les mesures preses per raó de la pandèmia. El curs només s'ha dut a terme en condicions normals durant dos mesos, de manera que no s'han pogut realitzar la majoria de les sessions dels grups presencials i semipresencials, que s'han hagut de suplir amb videoconferències i suport per correu electrònic del professor. El 66 % d'inscripcions corresponen al curs de llenguatge jurídic.

Assistents als cursos de català

	2019	2020
Inscrits	786	715
Finalitzen el curs	423	431
Obtenen el certificat oficial	207	207

Mòdul pràctic de treball en català en els cursos de formació. Permet fer el curs de nivell C o de llenguatge jurídic amb un mòdul pràctic d'utilització del català en el lloc de treball amb la posada en pràctica d'aquests coneixements mitjançant la redacció de documents en català en la feina diària. El 84 % dels que van fer el curs amb el mòdul i es van presentar a l'examen van superar-lo, davant del 48,7 % dels que no van triar aquesta opció.

Informació, assessorament i traducció

Servei de traducció i assessorament als òrgans judicials. Els equips de dinamitzadors lingüístics donen servei de traducció, correcció i consulta a totes les oficines judicials.

Servei de traducció i assessorament als òrgans judicials

	2019	2020
Documents traduïts	2.637	1.263
Pàgines traduïdes	9.515	8.179
Documents corregits	431	242
Pàgines corregides	902	1.052
Consultes ateses	692	298

Traduccions de la documentació d'e-justícia.cat i manteniment de la base documental. A mesura que es desplega el sistema informàtic de gestió documental e-justícia.cat, s'avança també en la traducció de les col·leccions de documents de les diferents jurisdiccions, que estan disponibles i en revisió i actualització constant. De la versió catalana se n'ocupa el Servei Lingüístic, que també fa l'assistència lingüística en tasques de manteniment i de suport dels documents.

El 2019 es va començar a desplegar el mòdul d'Opció lingüística de l'ejusticia.cat i durant el 2020 s'ha estès a més partits judicials. Aquesta aplicació permet que les parts en el procediment judicial puguin manifestar la seva opció lingüística d'una manera més fàcil i àgil.

Interpretacions en llengua de signes. Durant l'any 2020 es van fer 111 interpretacions en llengua de signes catalana als jutjats de Catalunya, tres menys que l'any anterior.

Acords de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i els col·legis professionals. Pel que fa a les dades dels cursos de català que s'ofereixen en el marc del Conveni marc de col·laboració entre l'Administració de la Generalitat de Catalunya i les institucions representatives dels col·lectius professionals de l'àmbit jurídic, signat el 2020, es van incrementar respecte d'anys anteriors, el total de professionals que s'hi van inscriure va ser de 297, dels quals 168 van acabar el curs amb l'opció d'accedir a l'examen oficial. Per nivells, el curs més sol·licitat és el de llenguatge jurídic, amb un total de 145 inscripcions. Per col·lectius, són els advocats qui més s'hi ha inscrit (233). Aquests cursos es fan per autoaprenentatge i els dinamitzadors lingüístics en fan la tutoria i el seguiment i ofereixen una sessió presencial mensual a Barcelona, Tarragona, Tortosa, Lleida i Girona.

Un acord de col·laboració permet al Departament de Justícia oferir a advocats i procuradors un servei de traducció automàtica de documents català-castellà o viceversa, que necessiten una postedició. Aquest any aquest sistema de traducció automàtica s'ha millorat tecnològicament, amb la ubicació al núvol, un sistema més àgil del formulari per sol·licitar la traducció i més formats de documents per traduir.

Lexcat-Portal Jurídic. LexCat ofereix en llengua catalana la legislació estatal més rellevant aplicable a Catalunya, a través del web de l'Administració de Justícia i del Portal Jurídic de Catalunya. La normativa publicada és íntegrament en català. Els textos s'actualitzen cada dia. A finals de 2020 hi havia 244 normes de l'Estat disponibles en català (20 més que l'any anterior), que van ser objecte de 121.901 cerques (per 156.568 el 2019).

Llengua dels documents emesos amb el sistema informàtic de tramitació processal e-justícia.cat amb què treballen gairebé tots els jutjats dels àmbits civil, contenciós administratiu, social, mercantil i seccions civils de les audiències. El 9,5 % dels documents que es generen amb el sistema e-justícia.cat és en català (entre un 35,1 % a la demarcació de Girona i un 6,4 % a Tarragona). Amb l'actual e-justícia.cat, tots els documents de l'oficina judicial estan actualitzats tant en català com en castellà i es generen a partir d'unes plantilles ja preparades, fet que permet als jutjats la disponibilitat per atendre en català.

Llengua dels documents judicials i de les sentències. Dels documents que es generen als jutjats dels àmbits civil, contenciós administratiu, social, mercantil i seccions civils de les audiències, l'11,4 % és en català (des del 38,4 % de la demarcació de Girona al 6,5 % de Barcelona ciutat).

La presència del català en les sentències s'ha situat en una mitjana del 7,4 % (7,7 % el 2018 i 8,5 % el 2019) i només s'ha incrementat a Girona i Terres de l'Ebre i s'ha mantingut a Lleida. Aquest descens respon als canvis en determinats jutjats on han passat a ocupar el lloc titulars que no utilitzen el català, mentre que és més habitual que jutges substituïts hi redactin les sentències.

Programa de foment del català a la justícia gratuïta. El Govern ha aprovat la subscripció d'un conveni entre el Departament de Justícia i el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya (CICAC) per crear un programa perquè els ciutadans tinguin garantit el dret a ser atesos en català durant tot el procés judicial, començant perquè els lletrats han de presentar els escrits en llengua catalana quan el client ho sol·liciti. Els advocats han de percebre 14 € afegits per cada actuació feta en català.

Difusió dels drets lingüístics a la justícia. S'han dut a terme 4 sessions de drets lingüístics en els cursos de formació inicial adreçats al personal en formació de la borsa d'interins del personal de l'Administració de Justícia que organitza el CEJFE i el curs Llengua i dret, de 4 hores, dins el programa de formació que el CEJFE adreça al personal al servei de l'Administració de Justícia.

Assessorament tècnic en l'àmbit de família

Els equips d'assessorament tècnic civil en l'àmbit de família (EATAF) estan formats per psicòlegs i treballadors socials que faciliten una visió global de la situació de les persones i del grup familiar en conflicte que ajudin a la presa de decisions judicials.

Tràmits gestionats per l'EATAF

	2019	2020
Sol·licituds entrades	1.786	1.410
Assumptes resolts	1.736	1.356

Activitats destacades

Millora de la qualitat tècnica, coordinacions i suport als professionals

- Revisió i actualització del protocol de guarda i custòdia. S'ha mantingut la tasca dels grups per tal de poder avançar en la revisió d'aquest protocol.
- Revisió i actualització del protocol de règim de visites (s'ha dut a terme un treball en petit grup, que l'equip revisarà).
- Creació del document marc de les sessions d'interacció parentofamiliar. Document intern per tal de poder establir objectius, pautes i criteris d'actuació i valoració en aquestes sessions.
- Actualització i revisió del protocol de tests. Pendent de validació final.
- Creació i aprovació del document d'avaluació del filtre parental (*gatekeeping*).
- Valoració de la maduresa psicosocial dels nens, nenes i adolescents.
- Creació d'un protocol d'auxili psicosocial en sostracció internacional d'infants.

Pla de coordinació entre equips tècnics

- Participació en el grup de treball de coordinació de parentalitat, impulsat pel Centre de Mediació de Catalunya, amb participació de tots els agents implicats (col·legis professionals, judicatura i lletrats i universitat).
- Coordinació i coneixement dels serveis de teràpia familiar, amb la designació d'una figura d'enllaç per conèixer els recursos disponibles i els criteris d'inclusió/exclusió i de sol·licitud d'intervenció i per establir els criteris de derivació.

Divulgació del coneixement, la prevenció i el treball multidisciplinari

- S'ha participat amb els col·legis de Psicologia, de Treball Social i d'Educadors i Educadores Socials, amb el Centre de Mediació de Catalunya i amb els jutjats de família de Barcelona, davant les necessitats originades per la COVID-19, en la creació del document Orientacions a les famílies sobre criteris de risc a considerar quant al compliment dels règims d'estança dels fills en la complexitat de l'estat d'alarma.
- Participació en l'elaboració de les Recomanacions entorn als règims de comunicació i estança dels fills i filles durant l'estat d'alarma. Aquest document s'ha elaborat en aliança amb els col·legis de Psicologia, de Treball Social i d'Educadors i Educadores Socials.
- FAQS: nens i nenes en temps de coronavirus. Es tracta de set infografies que aborden preguntes freqüents dels nens i les nenes, fins als 12 anys, al voltant de curiositats, desconfinament i sortida al carrer, família i amics, famílies separades, preocupacions i petits negocis, la pèrdua infantil i salut. La segona part del projecte es vertebrarà entorn de la construcció de recursos per a les famílies.
- S'ha iniciat l'elaboració d'un decàleg dels drets dels nens i les nenes en el sistema judicial, juntament amb membres de la fiscalia, la judicatura de família i altres agents.
- Participació a la jornada de l'ICAB, de la Plataforma Derecho y Familia (gener de 2020), que promou l'especialització dels jutjats de família perquè tots els procediments de família i capacitat siguin tramitats en jutjats de competència exclusiva.
- Beca del CEJFE per al projecte Disseny d'un protocol d'intervenció psicosocial d'anàlisi judicial en procediments de sostracció internacional d'infants. Especificitats i complexitats.
- Participació durant l'etapa de confinament en els seminaris web de l'Associació de Psicologia Forense d'Espanya "Dilemàtiques entorn les disfòries infantils de gènere" i "Maduresa psicosocial".

Col·laboració amb les universitats de Catalunya

- Tutorització d'un alumne en el programa de pràctiques d'alumnes de la 12a edició del Màster en Psicologia Forense i Criminal a l'IL-3 i la UB (Psicologia).
- Tramitació de la renovació dels convenis de pràctiques amb la UB-IL3 (27/11/20) i la UIC (19/10/20).

Assistència jurídica gratuïta

El Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya subvenciona totes les actuacions dels professionals –advocats i procuradors– emparades en el dret d'assistència jurídica gratuïta reconegut per la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

L'any 2020, el Departament va destinar un total de 54.880.785,07 €¹ (65.544.444 € el 2019) a la compensació de totes les actuacions derivades de la prestació del servei d'assistència jurídica gratuïta, que inclouen les actuacions professionals en seu judicial en el marc de l'assistència jurídica gratuïta i les assistències al detingut, les despeses de gestió col·legial i el Servei d'Orientació Jurídica (SOJ), en el cas dels advocats, i les actuacions professionals en seu judicial en el marc de l'assistència jurídica gratuïta i les despeses de gestió col·legial, en el cas dels procuradors. Les actuacions d'assistència jurídica gratuïta dels advocats s'han reduït un 16,5 % respecte de l'any 2019 i les dels procuradors un 14,4 %, minva que reflecteix l'impacte de la crisi provocada per la COVID-19, el decret d'estat d'alarma i les mesures de confinament aprovades.

Actuacions de justícia gratuïta

	2019	2020
Advocats	318.267 ¹	265.307
Procuradors	176.545	151.807
Total	494.812	417.114

¹ Inclou les assistències a víctimes de violència sobre la dona.

Despeses per assistència jurídica gratuïta (en €)

	2019	2020
Advocats (procediments)	42.491.609	34.524.858
Advocats (assistència al detingut)	12.876.883	11.397.490
Advocats (despeses de gestió)	2.863.120	2.446.769
SOJ	821.562	956.102 ¹
Procuradors	6.491.270	5.555.566
Total	65.544.444	54.880.785

¹ Inclou la despesa del SOJ penitenciari 2019 i 2020.

¹ S'han de deduir d'aquest import 172.053 € dels interessos i de les devolucions efectuades pels professionals d'ofici.

Àmbit jurisdiccional de les actuacions procedimentals i assumptes d'ofici dels advocats

	2019	2020
Àmbit penal	60,3 %	60,4 %
Àmbit civil	21,1 %	20,5 %
Àmbit contenciós administratiu	5,2 %	5,1 %
Àmbit social	3,1 %	2,8 %
Recurs de cassació	0,4 %	0,5 %
Normes generals	9,8 %	10,7 %

Assistències a víctimes de violència sobre la dona (advocats)

	2019	2020
Assistència a la víctima	4.183	3.841
Servei de guàrdia assistència (fins a 3)	10.097	10.079
Servei de guàrdia assistència (més de 3)	212	151
Total	14.492	14.071

Àmbit jurisdiccional de les actuacions dels procuradors

	2019	2020
Àmbit penal	65,0 %	65,9 %
Àmbit civil	34,4 %	33,4 %
Àmbit contenciós administratiu	0,6 %	0,7 %

Activitat de les comissions d'assistència jurídica gratuïta

A Catalunya funcionen 5 comissions d'assistència jurídica gratuïta (Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre). L'any 2020 hi ha hagut 142.333 expedients entrats (181.267 el 2019), dels quals se n'han resolt 140.391.

Serveis d'orientació jurídica

El Departament de Justícia subvenciona la prestació del Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) a la ciutadania, del qual els col·legis d'advocats disposen per a l'assessorament i l'orientació previs al procés, per a qui pretengui reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos, quan tingui per objecte evitar el conflicte processal o analitzar la viabilitat de la pretensió. La subvenció es fa mitjançant l'aplicació d'un mòdul de 31 € per hora de servei. El 2020 es van atendre 73.334 consultes (85.736 el 2019).

Matèries de consulta als SOJ més freqüents

	2019	2020
Civil	63,8 %	65,7 %
Social	16,0 %	13,5 %
Penal	7,8 %	7,7 %
Administratiu	3,0 %	2,5 %
Estrangeria	1,8 %	2,4 %
Mercantil	0,7 %	1,3 %
Violència de gènere	0,8 %	0,8 %
Queixes per actuació d'advocat	0,3 %	0,3 %

Oficines d'atenció al ciutadà de l'Administració de justícia

Les 29 oficines d'atenció al ciutadà (OAC) de l'Administració de justícia a Catalunya, ubicades als edificis judicials, reben i acullen els ciutadans que s'adrecen a les seus judicials i els faciliten l'orientació i l'ajuda necessàries. Malgrat la situació especial de pandèmia, les OAC han mantingut la prestació del servei, amb un descens molt notable de l'atenció presencial per la declaració de l'estat d'alarma i la suspensió dels terminis processals a causa de la pandèmia de la COVID-19.

Atencions fetes per les OAC

	2019	2020
Atenció telefònica	234.990	191.848
Atenció presencial	687.090	239.859
Atenció per correu electrònic	6.955	24.307
Total	929.035	456.014

5.3. Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics

(La plantilla orgànica es pot consultar a la taula Plantilla orgànica de l'Administració de justícia de la pàgina 117.)

Nòmina, Seguretat Social i MUGEJU

Retribucions del personal al servei de l'Administració de justícia (en €)

	2019	2020
Retribucions bàsiques	146.036.955,20	150.826.778,49
Retribucions complementàries	104.053.765,31	111.296.698,99
Seguretat Social	33.989.389,74	35.570.780,06
Total	284.080.080,55	297.694.257,54

Actuacions principals

Aplicació de l'increment retributiu del 2 % previst al Reial decret llei 2/2020, de 21 de gener, pel qual s'aproven les mesures urgents en matèria de retribucions en l'àmbit del sector públic (BOE 22/01/2020).

Devolució del 60 % de l'import equivalent a la paga extra deixada de percebre l'any 2013, en virtut dels acords de Govern GOV/19/2013 i GOV/20/2013, de 26 de febrer.

Increment del complement específic i complement específic transitori, amb efectes de l'1 d'octubre de 2020, en les quantitats establertes per l'Acord de Govern de 10 de novembre de 2020.

Aplicació de les retribucions corresponents a la implantació de la nova oficina judicial als partits judicials de Tremp i Vielha e Mijaran.

Abonament de les retribucions dels nous òrgans judicials que han entrat en funcionament durant el 2020: Jutjat de Primera Instància 60 de Barcelona, Mercantil 12 de Barcelona, Social 3 de Terrassa, Primera Instància 8 de Reus, Primera Instància 7 de Girona i jutjats de pau de Cabriels, Vallgorguina i la Selva del Camp.

Implantació del pagament de les prolongacions de jornada corresponents a les mesures d'auto-reforç establertes als jutjats socials i mercantils de Catalunya, d'acord amb el que disposa la Resolució de l'SRAJ, de 27 de novembre de 2020.

Gestió de moviments de personal

Actuacions principals

- Procediment extraordinari d'incorporació a la Borsa de personal interí. Sol·licituds d'incorporació a la llista de funcionament de persones opositores a la borsa de personal interí a Catalunya, amb motiu d'haver aprovat algun exercici en fase d'oposició: 1.722 persones del cos de tramitació processal i administrativa, i 120 persones del cos de gestió processal i administrativa.
- Modificació de partits judicials. Peticions de modificació, ampliació o reducció, dels partits judicials de les persones que integren la borsa de personal interí: 2.577 sol·licituds.

Gestió de la borsa de personal interí

	2019	2020
Nomenaments de personal interí	2.080	1.420
Desocupacions de personal interí	1.704	1.321
Substitucions a cos superior	198	79
Sol·licituds de cobertura de substitucions	1.937	1.658
Sol·licituds de substitucions autoritzades	1.450	1.047
Sol·licituds d'incorporació a la borsa d'alumnes CFTGA ¹	61	78
Persones que han fet cursos de formació al CEJFE	618	334
Peticions de suspensió de la borsa d'interins	867	743

¹ Curs de formació Títol de grau administratiu (àmbit jurídic).

Moviments de personal de l'Administració de justícia

	2019	2020
Jubilacions	133	183
Canvis de situació administrativa	54	17
Execució de sancions de règim disciplinari	19	15

Convocatòries i gestió de llocs

Actuacions principals

- Processos de provisió derivats de la creació o la modificació de plantilla de nous òrgans judicials.
Creació de nous òrgans judicials: Secció d'Apel·lació Penal. TSJ Sala Civil i Penal, jutjats socials núm. 34 i 35 de Barcelona, Jutjat de 1a Instància 60 de Barcelona, Jutjat Social 3 de Terrassa, Jutjat de 1a Instància 8 de Reus, Jutjat Mercantil 12 de Barcelona, Jutjat de 1a Instància 7 de Girona, Jutjat de Pau de Cabriels, Jutjat de Pau de Vallgorguina, Jutjat de Pau de la Selva del Camp.
Modificació/ampliació de plantilla de centres de treball: Fiscalia Provincial de Barcelona, Fiscalia Àrea de Terrassa, Secció Territorial de l'Hospitalet de Llobregat, Fiscalia Àrea de Sabadell, Fiscalia Provincial de Girona, Secció Territorial de Badalona, Secció Territorial de Sant Feliu de Llobregat, Jutjat de pau de Salou, Deganat Manresa.
Modificació/ampliació de relació de llocs de treball: oficina judicial de Tremp, oficina judicial de Vielha e Mijaran, ampliació del Servei Comú Processal General de Girona.
Implantació de l'oficina judicial: oficina judicial de Tremp, oficina judicial de Vielha e Mijaran, oficina judicial de la Bisbal d'Empordà.
- Convocatòria de concurs de trasllats.
Places vacants i de nova creació entre funcionaris dels cossos de gestió processal i administrativa (GPA), de tramitació processal i administrativa (TPA) i d'auxili judicial (AJ) de l'Administració de justícia. (Resolució de 28 de juliol de 2020.)
- Reingressos al servei actiu.
Personal funcionari del cos de gestió processal i administrativa cessats com a lletrats substituïts de l'Administració de Justícia. Nombre total: 17.
Personal funcionari procedent d'una excedència per interès particular. Nombre total: 6.

- Processos selectius.

Cobertura de llocs de treball singularitzats. Processos gestionats: responsable del Servei Comú Processal General, responsable del Registre Civil de la Unitat Processal de Suport Directe (primera instància i instrucció) i responsable del Servei Comú Processal d'Execució de la Bisbal d'Empordà.

Cobertura de llocs de treball base en comissió de serveis. Nombre total: 114 (34 GPA, 55 TPA, 19 AJ i 6 metges forenses-Ministeri Fiscal).

- Processos selectius.

Convocatòria al 2020 de les proves selectives per a l'Ingrés en el cos d'auxili judicial corresponent a l'oferta d'ocupació pública 2017 i 2018 del Ministeri de Justícia. Nombre de places a Catalunya: 443.

Convocatòria al 2020 de l'oferta d'ocupació pública del Ministeri de Justícia. Nombre total de places convocades: 1.300 (497 GPA, 547 TPA, 214 AJ i 42 Ministeri Fiscal).

Assistència jurídica i recursos

Proposta de disposicions normatives i circulars

Tramitació del projecte de la disposició transitòria segona de la Llei 5/2020, de 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, que regula el règim retributiu transitori del personal dels cossos al servei de l'Administració de justícia a Catalunya.

Acord del Govern de 22 de desembre de 2020, pel qual es prorroga el Programa retributiu de caràcter transitori per a les unitats processals de suport directe dels jutjats de primera instància i instrucció amb funcions de violència sobre la dona.

Recursos i altres

	2019	2020
Recursos en via administrativa	51	15
Recursos en via contenciosa administrativa	19	47
Altres sol·licituds o reclamacions	226	130

5.4. Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia

Activitat interinstitucional i interadministrativa

Comissions amb TSJ i Fiscalia

	Data
Comissió Mixta TSJC – Departament de Justícia	19/02/2020
Comissió Mixta de Coordinació Fiscalia – Departament de Justícia	11/03/2020
Subcomissió d'Informàtica de la Comissió Mixta TSJC – Departament de Justícia	10/02/2020 05/05/2020 13/05/2020 03/11/2020
Subcomissió Mixta de Personal - Sala de Govern TSJC - Departament de Justícia	03/02/2020

Comissions interdepartamentals

	Data
Comissió de Seguiment amb el Departament d'Educació del Cicle Formatiu de Gestió Administrativa orientat a l'àmbit jurídic	22/05/2020 24/07/2020 22/10/2020
Reunió plenària del Pla Estratègic Barcelona Ciutat Segura	27/01/2020
Comissió Interdepartamental per a la Concreció d'una Estratègia Transversal i Integral davant la Desaparició Forçada de Menors	22/01/2020 30/09/2020 28/10/2020 25/11/2020

Coordinació amb el Ministeri de Justícia i el CGPJ

	Data
Ple de la Comissió Nacional d'Estadística Judicial	17/12/2020
Comissió Tècnica de la Comissió Nacional d'Estadística Judicial	29/10/2020
Comissió Permanent del Comitè Tècnic Estatal de l'Administració Judicial Electrònica	01/12/2020

Actuacions tecnològiques i de digitalització en l'àmbit de l'Administració de justícia

Expedient judicial electrònic

El sistema informàtic judicial e-justícia.cat permet la incorporació de l'expedient judicial electrònic dins de l'Administració de justícia. El mòdul disposa de funcionalitats orientades en aquest aspecte: recepció telemàtica d'escrius, notificacions telemàtiques, signatura electrònica, integració de les gravacions de les vistes judicials, etc.

Durant el 2020, s'ha desplegat la gestió processal (part civil) del sistema e-justícia.cat als partits judicials de Sant Boi de Llobregat, el Prat del Llobregat, Cornellà de Llobregat i Tortosa (els tres primers també inclouen el desplegament del mòdul del Servei Comú d'Execució). Així mateix, s'ha desplegat el mòdul del Servei Comú d'Execució al partit judicial de la Bisbal d'Empordà. Finalment, als jutjats de primera instància núm. 60 de Barcelona, núm. 8 de Reus, núm. 7 de Girona, al Jutjat Social núm. 3 de Terrassa i al Mercantil núm. 12 de Barcelona, tots de nova creació durant l'any 2020, també s'hi ha implantat el sistema de tramitació e-justícia.cat.

Registres automatitzats als jutjats de guàrdia

El 2018 ja es va assolir el desplegament als 49 partits judicials del mòdul informàtic del Registre de guàrdia (RGU) del sistema e-justícia.cat, des d'on es registren de manera automatitzada totes les diligències penals que tenen entrada als jutjats d'instrucció, mixtos o VIDO (violència sobre la dona) que estan en funcions de guàrdia.

El mòdul de presentació telemàtica d'atestats del sistema e-justícia.cat (ATE) permet la transmissió telemàtica dels atestats dels Mossos d'Esquadra que s'envien als jutjats de guàrdia.

El mòdul de comunicats mèdics telemàtics permet la transmissió telemàtica dels comunicats mèdics de lesions que s'envien des dels hospitals, CAP i CUAP als jutjats de guàrdia. A finals de 2020, 986 centres sanitaris estaven integrats en aquest sistema de remissió automatitzada, 65 més que l'any anterior.

Durant l'any 2020 es van enregistrar un total de 548.636 diligències de guàrdia amb el mòdul RGU (465.519, el 2019), de les quals 295.704 han tingut com a origen un atestat dels cossos policials i 93.097 han estat comunicats mèdics. La resta (159.835) corresponen a denúncies de particulars i a d'altres orígens.

Gestió d'efectes

L'any 2020 s'ha desplegat el mòdul de gestió d'efectes (GEF) del sistema e-justícia.cat (que permet fer la gestió, el control i l'inventari dels efectes judicials i de les peces de convicció que formen part dels procediments judicials) als partits judicials de Vielha e Mijaran, Tremp i la Bisbal d'Empordà.

Presentació d'escrius telemàtics

Durant l'any 2020 s'han incorporat a la presentació de demandes i escrius telemàtics els següents organismes i entitats: el Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya (Departament de Presidència), el Departament de Treball, les diputacions provincials i l'Institut Català d'Acolliment i Adopció (ICAA).

Notificacions judicials

NOTICAT és el mòdul del sistema e-justícia.cat que permet l'enviament telemàtic de notificacions judicials, que substitueix la tradicional notificació en paper. El mòdul es va desenvolupar durant l'any 2018, any en què ja es van començar a fer les primeres proves pilot.

Durant l'any 2020 s'ha activat la recepció de notificacions telemàtiques als següents col·lectius i entitats:

- Advocats dels Col·legis d'Advocats de Catalunya
- Graduats socials

- Advocacia de l'Estat
- FOGASA
- SEPE
- Agència Tributària

Fiscalia

Durant l'any 2020 s'ha implantat el nou mòdul de comunicació telemàtica entre la Fiscalia i els òrgans judicials a la Fiscalia de Terrassa (prova pilot del nou sistema). La Fiscalia de Terrassa es relaciona ja telemàticament amb els partits judicials de Terrassa i Rubí mitjançant el sistema e-justícia.cat.

Comissió de documents i esquemes tramitals

Durant el 2020 es van crear tres esquemes tramitals derivats de la COVID-19. S'han realitzat també 832 actuacions en esquemes vigents i s'han fet 5.046 modificacions a les plantilles de documents de les col·leccions vigents.

Formació i suport

Durant l'any 2020 s'han impartit 1.954 hores de formació bàsica (709 de presencials i 1.245 de virtuals) i s'han fet 820 jornades de suport directe (436 de presencials i 384 de virtuals) a les unitats judicials associades als desplegaments dels mòduls esmentats.

5.4.1. Subdirecció General de Planificació i Programes

Òrgans judicials

Durant l'any 2020 s'han posat en servei 5 nous òrgans judicials.

Amb els 5 nous òrgans judicials, a finals de 2020 n'hi havia 633 en funcionament (598 d'unipersonals i 35 de col·legiats), a més dels 898 jutjats de pau.

Nous òrgans judicials

	Entrada en funcionament
Jutjat de 1a Instància núm. 60 de Barcelona	30/09/2020
Jutjat de 1a Instància núm. 8 de Reus	30/09/2020
Jutjat Social núm. 3 de Terrassa	30/09/2020
Jutjat Mercantil núm. 12 de Barcelona	30/09/2020
Jutjat de 1a Instància núm. 7 de Girona	30/11/2020

Planta judicial

	2019	2020
Partits judicials	49	49
Òrgans judicials	628	633
Òrgans judicials col·legiats (TSJC i audiències provincials)	35	35
Òrgans judicials unipersonals	593	598
Jutjats de pau	898	898

Tipus d'òrgans judicials

	2019	2020
TSJC (sales)	3	3
Audiències provincials (seccions)	32	32
Jutjats de 1a instància	117	120
Jutjats de 1a instància – família	22	22
Jutjats de 1a instància – capacitat i estat civil	3	3
Jutjats de 1a instància i instrucció	171	171
Jutjats mercantils	13	15
Jutjats d'instrucció	79	79
Jutjats penals	69	69
Jutjats VIDO	19	19
Jutjats de menors	9	9
Jutjats de vigilància penitenciària (Barcelona i Girona)	6	6
Jutjats socials	57	58
Jutjats contenciosos administratius	23	23
Registres civils únics (Barcelona i Tarragona)	4	4
Jutjat Degà (Barcelona)	1	1
Total	628	633
Fiscalies	24	24
Total (òrgans i fiscalies)	652	657

34 dels jutjats de 1a instància i instrucció compatibilitzen la seva activitat general amb l'activitat VIDO (violència sobre la dona).

Plantilla orgànica de l'Administració de justícia

Des de 2015 es manté la ràtio de jutges per 100.000 habitants en 10,8, mentre que la mitjana estatal és d'11,9.

Pel que fa al personal al servei de l'Administració de justícia, s'han aprovat les plantilles orgàniques de 4 dels nous òrgans judicials que han entrat en funcionament durant l'any 2020 (Ordre del Ministeri de Justícia de 4 d'agost de 2021), i també s'ha aprovat la plantilla orgànica dels jutjats socials núm. 34 i núm. 35 de Barcelona, que van entrar en funcionament el 31 de desembre de 2019 amb reforços. La plantilla orgànica del Jutjat de 1a Instància núm. 7 de Girona ja havia estat aprovada anteriorment per Ordre del Ministeri de Justícia de 19 de juny de 2019.

Així mateix, s'han modificat les plantilles orgàniques de funcionaris del personal al servei de l'Administració de justícia del partit judicial de Manresa (Ordre del Ministeri de Justícia de 21 d'agost de 2020), amb un increment d'1 plaça de TPA a l'oficina del Deganat i un decrement d'1 TPA a l'Oficina d'Atenció Ciutadana.

Plantilla orgànica de l'Administració de justícia

	2019	2020
Personal del poder judicial	832	837
Magistrats	752	757
Jutges	80	80
Personal de l'Administració estatal	1.054	1.059
Lletrats de l'Administració de justícia	657	662
Fiscal superior	1	1
Fiscals en cap	4	4
Tinents fiscals	5	5
Fiscals caps d'àrea	6	6
Fiscals	290	290
Advocats fiscals	91	91
Personal de l'Administració catalana	7.461	7.519
Secretaris de pau	157	157
Gestió processal i administrativa	2.162	2.186
Tramitació processal i administrativa	3.388	3.411
Auxili judicial	1.541	1.552
Metges forenses	213	213
Total	9.347	9.415

Plantilla de l'Administració de justícia per territoris

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Terres de l'Ebre	Total
Magistrats	601	53	30	70	3	757
Jutges	35	21	10	4	10	80
Fiscal superior	1	—	—	—	—	1
Fiscals en cap	1	1	1	1	—	4
Tinents fiscals	2	1	1	1	—	5
Fiscals caps d'àrea	6	—	—	—	—	6
Fiscals	214	30	10	30	6	290
Advocats fiscals	60	14	6	9	2	91
Lletrats de l'AJ	483	65	37	63	14	662
Secretaris de pau	91	31	13	15	7	157
Gestors processals i administratius	1.641	203	111	186	45	2.186
Tramitadors processals i administratius	2.537	332	157	321	64	3.411
Auxiliars judicials	1.117	170	82	147	36	1.552
Metges forenses	134	28	17	25	9	213
Total	6.923	949	475	872	196	9.415

Oficina judicial

L'oficina judicial és una nova organització de caràcter instrumental homogènia a tot l'Estat que, de manera exclusiva, serveix de suport a l'activitat jurisdiccional dels jutges i els tribunals. Les noves oficines judicials s'han implementat tenint en compte les característiques pròpies de cada partit judicial i seguint les [línies estratègiques](#) per a la modernització de l'Administració de justícia. Es pot accedir a la informació sobre les [oficines judicials implantades](#) al web del Departament de Justícia.

L'any 2020, malgrat la paralització causada per la pandèmia, es van implementar tres partits amb jutjats de primera instància i instrucció.

Noves oficines judicials

Entrada en funcionament

Vielha e Mijaran	3 de març de 2020
Tremp	1 de juliol de 2020
La Bisbal d'Empordà	2 de novembre de 2020

A finals de 2020 l'oficina judicial estava implantada en 19 dels 49 partits judicials de Catalunya i afectava 81 òrgans judicials dels 633 existents.

Equips d'actuació prèvia

El Departament, abans d'implementar l'oficina judicial, elabora uns plans de treball per revisar i impulsar les execucions civils en tràmit en aquells partits judicials amb litispendència elevada. Aquestes actuacions s'emmarquen en les tasques de caràcter previ que s'han de portar a terme per implementar l'oficina judicial amb garanties d'èxit i els assumeixen els equips d'actuació prèvia (EAP).

Vista l'experiència d'aquests equips i els bons resultats assolits, durant l'any 2020 els EAP van continuar el suport a partits amb l'oficina judicial ja implementada com a mesura de reforç davant l'augment de la pendència d'assumptes declaratius civils causat per la COVID-19 i el període d'adaptació al nou sistema de gestió processal. Així mateix, els equips van dur a terme actuacions prèvies en partits on s'havia de desplegar el nou model.

Partits judicials en què han actuat els EAP

Partit judicial	Suport	Data inici mesura	Data finalització mesura	Escrits tramitats	Assumptes impulsats	Import (€) manaments i transferències
El Vendrell	SCPE ¹	04/02/19	30/01/2020	—	3.818 execucions revisades	—
Cornellà de Llobregat	UPSD ²	02/09/19	31/03/2021	1.951	4.248	48.440,35
Cerdanyola del Vallès	UPSD ²	1/02/20	Continua	2.147	2.233	141.933,78
La Bisbal d'Empordà	SCPE ¹ (tasques nova numeració)	1/10/20	31/12/20	17	77 tramitades 1.407 revisades	187,10
Berga	Jutjats (reducció d'execucions civils)	1/10/20	31/12/20	1.319	721	19.241,54

1 Serveis comuns processals d'execució.

2 Unitats processals de suport directe.

Relacions de llocs de treball

Les relacions de lloc de treball (RLT) són l'instrument d'organització de personal de les oficines judicials i aniran substituint el model basat en les plantilles orgàniques. L'RLT de les oficines judicials ordena el personal de l'Administració de justícia, però alhora també permet establir llocs singularitzats o de responsabilitat i obrir la possibilitat de fer carrera administrativa.

El Departament de Justícia és l'òrgan competent per determinar les RLT de les oficines judicials i per aprovar-les inicialment.

L'any 2020 s'han aprovat 4 RLT:

- L'RLT de Vielha e Mijaran i de Tremp (Ordre JUS/182/2020, de 25 de febrer, per la qual s'aproven, amb caràcter definitiu les RLT dels cossos de GPA, TPA i AJ de l'Administració de justícia, dels partits judicials de Vielha e Mijaran i Tremp (BOE número 54, de 3 de març de 2020)). Feta pública per Resolució JUS/751/2020, de 17 de març, del Departament de Justícia, publicada al DOGC número 8090, de 20 de març de 2020.
- L'RLT de la Bisbal d'Empordà (Resolució de 21 de juliol de 2020, de la Direcció General per al Servei Públic de Justícia, per la qual s'aprova amb caràcter definitiu les RLT dels cossos de GPA, TPA i AJ de l'Administració de justícia, de l'Oficina Judicial de la Bisbal d'Empordà (BOE número 210, de 4 d'agost del 2020)). Feta pública per Resolució JUS/2260/2020, de 18 de setembre, del Departament de Justícia, publicada al DOGC número 8233, de 25 de setembre del 2020.

- L'RLT de Berga (Resolució de 17 de setembre del 2020, de la Direcció General per al Servei Públic de Justícia, per la qual s'aproven amb caràcter definitiu les RLT dels cossos de GPA, TPA i AJ de l'Oficina Judicial de Berga (BOE número 255, de 25 de setembre del 2020). Feta pública per Resolució JUS/2498/2020, de 8 d'octubre, del Departament de Justícia, publicada al DOGC número 8247, de 15 d'octubre de 2020.
- Altrament, també s'ha modificat l'RLT de Girona com a conseqüència de la posada en marxa del Jutjat de 1a Instància núm. 7.

Així, s'han incorporat un total de 74 nous llocs de treball a les RLT durant l'any 2020, dels quals un 6,8 % són llocs de responsable i se'ls exigeix com a requisit el català i un 13,5 % tenen funcions especialitzades.

Llocs de treball en RLT del personal de l'AJ

	2019	2020
Llocs genèrics	601	660
Llocs genèrics amb funcions especialitzades	161	171
Llocs de responsable	43	48
Total	805	879

Registres civils

Activitat registral

A Catalunya hi ha 947 registres civils, 49 dels quals principals i 898 delegats. L'any 2020 l'activitat dels registres civils principals va representar un 74 % del total, mentre que l'activitat dels registres civils delegats, a càrrec dels jutjats de pau, va representar el 26 % del total (el 2019 va ser el 73 % i el 27 %, respectivament).

Activitat dels registres civils principals

	2019	2020
Inscripcions de naixements	135.120	125.944
Certificats de naixement	286.781	230.065
Inscripcions de matrimoni	34.363	21.001
Certificats de matrimoni	34.919	23.215
Inscripcions de defunció	50.317	60.671
Certificats de defunció	85.742	92.263
Inscripcions de tutela	4.543	4.777
Certificats de tutela	1.748	1.401
Certificats de fe de vida	23.666	19.814

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Infoleg del Ministeri de Justícia.

Actuacions

Les actuacions iniciades per millorar i facilitar la gestió dels tràmits i serveis a la ciutadania han estat:

- Implantació del sistema de cita prèvia als registres civils del Vendrell, Santa Coloma de Gramenet, Tarragona i Terrassa. La implantació del sistema de cita prèvia als registres civils es va iniciar l'any 2017, i el 2019 es va incorporar a la Seu judicial electrònica, des de la qual s'informa també dels requisits, els terminis i la documentació que cal aportar per a cada tràmit i s'ofereixen formularis per presentar sol·licituds i documentació.

Durant l'any 2020, el nombre de cites usades (finalitzades amb atenció, no presentades i anul·lades) és de 65.305 cites, 25.417 cites finalitzades amb atenció. En relació amb les cites no presentades i anul·lades, va suposar un nombre alt a conseqüència de la COVID-19, a partir del 16 de març de 2020. No obstant això, el Departament de Justícia va donar suport tècnic als registres civils afectats per resoldre i reassignar de manera cronològica i automàtica totes les cites que figuraven programades des del 16 de març i que amb motiu de l'estat d'alarma decretat no van poder ser ateses.

Cita prèvia al Registre civil

	2019	2020
Registres civils amb cita prèvia	9	13
Cites usades	16.011	65.305

- Continuació del desplegament de les comunicacions telemàtiques dels naixements des dels centres sanitaris als registres civils, desplegat a tots els centres sanitaris del sector públic (41) i a 5 dels 22 centres sanitaris del sector privat. El 2020 hi ha hagut 14.564 comunicacions (13.521 al 2019).
- Manteniment del programa d'obertura a les tardes per millorar i facilitar la gestió dels tràmits i serveis al ciutadà, que s'ha implantat als registres civils de Barcelona (2008), l'Hospitalet de Llobregat (2010) i Terrassa (2010).
- Manteniment del servei d'atenció i suport als funcionaris de les oficines de registre civil per tractar qüestions i dubtes (suport jurídic, ajuda en l'ús del programa Inforeg, propostes de millora, etc.). El 2020 hi ha hagut 2.131 consultes (1.901 al 2019).

Cicle formatiu de grau mitjà de gestió administrativa orientat a l'àmbit jurídic

L'any 2011 es va posar en marxa el cicle formatiu de grau mitjà de gestió administrativa, orientat a l'àmbit jurídic. Aquest cicle consta de dos cursos en els quals s'imparteix una part teòrica i una part pràctica que fan durant el segon curs. Aquesta nova oferta formativa neix amb la voluntat de fomentar i millorar els perfils professionals de l'àmbit jurídic i judicial a Catalunya i de despertar vocacions cap a l'Administració de justícia.

El curs 2019-2020, 139 alumnes han fet les pràctiques en òrgans i oficines judicials, amb la participació de 118 tutors. Des que es va iniciar aquest cicle, 889 alumnes han fet aquestes pràctiques.

Informació i assessorament

L'any 2020, la Subdirecció General de Planificació i Programes ha respost un total de 1.802 demandes d'informació, tant de ciutadans com d'òrgans i organitzacions, en relació amb l'àmbit de l'Administració de justícia.

Principalment les consultes han estat sobre el Registre civil.

Consultes sobre Administració de justícia

	2019	2020
Procediments judicials	110	317
Registre civil	121	734
Administració electrònica	59	120
Servei d'Orientació Jurídica	44	113
Certificat. Ministeri de Justícia	37	86
IMLCFC	53	33
Justícia gratuïta	84	159
Recursos humans	9	44
Altres	94	196
Total	611	1.802

Arxius judicials

La Xarxa d'Arxius Judicials gestiona 280 km de documentació judicial, dels quals 188 es conserven en centres d'arxiu interns i 92 en dipòsits externs.

La Xarxa d'Arxius Judicials de Catalunya dona servei d'arxivament i gestió documental als 633 òrgans judicials i a les 24 adscripcions de Fiscalia dels 49 partits judicials de Catalunya, i també a l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya. Està integrada per 57 centres d'arxivament: 2 arxius judicials territorials (conserven la documentació judicial de més de quinze anys) i 55 arxius centrals (conserven la del sisè fins al quinè any).

Activitat de la Xarxa d'Arxius Judicials de Catalunya

	2019	2020
Consultes ateses pels arxius judicials de Catalunya	227.756	173.284
Documentació custodiada pels arxius judicials de Catalunya (m)	180.253	188.086
Documentació custodiada en dipòsits d'arxiu externs (m)	88.095	92.701
Documentació tractada i inventariada (m)	15.869	11.137
Documentació rebuda als arxius judicials de Catalunya des de les oficines judicials (m)	12.692	9050
Documentació traslladada des dels arxius judicials de Catalunya a altres arxius judicials (m)	339	1.122
Documentació traslladada des dels arxius judicials de Catalunya a empreses de custòdia de documentació (m)	4.515	4.656
Documentació transferida des dels partits judicials de Catalunya als arxius històrics del Departament de Cultura (m)	9	84
Documentació avaluada dels arxius judicials de Catalunya (m)	1.134	0
Documentació eliminada dels arxius judicials de Catalunya (m)	457	24
Documentació de Fiscalia eliminada (m)	279	364
Documentació arxivada als arxius centrals gestionada mitjançant e-justícia.cat (expedients)	1.968.714	2.074.921
Expedients arxivats mitjançant el mòdul informàtic d'arxivament i gestió d'ubicacions (AGU) als arxius de gestió	572.673	333.038

Informatització de la gestió d'arxivament i documents judicials

El mòdul informàtic d'arxivament i gestió d'ubicacions (AGU) de l'e-justicia.cat permet la gestió electrònica dels expedients arxivats i es desplega en paral·lel al mòdul de tramitació d'expedients (TRA) de l'e-justicia.cat. El 2020 el mòdul AGU s'ha implementat en 3 jutjats de primera instància, 1 jutjat social, 1 jutjat mercantil, 20 jutjats de primera instància i instrucció (en l'àmbit de civil) i 3 serveis comuns processals d'execució.

Biblioteques judicials

La Xarxa de Biblioteques Judicials de Catalunya dona servei de biblioteca, informació i documentació als magistrats, jutges, lletrats de l'Administració de justícia, fiscals i metges forenses dels 49 partits judicials de Catalunya, així com a l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya. Està integrada per 18 centres situats en els principals edificis judicials i per 37 dotacions bibliogràfiques en alguns deganats.

Des de la Xarxa de Biblioteques Judicials s'elaboren i es difonen diversos productes documentals, com la jurisprudència d'actualitat, el servei d'entrada en vigor de disposicions d'interès, el servei de difusió dels sumaris de les revistes rebudes a la Xarxa, la difusió mensual d'un article doctrinal d'especial interès en cada jurisdicció, les disposicions i anuncis del BOE, DOGC i DOUE d'interès per l'Administració de justícia (diàriament); la difusió dels acords de la Sala de Govern del TSJC publicats al portal de transparència del TSJC i l'elaboració de dossiers bibliogràfics que es divulguen a través de la intranet del Departament.

El 2020 l'equip de bibliotecaris judicials va celebrar el Seminari de biblioteques judicials 2020, el dia 5 de febrer de 2020, al CEFJE, on es va treballar sobre tres grans eixos: el servei de sumaris de revistes, la presentació dels treballs del grup del butlletí documental i també el full de consultes, i el quadre Excel de recollida d'estadístiques.

Indicadors d'activitat de la Xarxa de Biblioteques Judicials

	2019	2020
Percentatge d'usuaris potencials que han fet ús dels serveis de biblioteca	69,2 %	59,3 %
Usuaris que han efectuat consultes jurídiques	13.850	14.354
Consultes d'informació i documentació ateses	32.234	33.041
Serveis efectuats en la resolució de les consultes	95.561	80.306
Préstecs a domicili i en sala: circulació del fons bibliogràfic	7.386	2.967
Documents subministrats en resposta a consultes (en qualsevol suport)	55.447	47.208
Volums del fons bibliogràfic de tota la Xarxa: biblioteques i dotacions bibliogràfiques	114.263	115.426
Increment anual del fons bibliogràfic de tota la Xarxa: biblioteques i dotacions bibliogràfiques	2.009	1.163

Efectes judicials

La Xarxa de Dipòsits Judicials de Catalunya dona servei d'organització i ordenació dels dipòsits corresponents a 227 òrgans judicials en 32 dels 49 partits judicials de Catalunya, així com d'informatització a partir de la implementació del mòdul informàtic de gestió d'efectes (GEF), del sistema e-justícia.cat.

Pel que fa a les actuacions d'organització, ordenació i inventari i informatització dels efectes i dipòsits judicials en els partits en què s'implementa l'oficina judicial i fiscal, s'han finalitzat les de 19 partits judicials i se n'han iniciat en 2 partits més.

El 2020 s'han iniciat les tasques d'ordenació i inventari (GEF) en 2 partits judicials (Rubí i Berga).

Activitat de la Xarxa de Dipòsits Judicials de Catalunya

	2019	2020
Oficines judicials amb el mòdul GEF de gestió d'efectes	224	227
Metres de dipòsits judicials	11.651	11.200
Metres de dipòsit extern	10.000	10.000
Sortida d'efectes judicials	20.261	16.088
Efectes judicials destruïts	3.067	1.733
Vehicles custodiats	274	302
Efectes judicials custodiats	169.083	185.540
Objectes judicials custodiats	295.591	324.143
Fotografies d'objectes judicials custodiats	178.091	203.265
Efectes judicials inventariats	27.014	23.182
Objectes judicials inventariats	51.621	41.714
Fotografies d'objectes judicials inventariats	47.033	35.656

1 Cada efecte pot estar format per diferents objectes.

Servei de Suport Jurídic

Expedients tramitats

	2019	2020
Revisió de propostes de resolució de sol·licituds i reclamacions formulades en via administrativa corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	11	11
Tramitació i emissió d'informes jurídics sobre convenis competència de la SRAJ	8	13
Resolució de consultes i petició d'informes de les diferents unitats de la SRAJ	36	32
Seguiment de projectes de normativa corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	19	23
Seguiment de recursos contenciosos administratius corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	25	55
Revisió de les propostes de resolució de recursos interposats en via administrativa corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	55	7
Tramitació i formulació de propostes de resolució de reclamacions de responsabilitat patrimonial corresponents a l'àmbit funcional de la SRAJ	5	4
Elaboració de la proposta de resolució de les consultes realitzades en relació amb el pagament de les taxes judicials	7	1
Seguiment, a instància de l'Assessoria del Departament, de les iniciatives incorporades al Sistema d'informació, gestió i tramitació dels documents de govern (SIGOV) per la resta de Departaments de la Generalitat	—	6
Altres expedients	11	19

5.5. Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya

L'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (IMLCFC) és un òrgan tècnic al servei de l'Administració de justícia, adscrit al Departament de Justícia.

Actuacions destacades

Durant l'any 2020 l'activitat de l'IMLCFC s'ha vist afectada, com en tots els sectors i activitats, per l'impacte de la pandèmia de la COVID-19, que ha comportat la modificació de pautes, criteris i protocols d'actuació derivats de les mesures adoptades per les autoritats competents i de les autoritats i institucions científiques.

Una de les fites més importants a l'IMLCFC ha estat la gestió de tots els tràmits administratius i tècnics per tal de disposar de l'expedient per a l'acreditació com a unitat docent MIR de l'especialitat de Medicina Legal i Forense. El 30 de juliol de 2020 es va publicar al BOE el Reial decret 704/2020, de 28 de juliol, pel qual s'establia l'accés al títol de metge/essa especialista en medicina legal i forense (títol que estableix l'article 475 de la Llei orgànica del Poder Judicial per accedir al cos de metges forenses). L'IMLCFC, escoltada la Comissió de Formació i Recerca i el Consell de Direcció, i d'acord amb el Departament de Justícia, va manifestar la seva voluntat d'acreditar-se com a unitat docent de l'especialitat de Medicina Legal i Forense. Durant el segon semestre es van portar a terme totes les accions necessàries per complir els requisits d'acreditació previstos per la normativa de l'especialitat i la normativa de formació sanitària especialitzada. Així, es va elaborar la Guia formativa de l'especialitat adaptada a l'IMLCFC (segons les previsions d'aquell moment) i es van establir convenis amb els dispositius docents necessaris per completar la formació (Hospital Universitari de Bellvitge, Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues de Llobregat, Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM), Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), Equip d'Atenció Primària (EAP) Via Roma i Centre d'Urgències d'Atenció Primària (CUAP) Manso. També s'ha definit la nova Comissió de Docència com a òrgan gestor de la unitat docent, i s'ha definit la plantilla de tutors provisionals i col·laboradors. Tot el procés d'acreditació es va formalitzar juntament amb els departaments de Justícia i de Salut. Finalment, el 24 de novembre de 2020 es va signar l'Acord del Govern pel qual s'aprova el marc de la col·laboració i coordinació per a la formació per a l'accés al títol de metge/essa especialista en medicina legal i forense pel sistema de residència, a Catalunya, que afecta els departaments de Salut, Justícia i Treball, Afers Socials i Famílies.

Recursos humans

La dotació de recursos humans de l'IMLCFC ha estat de 283 persones, majoritàriament personal del cos de metges forenses (192), però també personal dels cossos generals de l'Administració de justícia (42) i de la Generalitat de Catalunya (funcionari i laboral, 49), i inclou personal d'administració general, químics (4), psicòlegs (2), diplomats en salut pública (1), auxiliars de laboratori (3) i tècnics especialistes en patologia forense (31).

Personal dels cossos de l'Administració de justícia

	2019	2020
Cos de metges forenses	191	192
Cos de gestió processal i administrativa	1	1
Cos de tramitació processal i administrativa	26	25
Cos d'auxili judicial	16	16
Total	234	234

Activitat

Actuacions en l'àmbit jurisdiccional penal

	2019	2020
Reconeixement de lesionats (estat i sanitat)	36.960	34.028
Valoracions psiquiàtriques	6.494	6.206
Assistència mèdica a detinguts	2.890	1.650
Reconeixement de víctimes d'agressions sexuals	1.128	830
Valoració del risc o predicció de violència de gènere	89	31
Valoració de males praxis mèdiques	396	372
Aixecament de cadàvers	3.068	3.016
Autòpsies	4.138	4.083
Altres	2.135	1.764
Total	57.298	51.980

Actuacions als àmbits jurisdiccionals no penals

	2019	2020
Capacitat civil	6.483	3.769
Internaments psiquiàtrics involuntaris	8.587	8.278
Desnonaments	97	31
Determinacions de l'edat	1.318	597
Diligències sobre modificació de la capacitat	1.059	1.176
Registre Civil	1.042	953
Assumptes socials	1.741	1.360
Vigilància penitenciària	89	66
Contenciós administratiu	194	112
Pericials extrajudicials	3.211	2.851
Altres	292	646
Total	24.123	19.839

Assistència a judicis (tots els àmbits jurisdiccionals)

	2019	2020
Assistència a judicis	9.608	8.898

Servei de Patologia Forense

El Servei de Patologia Forense fa la investigació medicolegal i les autòpsies en tots els casos de mort violenta o sospitosa de criminalitat ordenades per l'autoritat judicial o pel Ministeri Fiscal. També li correspon la funció d'identificació de cadàvers i restes humanes.

Causa de mort

	2019	2020
Natural	2.409	2.497
Accidental	784	663
Homicidi	61	46
Suïcidi	517	544
Indeterminada	334	302
Antropologia forense	33	31
Total	4.138	4.083

Durant l'any 2020 s'ha produït al Centre de Patologia Forense de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat l'extracció de teixits humans de 95 cadàvers per ser donats per al seu ús clínic a la sanitat pública. Aquesta actuació es porta a terme en aplicació del Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia, el Servei Català de la Salut, el Banc de Sang i Teixits i el Sistema d'Emergències Mèdiques SAi l'Hospital Clínic de Barcelona.

Extraccions de teixits

	2019	2020
Còrnies	118	95
Ossos	2	—
Ossos i tendons	76	57
Pell	57	48
Segments vasculars	25	15
Vàlvules	7	3

El nombre de cadàvers avaluats per a donació a l'IMLCF ha estat de 1.482, 236 menys que l'any 2019, a causa de l'aturada en l'activitat durant els tres primers mesos de declaració de la pandèmia. D'aquests, se n'han descartat el 94 %, majoritàriament per haver passat més de 24 hores del decés (35 %) i per contraindicació clínica o de risc biològic (32 %). L'IMLCFC es manté com el primer centre de Catalunya amb més activitat d'obtenció de teixit musculoesquelètic, pell i segments vasculars, i el quart en donació de còrnies.

Servei de Clínica Medicoforense

El Servei de Clínica Medicoforense fa els peritatges medicolegals, el control periòdic de les persones lesionades i la valoració dels danys corporals que siguin objecte d'actuacions processals, i també l'assistència o vigilància facultativa al detinguts que estiguin a disposició judicial o del Ministeri Fiscal. El 2020 s'han fet 34.028 informes de reconeixement de lesionats i un total de 2.851 informes pericials extrajudicials. A més, la Unitat de Psicologia ha elaborat 210 informes.

Servei de Laboratori Forense

La tasca principal del Servei de Laboratori Forense és l'anàlisi de mostres (tant de vius com de cadàvers) trameses pels metges forenses de l'IMLCFC. S'ha mantingut l'acord de funcionament entre el Servei de Laboratori (Biologia) de l'IMLCFC i el Servicio de Biología del Laboratorio del Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses per a la determinació d'ADN en casos d'agressió sexual.

El volum total de casos registrats al Servei va ser de 4.806 (l'estimació total és més elevada, ja que encara s'envien mostres per analitzar directament a l'Institut Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses) i cada cas pot comportar diferents estudis (toxicològics, biològics, bioquímics i serològics). Dels 746 casos per a estudi biològic, 604 casos són mostres d'agressions sexuals, que han crescut considerablement els últims anys, si bé durant el 2020 s'ha produït una petita davallada relacionada probablement amb les restriccions per la pandèmia.

Sol·licituds d'estudis

	2019	2020
Toxicologia	4.001	4.018
Biologia	918	746
Bioquímica	312	1.076
Serologia	10	2.046
Consulta tècnica	9	6

Formació i docència

Els professionals de l'IMLCFC participen en moltes activitats de docència i de presentació de ponències o en sessions, les quals estan recollides en la memòria d'activitat de l'IMLCFC.

Dins del programa de formació continuada per a metges forenses, organitzat pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), s'han fet 4 cursos (menys dels previstos inicialment, amb motiu de les restriccions per la pandèmia), part d'una nova edició del curs de gestió per a càrrecs de comandament i un curs per a tècnics especialistes en patologia.

Durant l'any 2020 es van portar a terme 7 sessions clíniques.

Quant a formació especialitzada, s'ha assistit a la XV Jornada d'Actualització en Toxicologia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears.

Recerca i publicacions

L'IMLCFC, en col·laboració amb el CEJFE, ha publicat una nova obra dins la sèrie de publicacions científiques relacionades amb les diferents branques de la medicina forense. Es tracta del llibre corresponent a la publicació del Servei de Laboratori Forense de l'IMLCFC titulat *Drogues d'abús en toxicologia forense: recomanacions i interpretació d'utilitat medicolegal*.

Durant l'any 2020 la Comissió de Docència i Investigació de l'IMLCFC ha aprovat els 9 projectes de recerca següents:

- Marcadores histològics de vitalidad a nivel muscular para determinar la data de las lesiones. Uso práctico en casos forenses. Dra. Ivanka Gelsy Noriega.
- Estudi de les fractures d'os llarg per projectil d'arma de foc i la seva correlació amb la balística terminal. Dr. Ignasi Galtés.
- Estudi histomorfomètric per al diagnòstic diferencial entre el barotraumatisme pulmonar en el busseig amb escafandre autònom i els canvis tafonòmics pulmonars. Dr. Josep Maria Casadesús, Dr. Ignasi Galtés.
- SalvaCat-Federació Catalana de Salvament i Socorrisme (projecte per avançar cap a un servei integral de salvament i socorrisme). Dr. Josep Maria Casadesús.
- Determinació de la presència de la infecció per SARS-COV-2 en cadàvers, mitjançant la prova rRT-PCR i la determinació del test d'antigen per immunocromatografia. Dr. Javier Defez.
- Víctimes de tràfic d'éssers humans: avaluació forense de l'impacte sobre la salut mental. Sra. Anna A. Mateu, Dr. Alexandre Xifró, Dra. Antònia Bertomeu, Dra. Elena Cano.
- Aplicació d'un protocol forense amb entrevista en agressors sexuals a menors. Dr. Amadeu Pujol, Dr. Àngel Cuquerella, Dra. Montserrat Vilella, Sr. Jordi López, Sra. Anna A. Mateu.

-
- Developing a multi-omics tool for the early identification of individuals at risk of suicide: leveraging unique clinical and forensic pathology resources. Dra. Rosa Pérez.
 - Estudio descriptivo de una serie de muertes por caída accidental en personas mayores. Dra. Priscila Caballero.

També s'ha col·laborat en el projecte europeu DIVE (Diagnosis and interpretation of vascular embolism gas composition in scuba diving), Centre Universitaire Romand de Médecine Légale de Lausanne, i en l'estudi impulsat per la Secretaria de Salut Pública de Catalunya sobre morts per immersió a Catalunya.

A la convocatòria del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada per a 2020, convocades el 2019, s'han atorgat beques als estudis "Valoració de l'etilglucurònid com a biomarcador de consum recent d'alcohol etílic en detinguts de Catalunya" (investigador principal: Dr. Defez; equip investigador: G. Gallego, C. Banchs, H. Martín, I. Agustí) i, en matèria de violència de gènere, a l'estudi "Mesures de protecció dels i de les menors víctimes de violència masculista: una reforma pendent en l'atenció", amb la participació de la Dra. Belén Gallo.

El metges forenses adscrits a l'IMLCFC han publicat 6 articles en publicacions especialitzades, dos dels quals a la *Revista Española de Medicina Legal* i quatre en publicacions internacionals.

Biblioteca i serveis documentals

La Biblioteca de l'IMLCFC ofereix serveis de documentació especialitzats al col·lectiu de metges forenses de Catalunya, així com a la resta de professionals de l'Institut. A final de 2020 el fons bibliogràfic era de 3.800 volums i 14 col·leccions de revistes.

Aquest any s'han adreçat a la Biblioteca un total de 242 usuaris (el 30 % dels usuaris potencials), que han formulat 635 consultes.

La Biblioteca ofereix, a través de la intranet, un servei que informa dels darrers números de revistes rebuts i de revistes d'interès que es poden consultar en obert i gratuïtes. El servei de novetats de llibres informa cada dos o tres mesos sobre les darreres adquisicions.

Es pot consultar completa la [memòria](#) d'activitat de l'IMLCFC de 2020.

6. Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima

- 6.1. Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat
- 6.2. Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària
- 6.3. Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics
- 6.4. Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil
- 6.5. Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

La Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima (SMPRAV) té encomanada la funció d'executar les mesures d'internament i d'altres que s'imposin a les persones i donar suport en els processos per a la seva reinserció; de dirigir i supervisar els programes de rehabilitació, de formació i d'inserció social i laboral; de supervisar el funcionament dels centres educatius i penitenciaris; i d'impulsar programes d'atenció a les víctimes del delictes. Per dur a terme les seves funcions, s'estructura en la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil i, en l'àmbit del sistema penitenciari català, en la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat, la Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària i la Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics. Transversalment, la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima disposa del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), el Servei de Suport Jurídic, el Servei d'Inspecció, l'Àrea d'Informació en Matèria de Seguretat i l'Àrea de Planificació i Projectes Estratègics.

El sistema penitenciari català

L'acció dels serveis penitenciaris se centra tant en la retenció i custòdia dels interns com, fonamentalment, en la seva rehabilitació i reinserció social amb la finalitat que no tornin a delinquir. La rehabilitació i reinserció integrals són l'objectiu general de la funció penitenciària, objectiu que es persegueix mitjançant actuacions coordinades i multidisciplinàries dels professionals penitenciaris.

Els [descriptors estadístics de serveis penitenciaris i rehabilitació](#) permeten consultar sèries històriques del sistema penitenciari català.

Població penitenciària

	2019	2020
Població penitenciària l'últim dia de l'any	8.391	7.884
Homes	7.828	7.371
Dones	563	513
En llibertat condicional	820	803
Interns diferents al llarg de l'any	14.015	13.217
Població encarcerada per 100.000 habitants	110,1	102,7

Caracterització dels interns¹

	2019	2020
Homes	93,3 %	93,5 %
Dones	6,7 %	6,5 %
Espanyols	53,9 %	52,1 %
Estrangers	46,1 %	47,9 %
Estrangers de la UE	6,7 %	6,9 %
Estrangers no de la UE	39,4 %	41,0 %
Mitjana d'edat (anys)	39,1	43,2

¹ Últim dia de l'any.

Situació penal

	2019	2020
Penats ¹	80,8 %	81,8 %
Preventius	19,2 %	18,2 %

¹ La població penada inclou els interns penats i els alliberats condicionals.

Delicte principal dels interns

	2019	2020
Amb delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic	42,5 %	41,7 %
Amb delictes contra la salut pública	16,5 %	17,3 %
Amb delictes violents	30,2 %	31,7 %

Permisos i programes de rehabilitació

	2019	2020
Població amb permisos penitenciaris	4.900	4.173
Població en programes de rehabilitació	11.789	10.675

La mitjana de dies d'estada a presó per als interns el darrer dia de 2020 va ser de 500,5 dies (485 el 2019), amb 125,5 dies per a les persones en presó preventiva i 748,4 dies per a les persones penades. El nombre d'interns en situació de tercer grau de tractament era de 1.603 el darrer dia de 2020 (1.653 el 2019) i aquest mateix dia hi havia 803 persones en llibertat condicional (820 el 2019).

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

El 2020, la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima (SMPRAV) va signar i promoure convenis i acords de col·laboració interinstitucional i interadministrativa, entre els quals destaca el conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia, l'Agència de Residus de Catalunya i Ecoembes per a la gestió de residus als centres d'execució penal (centres penitenciaris i centres educatius).

Transparència, accés a la informació pública i bon govern

En el marc de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, s'han resolt un total de 25 sol·licituds d'accés a la informació pública en relació amb les matèries i competències de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

Actuacions en relació amb les relacions externes per àmbits

	2019	2020
Síndic de Greuges	315	241
Defensor del Pueblo	37	35
Parlament		
Propostes de resolució	9	9
Mocions	1	1
Controls de resolucions	5	6
Mocions	3	0
Preguntes escrites	46	48
Peticions de documentació	2	1
Compliments de mocions	4	1
Consultes de la bústia ciutadana	262	386
Visites a centres penitenciaris amb grups universitaris, representants públics o similars	11	7 ¹
Cartes institucionals	28	59
Atencions directes a familiars d'interns	26	40
Visites de delegacions estrangeres	10	0
Consultes de consolats, ambaixades i magistrats d'enllaç	73	50
Comunicacions periòdiques amb consolats	276	276
Consultes d'organitzacions europees o internacionals sobre el funcionament de la SMPRAV	14	44

¹ Atenció virtual a 5 grups d'estudiants i a 2 persones, individualment, per part del cap de la unitat.

Impuls a la modernització i a la gestió eficient

El **Projecte de videoconferències en l'àmbit d'execució penal** permet disposar d'un sistema de video comunicacions als centres d'execució penal que respon a les necessitats de comunicació dels interns dels centres penitenciaris i dels centres educatius de justícia juvenil amb el món exterior. Aquest sistema ha facilitat la comunicació dels interns amb els òrgans judicials, amb els seus advocats defensors i amb els seus familiars i fills durant la pandèmia. En aquest sentit, durant el 2020 es constata una proporció inversa entre les comunicacions presencials i les realitzades mitjançant videoconferència en tots els casos, amb un increment considerable de les videoconferències.

Quant a les **videoconferències entre els interns i els òrgans judicials**, tenen lloc amb motiu de la realització de vistes i judicis orals, sense necessitat de fer cap trasllat. El resultat és més seguretat

exterior i un estalvi en recursos destinats als trasllats per part dels Mossos d'Esquadra. El 2020, el 42,4 % de les comunicacions amb òrgans judicials es va fer mitjançant videoconferència, amb un creixement del 108,1 % respecte de 2019.

Comunicacions amb òrgans judicials

	2019	2020
Videoconferència	2.219	4.618
Presencial	11.401	6.267
Total	13.620	10.885

L'objectiu principal de **les videoconferències entre les persones internades en centres d'execució penal i els seus representants legals** és facilitar l'assistència lletrada, tot fent més eficient la tasca dels representants legals, i incrementar així l'atenció a les persones privades de llibertat. Respecte de l'any anterior, el nombre de videoconferències amb advocats ha augmentat un 16 %.

El 2020 l'assistència dels lletrats mitjançant videoconferències des de les seus dels col·legis d'advocats van representar el 10,6 % del total.

Comunicacions amb advocats

	2019	2020
Videoconferències	2.156	2.500
Presencials	27.810	21.011
Total	29.966	23.517

Pel que fa a les **videoconferències entre els interns i les seves famílies**, s'ha continuat posant l'èmfasi en les videoconferències entre persones privades de llibertat i els seus fills. Quant a les comunicacions entre adults privats de llibertat en centres penitenciaris i els seus fills, privats també de llibertat en centres educatius de justícia juvenil, durant l'any 2020 tots els adolescents/joves ingressats en centres educatius que ho han volgut han mantingut la relació per videoconferència amb els seus progenitors empresonats.

Durant la pandèmia, la SMPRAV ha facilitat al màxim les comunicacions per videoconferència i/o videotrucades entre els interns i els seus familiars i fills. Per aquest motiu, les comunicacions per videoconferència i/o videotrucada dels internes amb els seus familiars i fills durant el 2020 s'han incrementat un 16.780 % respecte de 2019.

Comunicacions amb família i fills

	2019	2020
Videoconferències	177	29.879
Presencials	61.511	31.432
Total	61.688	61.311

Amb l'impuls a **la implantació de plataformes digitals en les comunicacions segures entre els centres i els serveis de la SMPRAV i els òrgans judicials**, es fa possible l'intercanvi de documentació de manera segura, sense que sigui necessària la tramesa per fax, correu postal ni valisa. L'increment respecte de l'any 2019 ha estat del 95,5 %. Aquest considerable increment s'explica pel desplegament de les comunicacions segures a tots els centres, serveis i unitats dependents de la SMPRAV.

Flux de comunicacions segures dels centres i els serveis d'execució penal

	2019	2020
Com a receptors	27.624	44.848
Com a emissors	43.516	98.156
Total	73.159	143.004

6.1. Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat

Classificació dels interns

La Llei orgànica general penitenciària (LOGP) i el Reglament penitenciari (RP) recullen tres tipus de règim segons la condició personal de cada intern. El règim tancat, que es preveu aplicar als interns penats classificats en primer grau de tractament per la seva perillositat extrema o inadaptació manifesta als règims obert i ordinari, i als preventius amb idèntiques circumstàncies personals. El règim ordinari, que s'ha d'aplicar als detinguts i els presos, als penats sense classificar i als penats classificats en segon grau de tractament. El règim obert, que s'ha d'aplicar als penats classificats en tercer grau que poden continuar el seu tractament en règim de semilibertat.

El sistema penitenciari, a més de garantir el compliment de les penes privatives de llibertat, té com a finalitat primordial la inserció sociolaboral i la rehabilitació dels interns. La investigació criminològica ens indica en els estudis de reincidència que el CEJFE realitza cada quatre anys, que les persones que compleixen una condemna de presó tenen menys probabilitat de reincidir en el delicte proporcionalment al major grau de contacte amb l'exterior que hagin tingut durant aquest compliment. Així, és un objectiu estratègic l'avançament temporal del progressiu acostament a l'exterior per afavorir la reinserció dels internes per mitjà dels permisos de sortida, la classificació en graus de règim obert i la potenciació de la llibertat condicional.

Les dades del 2020 es veuen enormement influïdes per la pandèmia de la COVID-19, que va obligar a restringir radicalment els permisos de sortida en segon o tercer grau i les sortides programades per donar, d'una banda, compliment al confinament domiciliari obligatori de tota la població i, de l'altra banda, com a mesura per evitar el contagi per la COVID-19 i els brots als centres penitenciaris. En sentit contrari, es van potenciar totes les eines que permetessin un confinament domiciliari en 3r grau (classificacions en 3r grau i aplicació de l'article 86.4 RP).

L'aplicació de les diverses modalitats de vida en 3r grau també es va veure afectada per la pandèmia, ja que van disminuir els articles 83 (règim obert ordinari) i es va duplicar l'aplicació de l'article 86.4, que permet una major autonomia i residir al propi domicili, que va obtenir el vistiplau dels corresponents òrgans judicials.

Els equips multidisciplinaris encarregats de les actuacions d'execució, control, seguiment i informe dels penats estan formats per òrgans col·legiats i unipersonals integrats per treballadors socials, educadors, psicòlegs, juristes, monitors artístics, monitors esportius, bibliotecaris i pedagogs.

Classificació i règim de vida

	2019	2020
En règim tancat	134 (1,6 %)	107 (1,4 %)
En règim ordinari	6.604 (78,7 %)	6.174 (78,3 %)
En règim obert	1.653 (19,7 %)	1.603 (20,3 %)

Població amb permisos penitenciaris

	2019	2020
En situació de 2n grau	2.149	1.919
En situació de 2n grau, per menys de 48 hores	1.274	1.227
En situació de 3r grau	2.683	1.909
Permís de cap de setmana	2.886	2.212
Permís extraordinari amb acompanyament policial	539	358
Permís extraordinari sense acompanyament policial	385	913
Total	4.900	4.173

Alliberats condicionals

	2019	2020
Població en llibertat condicional	820	803
Llibertats condicionals concedides	691	532

La rehabilitació penitenciària es desenvolupa en programes que faciliten als interns una àmplia i diversificada oferta que inclou no solament les activitats terapèutiques i assistencials, sinó també les formatives, educatives, laborals, de lleure, de cultura i d'esport. Formen part també d'aquest procés rehabilitador els permisos de sortida, les sortides programades i el medi obert, en molts casos duts a terme amb la col·laboració d'entitats.

Interns inclosos en programes específics de tractament (darrer trimestre)

	2019	2020
Control de les conductes d'agressió sexual (SAC)	336	224
Tractament de les conductes de delictes violents (DEVI)	559	385
Tractament de les conductes de violència sobre la dona (VIDO)	460	378

Persones en programes de tractament de drogodependències¹

	2019	2020
En centres de deshabitació	28	44
En programes de drogodependències	1.903	1.400

¹ Les dades d'interns que segueixen algun programa psicosocial de drogodependències són acumulades i en nombres absoluts.

Les dades d'interns que segueixen algun programa psicosocial de drogodependències són acumulades i en nombres absoluts.

Matriculacions en ensenyaments escolars¹

	Curs 2019-20	Curs 2020-21
Mitjana de matriculacions	5.163	4.020
Mitjana d'interns matriculats	3.774	3.215

¹ Es consideren les matrícules en formació instrumental, educació secundària, batxillerat, formació professional, estudis universitaris (inclou accés), llengua castellana, llengua catalana, idiomes estrangers i informàtica. Les dades del curs 2020-2021 es limiten al període de l'octubre a l'abril.

Atenció sanitària

L'assistència sanitària en l'àmbit penitenciari té un caràcter integral, amb una orientació biopsicosocial que té en compte tant la prevenció i promoció de la salut de la població reclusa general com la curació i rehabilitació dels malalts. Integra els recursos d'atenció primària, especialitzada, hospitalària i sociosanitària que siguin necessaris per garantir una continuïtat assistencial. Els programes i recursos preventius, així com els tractaments curatius i rehabilitadors que s'apliquen, són equivalents als dispensats al conjunt de la població.

L'assistència sanitària dels interns ingressats en centres penitenciaris es fa mitjançant la xarxa sanitària d'utilització pública, que depèn del departament competent en matèria de salut. El personal sanitari que presta servei als centres penitenciaris té les funcions que es deriven de la normativa reguladora de les professions sanitàries, i també duen a terme aquelles actuacions que, d'acord amb l'ordenament penitenciari vigent, li són requerides pels òrgans administratius i judicials competents.

Actuacions destacades

La Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha fet un important esforç d'innovació, amb un impacte destacat al conjunt de centres penitenciaris catalans, on destaquen:

Actuacions d'avaluació i gestió del risc

- S'han impulsat les classificacions en 3r grau de tractament. Des de 2015, quan hi havia el 21,4 % de persones complint condemna classificades en 3r grau, s'ha anat augmentant progressivament aquest percentatge fins que l'any 2020 es va assolir el 28 %.
- Encara en fase pilot, i amb un proper desplegament territorial, s'ha creat el Protocol de classificació inicial en medi obert, per classificar inicialment determinats casos en 3r grau en una setmana com a màxim, de manera que no interrompin el procés socialitzador normalitzat i adaptatiu que estaven duent a terme (a nivell social, laboral, etc.) a l'exterior.
- Tot i que el volum de persones a qui s'aplica el règim tancat (persones que mantenen conductes altament inadaptades) no supera el 2 % de la població penitenciària, és important atendre les situacions d'aïllament perllongat perquè poden produir afectacions a nivell emocional, cognitiu i motor. Per això s'han especialitzat les intervencions adreçades a aquestes persones, a les quals es dedica una major atenció mèdica, psicològica, social i educativa, i amb qui s'actua amb el criteri de reduir tant com sigui possible els períodes d'estada en aquests departaments.
- Entre l'1 i el 5 % de les persones internades a les presons catalanes tenen problemes relacionats amb la diversitat funcional, amb especial incidència de la discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (DID). Aquestes persones són ateses per serveis especialitzats i hi ha una unitat residencial especialitzada per tractar-les a Quatre Camins, amb una capacitat per a 40 persones.
- S'està treballant per definir models integrals d'intervenció per als següents col·lectius: dones (que fluctuen entre el 6 i el 8 % de la població reclusa), joves (entre 18 i 25 anys, representen el 12 %), gent gran (205 persones majors de 65 anys) i persones de diferent origen (n'hi ha un 47,7 % amb nacionalitat diferent de l'espanyola), amb la previsió d'operativitzar-los i implementar-los en la propera legislatura.

Actuacions extraordinàries motivades per la pandèmia de COVID-19 a partir de març de 2020

- S'ha contractat personal extraordinari de reforç de l'àmbit de la rehabilitació per contribuir a la disminució dels efectes emocionals i conductuals de l'aïllament (restricció de la mobilitat, risc de sobredosis i suïcidis, restricció de les comunicacions, etc.).
- S'ha contractat material extraordinari per desenvolupar les activitats de rehabilitació (material esportiu, artístic, etc.).
- S'han fet campanyes de sensibilització als interns i als seus referents socials sobre l'aïllament, els seus efectes i les mesures de protecció davant la crisi pandèmica.
- S'ha facilitat el manteniment del contacte amb els familiars i l'entorn social a través de mitjans telemàtics (videoconferències) des de les aules informàtiques i a través de telèfons mòbils i tauletes. S'han monitoritzat activitats de tipus esportiu i lúdic per fer front a la nova realitat (manca de treball penitenciari i d'activitat escolar).

Altres actuacions

- S'han organitzat els serveis penitenciaris amb fórmules democràtiques i transparents, amb la participació ciutadana i de les entitats del tercer sector. S'han desenvolupat i desplegat diversos òrgans de participació als centres penitenciaris, s'ha consolidat la Taula de Participació Social i les taules de segon nivell al territori.
- S'ha generalitzat la participació de les famílies en l'execució penitenciària en totes les etapes del compliment, com a agents d'inserció i desistiment, i s'han emprès actuacions per garantir els drets dels menors a càrrec seu.
- S'està treballant per crear una borsa de treball dels diversos col·lectius professionals de rehabilitació per poder cobrir de manera urgent les necessitats de personal en aquest àmbit.

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

- L'any 2020 s'ha establert un grup de treball per a la renovació i millora de l'Acord (de 27 de juliol de 2017) de coordinació entre el Departament de Justícia i el Departament de Salut per al desenvolupament d'un programa d'atenció a la salut mental i a les addiccions en el marc de les actuacions dels serveis d'execució penal a Catalunya.

6.2. Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària

Capacitat del sistema penitenciari

	Homes	Dones	Total
Règim ordinari	8.932	513	9.445
Règim obert	1.023	93	1.116
Total	9.955	606	10.561

Capacitat dels centres del sistema penitenciari

	2019	2020
CP Brians 1	1.301	1.522
CP Brians 2	1.867	1.801
CP de Dones de Barcelona	431	407
CP de Joves	350	484
CP Lledoners	929	1.146
CP Mas d'Enric	924	1.020
CP Ponent	701	814
CP Puig de les Basses	922	1.018
CP Quatre Camins	1.451	1.795
CP Obert 2 de Barcelona (Trinitat)	300	338
CP Obert de Girona	124	68
CP Obert de Lleida	140	92
CP Obert de Tarragona	120	56
Total	9.560	10.561

Durant l'any 2020 s'han gestionat 4.665 trasllats d'interns entre centres penitenciaris catalans (6.147 el 2019) i 320 trasllats d'interns procedents de centres penitenciaris d'altres parts de l'Estat (543 el 2019).

Incidents als centres penitenciaris

	2019	2020
Taxa d'incidents per cada 100 interns	16,2	18,3
Agressions a funcionaris	222	216
Agressions entre interns	1.359	1.316
Autolesions	686	884
Evasions	8	6
Defuncions	28	42

L'augment d'autolesions es dona sobretot en autolesions lleus (653 l'any 2019 i 858 el 2020). En canvi, es redueixen les greus (33 el 2019 i 26 el 2020). L'augment d'autolesions es relaciona amb la situació de doble confinament que es va produir entre el març i el juny, que va suposar un factor d'estrès afegit a la privació de llibertat.

La Subdirecció General de Centres i Gestió Penitenciària ha iniciat l'impuls i la innovació de la seguretat interior, on es destaquen:

En l'àmbit normatiu

- Instrucció 5/2020, del 21 de novembre, sobre l'aplicació del Protocol d'ingrés i classificació en centres oberts de Catalunya.

En l'àmbit de la seguretat interior

- Constitució del grup de coordinadors de seguretat interior format per professionals de servei interior dels diferents centres penitenciaris per donar suport i actualitzar els processos de seguretat interior.
- Impuls de bones pràctiques en gestió de la informació, supervisió i investigació al servei interior. S'inicia el treball analitzant les millores que es poden introduir en tot el que anomenem "intel·ligència penitenciària", és a dir, cerca i gestió d'informació i prevenció de fets delictius.
- Revisió del Protocol de prevenció d'agressions a personal penitenciari. Anàlisi i avaluació de les agressions per elaborar el nou document per a la propera presentació al Comitè de Salut Laboral i a tots els professionals.
- Actualització del Protocol de supervisió de persones internes, circuit d'activació, registre de supervisions, actualitzacions i gestió de la informació.
- Formació estratègica continuada en les Guies d'actuació penitenciària adreçada al col·lectiu de seguretat interior.

Altres actuacions

- Generalització del model de participació i convivència als centres penitenciaris amb la creació d'espais de treball transversal.
- Estudi i proposta d'una relació de llocs de treball de servei interior i gestió penitenciària que s'ajusti a les necessitats actuals i emergents.
- Desenvolupament d'un pla d'actuació amb perspectiva de gènere per als serveis penitenciaris. Inici de la fase diagnòstica sobre igualtat i disseny del programa per la igualtat al servei interior.
- Renovació de la contractació de vestuari amb nous uniformes adaptats a les normatives de seguretat per al personal de servei interior.
- Renovació de la contractació de radiotransmissors per al servei interior, així com del seu manteniment.

6.3. Subdirecció General de Recursos Humans i Econòmics

Les dues primeres taules inclouen el personal del Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), del Departament d'Educació, del Departament d'Interior i del Departament de Salut. La resta de taules només comptabilitzen el personal adscrit al Departament de Justícia (exclòs el CIRE).

Personal adscrit als centres penitenciaris

	2019	2020
Equips directius	70	71
Rehabilitació	1.124	1.244
Règim interior	3.276	3.248
Resta de personal	786	778
Total	5.256	5.341

Ràtio interns/personal (últim dia de l'any)

	2019	2020
Global	1,60	1,48
Àrea de vigilància	2,56	2,43
Àrea de rehabilitació	7,47	6,34

Gestió de moviments de personal

	2019	2020
Substitucions	1.453	1.305
Nomenament d'interins	308	387
Cessament d'interins	7	304
Situacions administratives	94	23
Reingressos	46	23
Reincorporacions	17	93
Comissions de servei	188	205
Encàrrecs de funcions	130	313
Adscripcions provisionals	49	9
Acumulacions de tasques	1	0
Reforços	261	983
Adaptacions de lloc de treball	14	24
Segona activitat	14	14

Gestió d'ofertes de provisió temporal de llocs de treball (ATRI)

	2019	2020
Llocs de personal de règim interior	71	86
Llocs de personal de rehabilitació	107	89
Llocs de personal administratiu	48	19

Permisos, llicències i reduccions de jornada

	2019	2020
Permís per accident, hospitalització, malaltia i defunció de familiar	2.654	1.582
Permís per examen o prova alliberadora	424	298
Permís per deure inexcusable	558	769
Altres permisos	759	513
Reduccions de jornada	107	84
Compatibilitat	64	105

Formació

	2019	2020
Sol·licituds d'assistència a cursos	2.113	1.823
Sol·licituds de compensació d'hores de formació	23	15

Identificació del personal

	2019	2020
Tramitació d'identificacions de personal de centres penitenciaris	573	576
Enviaments d'acreditacions i vetes	156	59
Tramitació de targetes de signatura electrònica (T-CAT)	69	84
Restabliment de contrasenyes ATRI	1.040	1.268
Altes, baixes i activacions al GDI (director corporatiu)	2.032	1.716

Tramesa de documentació

	2019	2020
Enviament de resolucions	2.075	1.916
Enviament de citacions i notificacions judicials	12	43

Activitats de suport jurídic

	2019	2020
Recursos en via administrativa	111	75
Recursos en via contenciosa administrativa – judicial	28	10
Resolucions de permisos i formació	398	501
Resolucions de deducció havers	66	31
Expedients disciplinaris (execució)	12	26
Informes sobre assumptes sindicals	6	0
Escrits sindicals (resposta)	63	71
Elaboració de normativa (propostes)	—	7
Elaboració de normativa (documents definitius)	—	6
Instruccions del subdirector	—	12
Comunicats interns (a Inspecció, AJ, SG) i oficis	140	120
Bústia de Recursos Humans (control)	1.340	1.200
Bústia de Recursos Humans (consultes jurídiques)	100	354
Qüestionaris de descripció de lloc de treball (DLT)	52	8
Escrits de resposta al Síndic de Greuges i el Defensor del Pueblo	5	3
Escrits de resposta a preguntes i mocions parlamentàries	15	19
Sol·licituds d'accés a la informació pública	4	1

6.4. Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil

La Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil és responsable de l'execució de les polítiques en matèria de justícia juvenil (infractors de més de 14 anys i de menys de 18), tant en medi obert com d'internament, amb la finalitat de promoure'n la integració i reinserció social, així com de la mediació i la reparació penal a la comunitat, les mesures penals alternatives, l'atenció a la víctima del delictes i l'assessorament tècnic penal.

Justícia juvenil

El Departament de Justícia disposa de vuit equips tècnics per conduir processos de mediació i reparació extrajudicial i per donar assessorament tècnic a les instàncies judicials i fiscals, de nou equips de medi obert i dos grups educatius per a l'execució de mesures no privatives de llibertat imposades pels jutges de menors i de set centres educatius per a l'execució de les mesures d'internament o privatives de llibertat imposades pels esmentats òrgans judicials.

Al web es poden consultar els [descriptors estadístics](#).

En les dades de persones ateses durant l'any 2020 i en les de persones ateses l'últim dia de l'any s'observa una disminució en relació amb les dades de l'any 2019. Aquesta disminució té com a causa principal les mesures restrictives de la mobilitat i de la interacció social adoptades a partir de març de 2020 per a la prevenció de la propagació de la pandèmia de la COVID-19, que van originar una disminució correlativa en el nombre de menors i joves encausats en nous processos penals davant la fiscalia de menors, i també, en conseqüència, una disminució de les mesures cautelars i fermes adoptades pels jutjats de menors.

Indicadors globals de les persones ateses

	2019	2020
Població l'últim dia de l'any	2.078	1.698
Persones diferents al llarg de l'any	5.926	5.367
Homes	82,2 %	83,0 %
Dones	17,8 %	17,0 %
Entre 14 i 17 anys	54,4 %	52,2 %
Entre 18 i 21 anys	45,6 %	47,8 %
Nacionalitat espanyola	67,2 %	66,4 %
Altres nacionalitats	32,8 %	33,6 %

Demarcació de residència de les persones ateses

	2019	2020
Barcelona	4.008	3498
Girona	619	563
Lleida	465	419
Tarragona	581	573
Terres de l'Ebre	150	135
No consta	103	179

Delicte principal que origina la intervenció (dades de la població acumulada)

	2019	2020
Contra el patrimoni	47,4 %	44,9 %
Lesions	27,9 %	29,9 %
Contra la llibertat	8,3 %	5,5 %
Contra l'ordre públic	4,1 %	4,0 %
Contra la seguretat col·lectiva	3,4 %	4,8 %

Intervencions acumulades al llarg de l'any¹

	2019	2020
Assessorament tècnic	2.778	2.404
Mediació	1.691	1.524
Mediacions finalitzades amb resultat positiu	81,7 %	82,5 %
Medi obert	2.860	2.516
Internament en un centre educatiu (CE)	600	511
Mesures fermes notificades	1.851	1.329

¹ Una mateixa persona pot tenir diverses menes d'intervenció durant l'any.

Distribució de les persones ateses entre els diferents tipus d'intervenció segons la intervenció principal

	2019	2020
Mediació	32,8 %	32,7 %
Medi obert	55,5 %	56,6 %
Internament en un centre educatiu (CE)	11,7 %	10,6 %

Col·laboració interinstitucional i interadministrativa

- El 29 de setembre de 2020 es va signar l'Acord de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Fundació Setba per a la realització d'activitats artístiques als centres educatius de justícia juvenil, que tindrà una durada de tres anys.
- El 15 de desembre de 2020, es va signar l'Acord de col·laboració entre el Departament de Justícia i la Fundació per a l'Assessorament i Acció en Defensa dels Animals (FAADA) per a la realització d'un programa d'intervenció educativa a partir dels animals de família en els centres educatius de justícia juvenil, que tindrà una durada de dos anys.
- El 24 d'agost de 2020 es va signar un Acord de voluntats sobre una donació de la Fundació Futbol Club Barcelona de material esportiu a favor dels centres educatius.

Actuacions rellevants

Centres de justícia juvenil

- **La gestió de la COVID-19 als centres educatius.** El 14 de març (data de la declaració de l'estat d'alarma per la COVID-19) es va constituir formalment a la SMPRAV un comitè de crisi amb la finalitat de fer el seguiment de la pandèmia als centres penitenciaris i als centres de justícia juvenil i adoptar, en coordinació amb les autoritats sanitàries i d'acord amb el PROCICAT, les mesures i els protocols adients per evitar la propagació de la malaltia a interns i professionals.

Des de l'inici de la pandèmia es van adoptar als centres de justícia juvenil successius protocols per a la prevenció de l'expansió de la malaltia. El primer, el 18 de març de 2020 i, a partir d'aquest, se'n van fer adaptacions en funció de l'evolució: 19/5/2020, 3/7/2020, 29/7/2020, fins al vigent de 21/9/2020).

Com a mesura de prevenció de la malaltia, inicialment es van suspendre i, posteriorment, limitar, les comunicacions presencials entre interns i familiars, així com les sortides als domicilis. Per compensar aquesta situació es va adoptar un seguit de mesures alternatives:

- Augment del nombre de trucades telefòniques permeses per setmana de 2 amb una durada mínima de 10 minuts, a 20 de fins a 8 minuts (des del 18 de març).
- Augment de targetes telefòniques gratuïtes per garantir les comunicacions telefòniques dels menors i joves sense recursos amb les famílies
- Augment al màxim de la franja horària diària per efectuar trucades telefòniques per part dels menors i joves i per rebre'n de les seves famílies
- Incorporació, com a nova forma de comunicació, de la videotrucada per WhatsApp. Per possibilitar aquestes comunicacions amb seguretat es van adquirir 20 mòbils, 7 tauletes i 800 targetes telefòniques; aquesta forma de comunicació es mantindrà als centres de justícia juvenil més enllà de la pandèmia.

Es van crear **dues unitats COVID-19** al Centre Educatiu L'Alzina, en coordinació amb el Departament de Salut, per acollir i tractar mèdicament qualsevol menor o jove diagnosticat com a cas positiu en qualsevol centre de justícia juvenil: la Unitat COVID-1 (de 16 places) i la Unitat COVID-2 (de 10 places). Al centre Can Llupià es va destinar una unitat per a l'aïllament preventiu dels menors i joves de nou ingrés, atès que tots els ingressos nous procedents de llibertat es fan a través d'aquest centre. En aquesta unitat s'hi estan mentre els fan les proves PCR i arriben els resultats.

Incidència de casos

Entre el 14 de març de 2020 i el 31 de desembre de 2020 s'han atès als centres 439 menors i joves diferents. D'aquests, només hi ha hagut 15 casos positius (3,4 %). Pel que fa als professionals, s'han produït 36 casos positius entre els 722 professionals propis i d'empreses externes que treballen als centres (4,9 %).

- Elaboració del document de **criteris comuns** que han de seguir els centres educatius de justícia juvenil **per a l'assignació i modificació dels itineraris formatius** dels menors i joves interns, consensuat entre la direcció general, el CIRE i el Departament d'Educació (15 de desembre).

Medi obert

- **Consolidar els grups educatius per la violència filio-parental de Barcelona i Girona.** S'ha preparat la documentació i s'han fet actuacions per poder concretar el trasllat del Grup educatiu de Girona a un edifici buit de les instal·lacions del Centre Penitenciari Obert de Girona i s'han iniciat els tràmits per a l'obertura d'un nou grup educatiu en aquestes noves dependències (2a planta).
- Adaptació a la situació de confinament per la COVID-19: s'ha realitzat una **ràpida adaptació al seguiment dels menors i joves** en situació de llibertat vigilada mitjançant la utilització dels telèfons intel·ligents dels professionals, la concreció de petits programes d'intervenció en línia i la realització de vídeoWhatsApp amb els menors/joves, i també amb algunes famílies, i s'ha fet un estudi per saber la resposta i el compliment dels menors. Els resultats han mostrat un compliment del 89 %.
- **Millora de la intervenció amb joves no acompanyats** (a l'octubre hi havia 210 menors i joves en seguiment, amb 103 dels quals no es podia realitzar cap intervenció, i 58 de privats de llibertat).

L'Àrea de Medi Obert ha continuat amb el desenvolupament del Conveni de col·laboració entre l'Institut Municipal de Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona i la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima del Departament de Justícia per tal d'abordar aquest problema creixent i d'alt impacte social.

- **Continuïtat dels dos pisos per a l'atenció residencial** de joves amb mesures de medi obert amb necessitats residencials. L'any 2020 s'hi han derivat 12 joves, 5 dels quals no complien els criteris d'admissió i, per tant, finalment, al llarg de l'any, hi han residit un total de 15 persones.
- Continuïtat, dins les possibilitats i les limitacions per la pandèmia i per l'aïllament dels professionals, de la **comunitat de pràctiques (CoP) de psicòlegs per a l'abordatge de les conductes violentes** dels joves amb mesura judicial en medi obert. L'any 2020 un total de 1551 menors diferents han comès un dels diferents delictes: contra la llibertat, contra la llibertat sexual, contra la vida o lesions
- **Realització, malgrat la pandèmia i la limitació dels els mitjans disponibles, dels informes preceptius a l'autoritat judicial, sense retards i a satisfacció seva**; en total han estat 7.824 informes, de manera que s'ha complert correctament l'obligació d'informar periòdicament l'autoritat judicial. Els equips de medi obert de Barcelona han fet 563 informes d'assessorament.
- Realització de totes les **adaptacions necessàries per a la protecció de professionals, menors/joves i les seves famílies**, adequant en cada territori, segons la situació i els acords del PROCICAT, els espais, les mesures de separació i higiene i tots els elements imprescindibles per fer les entrevistes amb total seguretat.
- Seguiment puntual dels joves dels grups educatius de Barcelona i Girona i dels pisos gestionats per medi obert (entitats externes), amb confinament de tots els membres en el cas de contagi o contacte d'algun resident o professional.

Cal tenir present que el descens del nombre de casos durant la crisi per la COVID-19 s'ha degut a la situació de confinament i als descens de l'activitat delictiva i les denúncies. La situació pel que fa a la violència intrafamiliar i, especialment, filioparental també s'ha reduït, bàsicament pel descens de consum de tòxics dels menors durant aquest període, que ha repercutit en el descens de les agressions en l'àmbit familiar.

Mediació i assessorament tècnic

- Elaboració del Programa de justícia restaurativa en fase d'execució de mesures, per tal d'ampliar l'accés dels joves infractors i les víctimes a les respostes restauratives en qualsevol fase del procediment de justícia juvenil.
- Elaboració d'una guia d'actuació en les intervencions presencials per als joves reincidents per disminuir el temps de la resposta des de la justícia.
- Elaboració d'un document sobre els joves migrants per millorar les actuacions amb aquest perfil de menors en l'assessorament i en la mediació.
- Seguiment de la implementació de la guia d'actuació per als fets contra la llibertat sexual en el Programa d'assessorament; elaboració de la guia en el Programa de justícia restaurativa.
- Continuïtat de la comunitat de pràctiques dels professionals de mediació que han treballat sobre els casos en què la víctima d'un delicte no desitja participar en un programa restauratiu i s'ha explorat la possibilitat que hi participin víctimes substituïdes.

La pandèmia de la COVID-19 ha suposat un decrement del nombre de casos atesos en els programes d'assessorament i mediació, produït per l'aturada arran del confinament obligatori en un servei que és presencial, des de mitjan març fins a principi de juny. Des de llavors es va reprendre de manera progressiva l'atenció presencial, així com l'assistència als judicis, i es va produir només un decrement del 13,5 % en les intervencions d'assessorament tècnic i d'un 1 % en les intervencions de mediació.

En el cas de les mesures cautelars, no es va deixar mai de prestar el servei a la fiscalia de guàrdia de manera presencial, perquè es tracta d'un servei bàsic.

Programes i innovació

- En el marc del **projecte d'igualtat i no discriminació** es va treballar en tres accions de millora plantejades per incorporar la perspectiva de gènere i prevenir les violències masclistes a justícia juvenil.
 - Creació de la figura de **referent de gènere i violències masclistes a justícia juvenil**, que va finalitzar amb el lliurament de la [Guia per incorporar persones referents de gènere i de violències masclistes al sistema de justícia juvenil de la Generalitat de Catalunya](#), publicada a la pàgina web del CEJFE l'abril de 2020. Un cop publicada la *Guia* es reprèn el treball amb el grup motor (octubre 2020) amb l'objectiu d'identificar quines persones podrien dur a terme les funcions de referent de gènere i violències masclistes als diferents àmbits i al territori.
 - Proposta formativa amb els equips de centres educatius per a la **millora de la intervenció en educació afectiva i sexual adreçada a joves dels centres**, duta a terme per Sida Studi, en el marc del procés de col·laboració establert entre la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil i el CEJFE-Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista, en relació amb el projecte d'igualtat i no discriminació iniciat l'any 2018.

Participants a les activitats formatives i de suport als centres educatius

	Homes	Dones
Sessió de reflexió i debat sobre la implementació del programa d'educació per a la salut, en l'àmbit d'educació afectiva i sexual, adreçada als equips directius de sis centres (excepció Els Til·lers)	16	8
Formació sobre perspectiva de gènere i detecció de violències masclistes als centres educatius El Segre, Folch i Torres i Oriol Badia	20	20
Sessions formatives i de suport a l'equip d'Els Til·lers per al disseny d'intervencions educatives per prevenir les violències masclistes, adreçades al grup de noies	8	11

- **Tancament del document Propostes per incorporar la perspectiva de gènere al programa d'assessorament tècnic de menors.** L'any 2019 es va iniciar una revisió del programa d'assessorament tècnic per incorporar-hi la perspectiva de gènere. El grup de treball va estar integrat per professionals dels equips de mediació i assessorament tècnic de Barcelona i la persona referent de la Unitat de Programes i Innovació. El document de propostes es tanca com a definitiu a l'abril 2020 i es lliura al Servei de Mediació i Assessorament Tècnic.
- **Sessions informatives i de sensibilització als equips de justícia juvenil sobre la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets LGBTI.** L'any 2018 es van començar a fer sessions de sensibilització a tots els professionals de la justícia juvenil. Entre 2018 i 2019 hi han participat 503 persones (383 dones i 120 homes). Al 2020, a conseqüència de les restriccions i mesures de seguretat derivades de la pandèmia de la COVID-19, aquestes sessions s'han fet virtuals en dos centres de justícia juvenil (Centre Educatiu Folch i Torres i Centre Educatiu Els Til·lers).
- **En el marc del Pacte d'Estat contra la violència de gènere** s'han dut a terme actuacions en tots els àmbits de la justícia juvenil:
 - Sessions de supervisió externa per a l'**anàlisi de casos de violència de gènere** destinades a professionals de justícia juvenil, equips de mediació i assessorament tècnic, equips de medi obert i equips de centres educatius. *Eduvic* va fer un total de 52 sessions. En aquestes sessions de supervisió hi ha participat un total de 416 professionals, dels quals 283 són dones (68,0%) i 133 homes (32,0%).

Professionals participants a les sessions de supervisió

	Homes	Dones
Mediació i assessorament tècnic	29	74
Medi obert+ Grups educatius	56	129
Internament en un centre educatiu (CE)	48	80

- Tallers per a l'**abordatge i la prevenció de la violència de gènere** adreçats a menors i joves amb mesures d'internament als centres o atesos per equips de medi obert. Tot i que els tallers s'adrecen a menors i joves, als tallers de medi obert hi va participar un total de 4 professionals, 2 dones i 2 homes. Pel que fa als tallers de centres educatius, van participar-hi un total de 18 professionals, 14 dones i 4 homes.

Joves participants als tallers

	Nois	Noies
Medi obert i grups educatius	34	14
Internament en un centre educatiu	64	7

• Altres actuacions rellevants per reforçar i donar suport a la intervenció dels professionals de justícia juvenil:

- En el marc de la **millora de la gestió del programa d'entrenament d'habilitats parentals Límits**, adreçat a famílies de menors i joves que estan al sistema de justícia juvenil, s'han dut a terme 9 sessions informatives adreçades a professionals, i s'ha identificat el coneixement dels professionals de cada territori respecte d'aquest programa i les seves necessitats formatives, mitjançant qüestionaris.
- **XVII Edició de la Mostra de Cinema Espiritual als centres de justícia juvenil**. Com a novetat, al 2020 tots els centres de justícia juvenil de Catalunya van presentar-se per participar a la Mostra de Cinema Espiritual que organitza la DG d'Afers Religiosos del Departament de Justícia. Es va projectar la pel·lícula *Campeones* i hi van participar un total de 73 nois i 10 noies (l'any 2019 s'hi van presentar 4 dels 7 centres i hi van participar 39 menors i joves). La Mostra es va dur a terme entre el 15 i el 30 de novembre de 2020 i, malgrat la situació provocada per la pandèmia, els voluntaris per presentar la pel·lícula van poder accedir a 6 dels 7 centres de justícia juvenil (es va suspendre al Centre Educatiu Folch i Torres per quarantena dels nois).

Execució penal a la comunitat

Les mesures penals alternatives (MPA) inclouen aquells supòsits previstos pel Codi penal en què, davant la comissió d'un fet delictiu, els òrgans judicials poden aplicar una resposta sancionadora alternativa a l'ingrés en un centre penitenciari. Les MPA es concreten en:

- Treballs en benefici de la comunitat.
- Obligacions derivades de la suspensió o substitució d'una pena privativa de llibertat.
- Mesures de seguretat (inclosa la llibertat vigilada).

En aquest enllaç es poden consultar els [descriptors estadístics de mesures penals alternatives](#).

Indicadors principals vinculats a mesures penals alternatives (MPA)

	2019	2020
Població sotmesa a MPA l'últim dia de l'any	7.782	8.382
Població sotmesa a MPA al llarg de l'any	14.890	12.715
Homes	13.813	11.517
Dones	1.077	1.198
Nacionalitat espanyola	12.337	9.429
Nacionalitat estrangera	2.553	3.286

Demandes de compliment de mesures penals alternatives

	Demandes	Mesures complertes
Pena de treballs en benefici de la comunitat (TBC)	5.176	4.022
Obligacions de suspensió o substitució (OS)	1.567	1.450
Mesures de seguretat (MS)	377	259
Total	7.120	5.731

Distribució de les intervencions i de la població de les MPA

No es presenten dades desagregades sobre les demandes o el compliment de la pena de treballs en benefici de la comunitat (TBC).

Demandes de compliment d'obligacions de suspensió o substitució

	Demandes	Mesures complertes
Compareixença davant l'Administració	34	35
Compliment de deures	46	49
Participació en programes formatius	1.111	1.063
Tractament ambulatori de deshabitació	365	390
Internament per a deshabitació	11	5

Demandes de compliment de mesures de seguretat

	Demandes	Mesures complertes
Assistència a programes formatius	5	2
Custòdia familiar	1	4
Compareixença davant l'Administració	0	0
Tractament ambulatori de deshabitació	19	27
Tractament ambulatori de salut mental	88	106
Internament en un centre de deshabitació	23	17
Internament en un centre psiquiàtric	91	57
Internament en un centre d'educació especial	1	2
Altres	149	44

La pandèmia va implicar una disminució del nombre de demandes d'execució per part dels òrgans judicials. Altres efectes destacables van ser:

- Afectació del procés d'execució de determinades mesures (TBC, programes formatius i tractaments ambulatoris) i del contacte presencial entre els delegats d'execució de mesures (DEM) i els penats.
- Tancament d'un bon nombre de recursos de TBC (es va passar de 1.814 entitats col·laboradores l'any 2019 a 1.729 el 2020).

Davant d'aquestes circumstàncies extraordinàries, les actuacions més destacades són:

- Proposar als jutges poder donar per complertes en determinats casos les jornades de TBC, corresponents al temps de confinament domiciliari. Es van acceptar majoritàriament.
- Reorganitzar els programes formatius i concentrar-los durant el darrer trimestre, adequant els espais i les mesures higièniques als requeriments sanitaris. Es van poder dur a terme el 83 % de programes de violència planificats i el 67 % dels programes d'educació viària.
- Mantenir el seguiment dels penats a través del telèfon.
- Crear una línia de TBC amb activitats relacionades amb la prevenció de la COVID-19 per donar suport a diverses entitats i institucions davant la pandèmia: organització de cues, repartiment de mascaretes i gel, etc.

Programa de justícia restaurativa

El Departament de Justícia posa a disposició dels ciutadans el Programa de justícia restaurativa, que inclou la mediació penal i altres metodologies restauratives. Es tracta d'un servei gratuït que té per objectiu la reparació del dany causat a les persones o a les relacions per la comissió d'un delictes. S'ofereix un espai de comunicació que permet a les parts participar activament en la solució dels problemes resultants d'una infracció penal, amb l'ajuda d'una tercera persona imparcial i neutral, el mediador. Les característiques principals del Programa són la voluntarietat, la implicació activa de les parts, la confidencialitat del procés i la imparcialitat i neutralitat del mediador.

Vora un terç dels processos solen finalitzar en un mes, i és habitual que en un mateix procés restauratiu s'arribi a més d'un d'acord (econòmic, relacional, moral, material o consistent a fer una activitat); generalment l'acord relacional (restabliment de relacions) és el més freqüent. Gairebé la totalitat dels processos tenen lloc abans de la sentència.

Programa de justícia restaurativa

	2019	2020
Sol·licituds	2.482	2.017
Finalitzats	2.877	2.175
Finalitzats amb procés restauratiu	55,1 %	58,2 %
Procedència d'òrgans judicials	94,7 %	95,1 %
Dones infractores en les mediacions	35,6 %	37,3 %
Dones víctimes en les mediacions	50,9 %	47,6 %
Persones no binàries víctimes en les mediacions	—	0,3 %

Tipologia de delictes de la justícia restaurativa

	2019	2020
Contra la llibertat	37,3 %	41,0 %
Lesions	34,9 %	31,2 %
Contra el patrimoni	19,3 %	21,3 %

Atenció a la víctima del delictes

Les oficines d'atenció a la víctima del delictes (OAVD) atenen qualsevol persona que hagi estat o se senti víctima de qualsevol mena de delictes. També són els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència de gènere, a les quals han de facilitar una atenció integral i mantenir informades de la situació processal i penitenciària de la persona agressora per garantir-los la seguretat i la protecció.

Des d'aquest enllaç es pot accedir als [descriptors estadístics d'atenció a la víctima](#).

Persones ateses per les OAVD

	2019	2020
Víctimes ateses	12.366	12.486
Dones	92,0 %	91,9 %
Joves	4,9 %	5,0 %
Estrangers	43,9 %	48,6 %
Actuacions principals	39.818	36.148
Actuacions per víctima	3,22	2,87

Mitjana d'actuacions principals per víctima al llarg de l'any, per demarcació territorial

	2019	2020
Barcelona	3,34	2,79
Girona	2,78	2,78
Lleida	3,14	3,38
Tarragona	2,93	2,69
Terres de l'Ebre	3,53	3,67
Oficina virtual de residents fora de Catalunya (OFCA)	4,36	3,08
Total	3,22	2,87

Tipus d'actuacions de les OAVD (incloses les principals)

	2019	2020
Primera acollida	11,0 %	11,5 %
Seguiments	8,6 %	8,6 %
Informació i assessorament	28,6 %	30,2 %
Acompanyaments a judici	1,5 %	1,8 %
Intervencions psicològiques	12,6 %	11,4 %
Informació jurídica bàsica	16,5 %	16,8 %
Actuacions indirectes	15,1 %	12,9 %
Activació del protocol de VIDO (violència sobre la dona)	0,8 %	0,4 %
Informació penitenciària sobre l'agressor	5,4 %	6,4 %

A més de les OAVD, la Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil posa a disposició del ciutadans el Servei d'Acompanyament a la Víctima del Delicte en seu judicial (SAVD). El SAVD atén les víctimes d'un delicte de violència de gènere en el moment que compareixen davant el jutjat de violència sobre la dona (o davant els jutjats d'instrucció especialitzats). També s'acompanya aquestes víctimes, i qualsevol altra víctima d'un delicte, en el moment del judici oral, si així ho desitgen, i se'ls proporciona informació i suport emocional. L'efecte de la paràlisi judicial i del confinament domiciliari durant uns quants mesos de l'any 2020 també es reflecteix en la disminució d'actuacions d'aquest servei, especialment en els acompanyaments a judici oral.

Tipus d'actuacions del SAVD

	2019	2020
Atenció als jutjats de violència sobre la dona	6.682	6.112
Acompanyament a judici oral	684	496
Víctimes ateses dones	99,2 %	99,3 %

Un altre servei que el Departament de Justícia posa a disposició de les víctimes és el Servei d'Informació i Orientació Telemàtica a les Víctimes del Delicte (SIOTVD). Es tracta d'un servei

especialitzat d'atenció telefònica (telèfon 900 12 18 84) que atén i orienta qualsevol persona afectada per la comissió d'un delictes. Aquest servei, contràriament a altres de tipus presencials, incrementa la seva activitat durant el 2020.

Actuacions del Servei d'Informació i Orientació Telemàtica a les Víctimes del Delicte SIOTVD

	2019	2020
Telèfon gratuït	3.426	4.113
Bústia corporativa	557	410
Total de consultes	3.983	4.523
Dones en les consultes	64,5 %	70,2 %

Programa d'assessorament tècnic penal

El Programa d'assessorament tècnic penal és un servei gratuït que el Departament de Justícia posa a disposició dels òrgans judicials per donar resposta a les demandes d'assessorament tècnic per facilitar la presa de decisions judicials. Mitjançant un informe pericial, psicològic, social o psicosocial es facilita al procediment un conjunt d'informacions, valoracions, conclusions i/o propostes tècniques des del coneixement de la pròpia professió en relació amb les persones encausades o penades, les víctimes i els testimonis implicats en el procediment penal. Posteriorment es ratifica i/o amplia l'informe en el decurs del judici oral.

Demandes d'assessorament tècnic (AT)

	2019	2020
Formes substitutives de penes privatives de llibertat	37	50
AT del testimoni	37	17
AT oficiat dels encausats	114	100
AT oficiat de les víctimes	1.277	1.071
Assistència al judici oral	402	363
Suport a l'exploració judicial	1.084	943
Total	2.969	2.558

Programes finalitzats d'assessorament tècnic

	2019	2020
Formes substitutives de penes privatives de llibertat	29	33
AT del testimoni	30	25
AT oficiat dels encausats	85	83
AT oficiat de les víctimes	905	903
Assistència al judici oral	336	243
Suport a l'exploració judicial	831	615
Total	2.231	1.917
Dones	67,3 %	57,9 %

Els equips d'assessorament tècnic penal participen també en la resposta a les demandes que poden oficiar els jutges de valoració forense integral en casos de violència de gènere. Amb aquest objectiu, els EATP entren a formar part de les unitats de valoració forense integral (UVFI) juntament amb l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya i, quan escau, amb els equips d'assessorament tècnic en l'àmbit de família. Les UVFI tenen la missió de donar una resposta única i integrada als casos de violència de gènere elaborant informes interdisciplinaris i integrals que abastin tot el nucli familiar i permetin a les instàncies judicials prendre les decisions més adequades a cada cas i situació. Actualment les UVFI actuen a Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa. El 2020 hi va haver 25 demandes a l'UVFI.

6.5. Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE)

El Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE) és l'empresa pública del Departament de Justícia que gestiona un model propi dins el sistema penitenciari per a la integració sociolaboral de les persones privades de llibertat a través de tres eixos: formar, ocupar i inserir (model FOI). S'ofereixen als interns itineraris personalitzats que els permeten adquirir hàbits laborals i competències professionals, alhora que es capaciten en oficis altament requerits pel mercat de treball. Els penats aconseguen experiència per reintegrar-se en un futur al món laboral per mitjà de la borsa de treball.

Ocupació, formació i inserció laboral del CIRE

	2019	2020
Persones ocupades	3.938	3.555
Persones formades	2.964	1.987
Persones ateses (borsa de treball)	3.161	2.630
Persones inserides (contractes)	1.424	997

Activitats destacades

- La millora en la gestió del servei de botiga ha comportat la reducció en més d'un 20 % del preu dels productes que els interns poden adquirir als centres penitenciaris de Catalunya, així com la incorporació de nous productes atenent les seves necessitats (productes de cosmètica, entre d'altres).
- Aprovació de l'Acord del Govern, de 4 d'agost, pel qual es promou que els departaments de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic col·laborin amb el CIRE promovent la formalització de convenis d'adhesió al Pla anual d'actuació formalitzat entre el Departament de Justícia i el CIRE. Aquest acord ha estat un veritable impuls a la reinserció sociolaboral de les persones privades de llibertat.
- Creació d'un grup de treball multidisciplinari per analitzar l'activitat FOI (formació, ocupació i inserció) des d'una perspectiva de gènere, amb la participació d'altres d'organismes, com el SOC o la Federació Catalana de Municipis. La dificultat de les internes per accedir a totes les àrees d'ocupació o el biaixen l'oferta formativa són alguns dels aspectes més importants i urgents a treballar conjuntament.
- 8 joves del Centre Educatiu L'Alzina han participat en el projecte Perruneando, en col·laboració amb l'entitat Comparteam, que consisteix a potenciar el coneixement i millorar les competències clau dels joves per mitjà d'intervencions assistides amb animals (gossos).
- La implantació del model de proveïdor únic en el servei d'alimentació dels centres penitenciaris ha permès millorar la qualitat de la matèria primera i la prestació del servei. Aquest nou model aporta més flexibilitat i agilitat per canviar productes i resoldre incidències.
- Es continua amb la implantació per fases del nou model retributiu, que tendeix al salari mínim interprofessional, basat en hores treballades i tasques desenvolupades (definides per categories professionals), que va començar a implantar-se als centres penitenciaris de Dones i de Joves i al taller exterior de Raïmat. Durant el 2020, una mitjana de 21 operaris dels tallers dels centres educatius de justícia juvenil han estat receptors d'aquest nou model de professionalització.

Activitats especials portades a terme durant la pandèmia

- Atesa la pèrdua de llocs de treball als tallers productius industrials, a causa de la COVID-19, es va posar en marxa el projecte de reconversió de llocs de treball als centres penitenciaris de Catalunya. Aquest projecte ha permès donar ocupació a una mitjana de 202 persones privades de llibertat entre els mesos de maig i desembre de 2020; el mes de juny destaca amb l'ocupació més

elevada (un total de 363 persones). Els interns van fer tasques de reforç de neteja, amb una formació prèvia de 8 hores. En total es van fer més de 40 accions formatives.

- Transformació de les aules de confecció de formació professional per a l'ocupació en tallers productius de confecció, amb l'objectiu de fabricar tota mena de material sanitari (bates, mascaretes, pantalons, camises) per dotar de roba de treball els professionals sanitaris durant l'emergència sanitària, per mitjà del conveni d'adhesió al pla d'actuació formalitzat amb l'ICS.
- Seguint les recomanacions del PROCICAT, les actuacions per a la recerca de feina i orientació laboral per als usuaris de la borsa de treball s'han dut a terme mitjançant diversos canals telemàtics (WhatsApp, correu electrònic, trucades, videotrucades...). Un cop finalitzat l'estat d'alarma, aquestes mesures es van mantenir, juntament amb entrevistes presencials.
- Cal destacar la feina que van fer els interns de les brigades de serveis exteriors en els buidatges i trasllats dels departament de la Generalitat al Districte Administratiu, que es van desenvolupar durant els mesos de febrer a juny de 2020.

Formació

Certificats de professionalitat

L'objectiu d'aquest programa formatiu és implementar i desenvolupar un projecte de certificats de professionalitat (títol oficial amb validesa a tot l'Estat i a la Unió Europea) basat en el reconeixement de la formació professional per a l'ocupació (FPO) que s'imparteix als centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil. L'any 2020 l'oferta formativa ha estat:

- Activitats auxiliars en vivers, jardins i centres de jardineria.
- Operacions bàsiques de restaurant i bar.
- Operacions d'enregistrament i tractament de dades (informàtica).
- Operacions de fontaneria i calefacció-climatització domèstica.
- Retocs i adaptacions de peces i articles en tèxtil i pell.
- Serveis auxiliars de perruqueria.
- Soldadura amb elèctrode revestit i TIG.

Formació relacionada amb l'activitat CIRE

La finalitat d'aquest programa és dotar els interns de les habilitats i capacitats professionals de les especialitats formatives professionals i oferir una formació ajustada a les necessitats de l'activitat productiva del CIRE. Paral·lelament, també es facilita l'adquisició d'hàbits sociolaborals i aprenentatges útils i eficaços per a la seva integració tant en el món social com en el mercat laboral. L'any 2020 l'oferta formativa ha estat:

- Formació bàsica en l'especialitat de cuina.
- Formació d'aprofundiment en l'especialitat de cuina.
- Formació en l'especialitat de fleca.
- Formació en l'especialitat de prevenció de riscos laborals.
- Formació en l'especialitat d'operador de carretons-mosso de magatzem.
- Formació en l'especialitat d'higiene i neteja.

Oferta de formació del CIRE

	2019	2020
Cursos finalitzats	268	216
Acreditacions totals	2.404	1.541
Certificats parcials o totals relacionats amb els certificats de professionalitat	265	89

Ocupació

El CIRE proporciona feina als interns que de manera voluntària s'incorporen als tallers productius dins i fora dels centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil:

- 42 tallers industrials distribuïts per centres penitenciaris, centres educatius de justícia juvenil i el taller exterior de Raïmat (confecció, serralleria, fusteria, impremta, muntatges i manipulats). Quasi el 70 % dels tallers acullen activitats de muntatges elèctrics i d'automoció, i també tallers propis de confecció industrial.
- 243 tallers de serveis a l'interior dels centres penitenciaris: cuina i distribució als offices, fleca i cafeteria (dins de l'àrea d'alimentació), així com bugaderia i botigues, incloent-hi magatzem central i punts de venda en unitats residencials.
- Més de 150 activitats realitzades en serveis exteriors (obres, pintura, instal·lacions, manteniment, buidatge i trasllats, forestal i jardineria, muntatge i neteja).

El treball és un dret fonamental de les persones privades de llibertat i està íntegrament vinculat amb aspectes educatius, formatius i de tractament. En aquest sentit, ha de formar part d'un procés integral de reinserció laboral i social, adaptat a les capacitats dels interns.

La mitjana mensual acumulada de persones ocupades (persones que han estat ocupades cada mes en una o més jornades en una o més activitats productives) ha estat de 3.555 (3.938 el 2019). La nòmina mitjana per jornada de treball d'aquestes persones va ser de 14,3 € (13,3 el 2019).

La mitjana d'interns que han estat ocupats cada mes respecte del total d'interns disponibles ha estat del 66,3 % (65 % al 2019).

Tallers de producció i de serveis interiors

El CIRE gestiona els tallers productius de caire industrial a l'interior dels centres penitenciaris i educatius de justícia juvenil amb la col·laboració de més de 200 empreses dels sectors de l'automoció, l'elèctric, la confecció sanitària, la serralleria de mobiliari educatiu o la manipulació de paper. Dins de les presons, els interns també es formen i treballen seguint la fórmula de taller productiu als serveis interiors de les presons (cuina interior i distribució als office, fleca i cafeteria per al personal treballador en diversos centres penitenciaris; botiga (magatzem central i botigues modulars) i bugaderia (rentatge de la roba personal i de llit dels interns dels centres penitenciaris).

D'altra banda, els serveis auxiliars proporcionen ocupació als interns en destinacions sota la gestió dels centres. Les tasques que es desenvolupen estan vinculades a la vida interior del centre penitenciari i el seu catàleg d'ocupació comprèn, fonamentalment, activitats relatives a la neteja dins dels mòduls residencials i altres àrees exteriors, activitats de jardineria, perruqueria o auxiliars en les àrees educatives i poliesportives dels centres penitenciaris.

Tallers i serveis exteriors

Es fomenta l'ocupació dels interns en règim semiobert com a etapa de transició cap al món laboral al taller exterior de Raïmat (serralleria i muntatge) i a les brigades dels serveis exteriors (neteja forestal, mudances, instal·lacions, manteniment, recollida de paper, serveis de neteja, pintura, etc.).

Mitjana mensual de persones ocupades per sectors

	2019	2020
Muntatge (automoció, components mecànics, etc.)	975	588
Manipulació (paper, plàstic, etc.)	480	387
Confecció industrial (sanitària, uniformitat, etc.)	300	312
Arts gràfiques (paper, cartró, etc.)	35	27
Serralleria i fusteria	16	9
Obres, trasllats i forestal	32	39
Serveis interiors (cuina, fleca, cafeteria, botiga i bugaderia)	1.030	1107
Serveis auxiliars (destinacions dels centres) i reforç neteja COVID	1.070	1086

Inserció

El model d'inserció laboral del CIRE es basa en un model d'intervenció per competències, que promou l'ocupabilitat de les persones en el seu sentit més integral. La proposta metodològica se centra en un context d'intervenció directa i personalitzada i s'estableixen plans de treball i accions individuals tenint en compte la casuística de cada individu.

La borsa de treball del CIRE és la primera borsa d'una entitat pública de tot l'Estat adreçada a la inserció de les persones privades de llibertat que estan en la fase final de la seva condemna. Ofereix acompanyament global per a la recerca activa de feina amb formació a mida i assessorament en estrangeria.

El programa Reincorpora, impulsat en col·laboració amb la Fundació Bancària "la Caixa", combina processos d'aprenentatge i de servei a la societat per formar-se en valors. Dels 445 interns que han estat actius en recerca de feina durant l'any 2020, n'hi ha 373 que han formalitzat un contracte de treball (el 84 %).

Made in CIRE

Made in CIRE és la marca i col·lecció de productes (bosses, complements, roba de bany, cuina i llar, papereria, articles de Nadal, etc.) sorgits del treball productiu de qualitat per a la inserció sociolaboral de les persones sota mesura judicial. Ofereix també la possibilitat de personalitzar regals d'empresa i fer la compra en línia.

Durant aquest 2020 s'ha actualitzat la botiga en línia dels productes Made in CIRE i s'ha transformat en una plataforma de comerç electrònic totalment accessible.

D'altra banda, s'ha creat l'espai Made in CIRE situat al Districte Administratiu amb l'objectiu de ser un gran aparador de tots els productes elaborats pels interns dels centres penitenciaris de Catalunya. Aquest espai és el resultat final de la política i els valors del CIRE per acompanyar i orientar els interns en el seu procés de reinserció.

Aquest 2020, destaca la fabricació de 3.500 mascaretes tant d'adults (6 models) com infantils (8 models) segons la normativa UNE 0065/20.